

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Begroting en nationale boekhouding — De na-oorlogse wissel- en handelspolitiek van Italië (2^e deel) — Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

BEGROTING EN NATIONALE BOEKHOUDING

In tegenstelling met de meeste economisch ontwikkelde landen bezit België nog geen nationale boekhouding. Een der voornaamste hinderpalen voor de oplossing van dit probleem is het feit dat de begrotingsdocumenten zich moeilijk lenen tot de overbrenging der overheidsontvangsten en -uitgaven in die boekhouding. Ten einde in deze leemte in de voorstelling der begrotingen te voorzien, heeft het Belgisch Instituut van openbare financiën op 6 December 1952 een Studiedag ingericht, gewijd aan het onderwerp : Begroting en Nationale Boekhouding (1). Gelet op het algemeen en actueel belang van dit onderwerp, leek het nuttig in dit Tijdschrift het essentiële uit deze uiteenzettingen weer te geven.

I — BEPALING EN AANWENDING VAN DE NATIONALE BOEKHOUDING

De nationale boekhouding is een betrekkelijk jonge techniek, die, in kwantitatieve vorm, een aanschouwelijk overzicht wil geven van de economische bedrijvigheid van een land. Zij tracht de omvang te berekenen van de productie, van het verbruik en van de inkomens van een natie; zij wijst op de bestaande economische betrekkingen tussen een bepaald aantal onderscheiden sectoren van de economie en hergroepeert de voornaamste types van transacties op nationaal plan. Tenslotte toont ze de economische betrekkingen aan, die een land met al de andere landen samen onderhoudt.

In verschillende landen van het Europese vasteland, en inzonderheid in België, wordt de kwestie van het gebruik, dat eventueel kan gemaakt worden van de gegevens der nationale boekhouding, nog zeer omstrede.

Een belangrijk gedeelte van de openbare mening is van oordeel dat de nationale boekhouding in wezen een onscheidbaar werktuig is van een interventionistisch stelsel. Dientengevolge staat het wantrouwend en sceptisch niet alleen tegenover de toepassingsmogelijkheden der nationale boekhouding als werktuig van de economische politiek, maar zelfs tegenover de wenselijkheid of de nuttige gevolgen van de studie en van de statistische opstelling dezer techniek.

(1) Zie hier de verslagen welke tijdens die Studiedag besproken werden in de volgorde van hun indiening :

— « La réforme de la présentation du budget de l'Etat », door dhr. M. FRANK, Doctor in de Economische Wetenschappen.
— De patrimoniale boekhouding van de Staat, door dhr. G. ILEGEMS, Inspecteur-Generaal van Financiën.
— « La situation patrimoniale du Congo belge au 31 décembre 1949 », door dhr. G. VERRIEST, koninklijk Inspecteur van Koloniën.

— « Problèmes de terminologie et de classification », door dhr. A. BUITGENBACH, Hoogleraar aan de Universiteit van Luik.
— « La réforme de la présentation du budget des organismes d'intérêt public autonomes », door dhr. A. MAGAIN, Cabinet-chef van de Eerste Minister.
— « La préfiguration du compte de la Trésorerie », door dhr. E. CHATEL, van het Bestuur der Schatkist en der Openbare Schuld.
— De nationale boekhouding, een instrument voor statistische analyse of voor economische politiek?, door dhr. V. DE RIDDER, Doctor in de Economische Wetenschappen.

In zijn verslag voorgelegd op de Studiedag legt dhr. V. DE RIDDER, doctor in de Economische Wetenschappen, er de nadruk op, dat de nationale boekhouding, als statistische techniek en als objectieve tellings- en indelingsmethode der economische bedrijvigheid van een land, uitsluitend een betere kennis beoogt van de structuur, de werking en de resultaten van de economische bedrijvigheid.

Men kan natuurlijk uit de aldus bijeengebrachte objectieve gegevens besluiten trekken, welke kunnen toegepast worden bij het nastreven van een bepaalde economische politiek. Dit zijn regeringskwesties waarmee de specialist der nationale boekhouding zich in beginsel niet hoeft in te laten.

Het nut der nationale boekhouding als statistische inventaris is duidelijk. Het algemeen en systematisch inzicht in de nationale economie, welk daaruit voortvloeit, biedt verschillende theoretische en praktische voordelen.

Uit de aard en de draagwijdte van de invloed, die deze of gene bepaalde factor op de verschillende economische sectoren en transacties uitoefent, kan men zich een veel juister beeld vormen van de ingewikkelde mechanismen en van het oorzakelijk verband, die aan de grondslag liggen van het economisch leven. Dit fundamentele doeleinde leidde tot de eerste macro-economische studiën, inzonderheid toen omstreeks 1930 de oorzaken dienden opgespoord van de depressie en de kwantitatieve betekenis der waargenomen reacties diende gemeten.

Wat de terminologie betreft, heeft de noodzakelijkheid van meting en van statistische indeling er toe bijgedragen dat voor de verschillende macro-economische begrippen, nauwkeuriger en meer homogene bepalingen werden gegeven, zodat de terminologie, welke in de voornaamste landen wordt gebruikt, reeds veel meer eenvormig is dan een twintig jaar geleden.

Anderzijds heeft de economische statistiek veel voordeel gehaald uit de ontwikkeling van de nationale boekhouding, welke toegelaten heeft de verspreide statistische gegevens in een samenhangend geheel bijeen te brengen en beter de leemten of tekortkomingen in het statistisch apparaat te onderscheiden.

Bovendien zijn de gegevens der nationale boekhouding van groot nut, inzonderheid voor het economisch onderzoek, de marktanalyse en bepaalde aspecten van de bedrijfseconomie.

Tenslotte biedt deze techniek onbetwistbare voordelen als basis of hulpmiddel van de economische politiek. Aan de hand van het geheel der concrete gegevens, welke ze verstrekt over de structuur, de werking en de resultaten der economische bedrijvigheid, is het immers mogelijk met kennis van zaken het doel en de best geschikte middelen te bepalen.

Dank zij de organische banden en de kwantitatieve

verhoudingen tussen de verschillende bestanddelen van het economisch leven, welke uit de nationale rekeningen naar voren komen, wordt het mogelijk de aard en de omvang beter te bepalen van de maatregelen, die moeten genomen worden om de gewenste invloed uit te lokken.

II — VOORNAAMSTE KENMERKEN DER NATIONALE BOEKHOUDING

Alvorens het onderzoek der werkzaamheden van de Studiedag voort te zetten, brengen wij de voornaamste kenmerken van de nationale boekhouding in herinnering, zoals ze op dit ogenblik in de Westerse landen opgevat wordt (2).

De nationale boekhouding geeft in een reeks rekeningen — in tabel I schematisch weergegeven — een volledig beeld van de economische bedrijvigheid, over een bepaalde periode, der natuurlijke en rechtspersonen, die op het nationaal grondgebied verblijven.

De nationale economische bedrijvigheid is hiertoe in de volgende sectoren ingedeeld: de *bedrijven*, de *Staat*, de *particulieren* en de *instellingen zonder winstoogmerken*, evenals een sector « *buitenland* » voor de transacties met het buitenland.

De Staatssector beperkt zich tot de overheids- en sociale diensten van de Staat. De overheidsdiensten van commerciële, industriële of financiële aard worden bij de sector « *bedrijven* » ondergebracht. Daaruit volgt dat de transacties der Staatsbedrijven, zoals de Post en de dienst der pakketboten Oostende-Dover, in de rekeningen van die sector dienen geboekt en niet in die van de Staat zoals zulks in de officiële begrotingen wordt gedaan.

Anderzijds omvat de Staatssector de overheids- en sociale diensten der provincies en gemeenten, evenals de administratieve of sociale verrichtingen der zelfstandige instellingen van openbaar nut.

Aan iedere sector der economie beantwoorden een *productie*-, een *bestemmings*- en een *kapitaalrekening* (3). De sector « *buitenland* » omvat slechts één enkele rekening: de betalingsbalans met het buitenland.

Deze rekeningen worden gehouden volgens de beginselen van het dubbel boekhouden, zodat elke economische verrichting tweemaal wordt ingeschreven: in het credit van een rekening X en terzelfder tijd in het debet van een rekening Y.

(2) Cf. R. STONE, *Functions and Criteria of Social Accounting*, International Association for Research in Income and Wealth, Income and Wealth, Series I, Cambridge, Bowes & Bowes, 1951, blz. 1 tot 74, en *Système normalisé de comptabilité nationale*, E.O.E.S., Parijs, 1952.

(3) In de « vereenvoudigde » of « standard »-rekeningen der nationale boekhouding, die op dit ogenblik door talrijke nationale en internationale overheidsorganen aangewend worden, zijn de productie- en bestemmingsrekeningen versmolten. Theoretisch is het nochtans verkieslijker een onderscheid te maken tussen beide rekeningen, ten einde de bijzondere aard te doen uitschijnen van de verrichtingen, welke in elk van hen opgenomen worden.

TABEL I

Schema van een vereenvoudigd stelsel der nationale boekhouding

(geconsolideerde rekeningen)

BEDRIJVEN (OPENBARE)		STAAT		PARTICULIEREN EN INSTELLINGEN ZONDER WINSTOOGMERKEN		BUITENLAND	
<i>Productierekening</i>		<i>Productierekeningen</i>		<i>Productierekening</i>		<i>Betalingsbalans</i>	
Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Debet	Credit
Lonen en wedden. Werkgeversbijdrage in de Maatschappelijke Zeker- heid. Kapitaalrente. Indirecte belastingen. Nijverheidsafschrijving. Exploitatiebaten.	Verkoop van goederen en diensten (netto). Beweging der voorraden. Prijstoelagen.	Lonen en wedden. Werkgeversbijdrage in de Maatschappelijke Zeker- heid. Goederen en diensten van derden verworven. Afschrijving der kapitaal- goederen. Fictieve lasten verbonden aan het aangerekende inkomen der investerings- goederen.	Ontvangsten uit het open- baar domein. Retributies. Overdracht van de bestem- mingsrekening.	Retributies.		Giften van het buitenland.	Investerings in het bui- tenland.
<i>Bestemmingsrekening</i>		<i>Bestemmingsrekening</i>		<i>Bestemmingsrekening</i>			
Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten		
Indirecte belastingen. Verdeelde winsten (netto). Besparingen.	Exploitatiebaten. Andere toelagen.	Overdracht op productie- rekening. Oorlogspensioenen. Prestaties van de Maat- schappelijke Zekerheid. Economische en sociale toelagen. Rente der overheidsschuld. Openbare besparingen.	Indirecte belastingen. Directe belastingen. Bijdrage in de Maatschap- pelijke Zekerheid door : a) werkgevers; b) werknemers. Giften uit het buitenland (voor verbruiksdoelein- den). Financiële inkomens. Aangerekend inkomen der investeringsgoederen.	Directe belastingen. Aankoop van verbruiksgoe- deren en -diensten.	Wedden en lonen. Prestaties van de Maat- schappelijke Zekerheid. Oorlogspensioenen. Sociale toelagen. Financiële inkomens.		
<i>Kapitaalrekening</i>		<i>Kapitaalrekening</i>		<i>Kapitaalrekening</i>			
Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten		
Nieuwe investeringen. Groot onderhoud en ver- vangingen. Beweging der voorraden. Investerings.	Besparingen. Afschrijvingsreserve. Leningen (netto).	Nieuwe investeringen. Groot onderhoud en ver- vangingen. Investerings in openbare bedrijven. Leningen en voorschotten.	Openbare besparingen. Afschrijvingsreserve. Leningen (netto). Giften van het buitenland (voor investering). Terugbetaling van leningen en voorschotten.	Aankoop van overheidsgoe- deren (netto).			

Welk is nu de betekenis van elk dier rekeningen?

De *productierekening* weerspiegelt het aandeel der sectoren in het nationaal product. Het is omzeggens de exploitatierekening van elk dier sectoren.

Als uitgaven komen er in voor, de aankoop voor productieve doeleinden van goederen en diensten door een sector bij de andere, en als ontvangsten de verkoop aan de andere sectoren van de goederen en diensten welke door een sector worden voortgebracht. (In het bijzonder geval van de Staat, betreft het de diensten, welke buiten de marktwetten langs de bestemmingsrekening om aan de andere sectoren worden bewezen). Zij wordt bovendien belast met de afschrijvingslasten der kapitaalgoederen van die sector, met de indirecte belastingen en, wat de Staat betreft, met de lasten verbonden aan het aangerekende inkomen der investeringsgoederen. Het saldo van deze rekening vormt hetzij het exploitatie-overschot, hetzij het tekort der respectievelijke sectoren.

In de *bestemmingsrekening*, ook verdelingsrekening genoemd, worden de inkomens aangetekend welke de sectoren ontvangen uit hoofde van hun deelneming aan de productie, de overdrachtsontvangsten en uitgaven tussen de sectoren, evenals het sparen (positief of negatief) door de respectievelijke sectoren. Ze is, in zekere mate, de verlies- en winstrekening van elk der sectoren. Wat de Staat betreft, doet deze rekening de rol van deze laatste uitschijnen als herverdelingsorganisme van een gedeelte van het nationaal inkomen.

Tenslotte worden in de *kapitaalrekening* de verrichtingen gegroepeerd, die de structuur van het vermogen van elk der sectoren beïnvloeden. In de particuliere boekhouding wordt deze rekening vaak aangeduid onder benaming van rekening der vermogenswijzigingen.

Laatste belangrijke bijzonderheid: de nationale boekhouding volgt, wat de aanrekening der ontvangsten en uitgaven betreft, het stelsel van het beheer gesteund op vorderingen en schulden, terwijl de overheidsboekhouding, op dit gebied, het stelsel toepast van het dienstjaar gesteund op de toepassingen.

De rekeningen in tabel I worden slechts schematisch weergegeven, om zodoende een algemeen beeld te geven van de voorstelling der nationale rekeningen.

Ten einde beter de gedachten te bepalen, vermelden de rekeningen van de sector « Staat » en van de sector « bedrijven » nochtans de voornaamste stromen betreffende de bedrijvigheid van de openbare sector.

Aldus worden op de uitgavenzijde van de productierekening van de Staat, de volgende posten ingeschreven: lonen en wedden, goederen en diensten van derden verworven, industriële afschrijving der kapitaalgoederen, fictieve lasten verbonden aan het aangerekende inkomen der investeringsgoederen

van de Staat (4), en op de ontvangstenzijde van die rekening, de posten: ontvangsten uit het openbaar domein, retributies, overdracht van de bestemmingsrekening.

Evenzo komen volgende posten als uitgaven op de bestemmingsrekening van de Staat voor: oorlogspensioenen, prestaties der maatschappelijke zekerheid, economische en maatschappelijke toelagen, rente der overheidsschuld, openbare besparingen; en, als ontvangsten, de posten: directe en indirecte belastingen, bijdrage in de maatschappelijke zekerheid, financiële inkomens van de Staat uit zijn investeringen in openbare bedrijven, aangerekend inkomen van het Rijksbezit (4), enz.

Tenslotte worden op de kapitaalrekening van de Staat de volgende posten als uitgaven ingeschreven: nieuwe investeringen, groot onderhoud en vervangingen, investeringen in de openbare bedrijven, leningen en voorschotten; en als ontvangsten: afschrijvingsreserve en openbare besparingen, respectievelijk overgeschreven van de productie- en bestemmingsrekening, de giften uit het buitenland (Marshallhulp) en de leningen (netto) (5).

Anderzijds vindt men in de drie rekeningen van de sector « bedrijven » (6), de voornaamste stromen betreffende de bedrijvigheid der openbare ondernemingen. Deze rekeningen worden op dezelfde wijze voorgesteld en ze hebben dezelfde betekenis als de exploitatierekeningen, de verlies- en winstrekening en de kapitaalrekening der particuliere ondernemingen.

De rekeningen van de « particulieren » en van het « buitenland » in tabel I, vermelden slechts de posten, welke de tegenwaarde vormen van diegene die op de rekeningen van de Staat en van de bedrijven (openbare) voorkomen. Het zijn onvolledige rekeningen, die enkel vermeld worden om het mechanisme van de nationale boekhouding beter te doen begrijpen.

III. — VRAAGSTUKKEN NOPENS TERMINOLOGIE

Uit voorgaande uiteenzetting blijkt dat de termen « Staat », « bedrijven », enz., in de nationale boekhouding een andere betekenis hebben dan die welke men gewoonlijk aan deze termen toekent. Tijdens voornoemde Studiedag, heeft dhr. A. BUTTENBACH, hoogleraar aan de Universiteit te Luik, getracht de

(4) Zie M. FRANK, « Les problèmes de l'intégration du revenu imputé des biens de l'Etat et de l'intérêt de la dette publique dans la comptabilité nationale », *Revue Finances publiques*, n° 2 van 1953, Den Haag.

(5) Onder « netto » dient hier verstaan: de ontvangsten uit de leningen na aftrek van de aflossing der vroeger aangegane leningen.

(6) In feite gaat het in tabel I niet om de posten van de sector « bedrijven », maar om die van de sub-sector « openbare bedrijven », welke alleen ons hier interesseren.

vraagstukken van terminologie op te lossen, welke voortvloeiden uit het verschil tussen het « jargon » van de nationale boekhouding en de gewone taal.

Voor de sectoren « *Particulieren en instellingen zonder winstoogmerken* » en « *Buitenland* » hield hij zich aan de gebruikte terminologie. Voor de sector : bedrijven en Staat, stelde hij volgende benamingen voor :

a) de sector « Bedrijven » zou onderverdeeld worden in twee sub-sectoren : « *Particuliere bedrijven* » en « *Openbare bedrijven* ». Om het eigen karakter van ieder der twee sub-sectoren beter te doen uitkomen, zou de eerste de ondertitel dragen : « *Natuurlijke personen en particuliere organen* »; de tweede : « *Openbare besturen en organen* ».

b) de term « Staat » zou vervangen worden door « *Administratieve en sociale overheidssector* », met als ondertitel : « *Openbare besturen en organen* ».

Door de « *administratieve en sociale* » overheidssector tegenover de overheidssector « bedrijven » te stellen, wordt voldoende bepaald, dat hij slechts die bedrijvigheden van de openbare besturen en organen omvat, welke geen ondernemersbedrijvigheden zijn.

Deze sector zou normaal ook de verrichtingen der overheidsdiensten moeten omvatten, welke in de gewone terminologie begrepen worden onder de ontvangsten en uitgaven van « bestuur ».

Door aan te duiden dat het de « overheids »-sector betreft, onderscheidt men hem van de sector « Particulieren » en door er aan toe te voegen — zoals voor de sector « openbare bedrijven » — dat het verrichtingen betreft der « *openbare besturen en organen* », bepaalt men tenslotte dat het gaat over de Staat, de provincies, de gemeenten en al de door hen opgerichte organismen, welke ook de vorm en het juridisch statuut er van zij.

IV — HERVORMING VAN DE VOORSTELLING DER RIJKSBEGROTING

Het fundamenteel onderscheid tussen de begrotingen en de rekeningen van de Staat en de rekeningen van de sectoren « Staat » en « (openbare) bedrijven » der nationale boekhouding ligt in het feit, dat deze laatste het geheel der ontvangsten en uitgaven hergroeperen en voorstellen volgens economische criteria, terwijl de eerste diezelfde gegevens publiceren in een volgorde en onder benamingen die vooral aan de administratieve noodwendigheden beantwoorden. Men begrijpt gemakkelijk het belang van de wijzigingen, welke dan ook aan de voorstelling der begrotingen en der rekeningen dienen aangebracht, ten einde zonder te grote moeilijkheden in de openbare boekhouding de nodige gegevens te kunnen putten, om de rekeningen van de sectoren « Staat » en « (openbare) bedrijven » der nationale boekhouding op te maken.

Dit probleem werd behandeld door dhr. M. FRANK, Inspecteur van Financiën (7), die de nadruk legde op het feit, dat het vraagstuk van de begroting, aangepast aan de nationale boekhouding, sedert lang het stadium der theoretische discussies is voorbij gestreefd (8). De Zweedse begroting, bijvoorbeeld, beantwoordde reeds lang vóór de oorlog in velerlei opzicht aan de vereisten van de nationale boekhouding. De Nederlandse begroting werd na de tweede wereldoorlog herzien, om haar zonder moeilijkheden in het kader van de nationale rekeningen te doen passen.

1. Plan van een Rijksbegroting aangepast aan de nationale boekhouding

Het plan van een Rijksbegroting, aangepast aan de nationale boekhouding en voorgesteld door dhr. FRANK, is niet oorspronkelijk; het kon slechts aanleunen bij de uitstekende studies van J. R. Hicks, van de U.N.O. en bij de Nederlandse prestaties (9). Het omvat drie essentiële documenten :

1. *Een begroting der Rijksdiensten*, betreffende de verrichtingen der overheids- en sociale diensten van de Staat;
2. *Een begroting der Rijksbedrijven en der andere nationale openbare bedrijven*;
3. *Een geanticipeerde voorstelling van de Schatkistrekening*, welke aantoont hoe de begroting gefinancierd wordt.

Onderzoeken we het eerste dier documenten.

Het plan van de begroting der overheids- en sociale diensten van de Staat (tabel II) omvat in feite twee delen : een *begroting der lopende verrichtingen* en een *begroting der kapitaalverrichtingen*.

De begroting der lopende verrichtingen omvat de verrichtingen der productierekening en der bestemmingsrekening van de sector « Staat » der nationale boekhouding. De begroting der kapitaalverrichtingen stemt overeen met de rekening der kapitaalverrichtingen van die sector.

In de begroting der lopende verrichtingen onderscheidt men op de uitgavenzijde : de verbruiksuitgaven (lonen, goederen en diensten van derden verworven, de afschrijvingslasten, de rente der overheids-schuld, de inkomensoverdrachten, d.w.z. de Staats-

(7) De volledige tekst van dit verslag verschijnt in het n° 55 van Juli 1953 der *Statistiques et Etudes financières*, Parijs.

(8) Cf. J. R. HICKS (*The problem of budgetary reform*, 1948), F. S. BRAY en R. STONE (*The presentation of the central government accounts*, Cambridge, 1948) en de studies van het Departement der Economische Zaken van de Verenigde Naties (*Budgetary structure and classification of government accounts*, 1951).

(9) De nationale boekhouding steunt niet op de begrotingsdocumenten der ramingen van ontvangsten en uitgaven van een bepaald dienstjaar, maar op de begrotingsrekeningen opgesteld na het sluiten van het dienstjaar. De benaming « begroting » dient hier en in het vervolg van deze uiteenzetting niet letterlijk opgevat; ze is veeleer synoniem van « begrotingsrekening ». De begrotingen zijn trouwens niet anders dan een geanticipeerde voorstelling der rekeningen van de Rijksbegrotingen. De begrotingen en de rekeningen zijn dus twee elkaar aanvullende documenten: Door de vorm van de ene te wijzigen, verandert men *ipso facto* de voorstelling van de andere.

TABEL 11

Schema van een begroting der Rijksdiensten

A — Begroting der lopende verrichtingen

<p>I. <i>Verbruiksuitgaven.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lonen en wedden (met inbegrip der anciënniteitspensioenen). 2. Werkgeversbijdrage van de Staat aan de Maatschappelijke Zekerheid. 3. Goederen en diensten van derden verworven. 4. Afschrijving der kapitaalgoederen. <p>II. <i>Rente der Overheidsschuld.</i></p> <p>III. <i>Uitgaven voor inkomensoverdrachten.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aan de particulieren (oorlogspensioenen, prestaties der Maatschappelijke Zekerheid, uitkeringen en allerhande steun). 2. Aan de ondernemingen (toelagen van economische aard). 3. Aan de lagere publiekrechtelijke lichamen. 4. Aan het buitenland. <p>IV. <i>Uitgaven voor vermogensoverdrachten.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aan de particulieren (oorlogsschade, bouwpremiiën, enz.). 2. Aan de bedrijven (oorlogsschade; niet terugbetaalbare tussenkomsten). 3. Aan de lagere publiekrechtelijke lichamen. 4. Aan het buitenland. <p>V. <i>Overschot op de begroting der lopende verrichtingen.</i></p>	<p>I. <i>Gewone exploitatie-ontvangsten.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ontvangsten uit het openbaar domein. 2. Retributies (schoolgeld, diversen). <p>II. <i>Ontvangsten der Maatschappelijke Zekerheid.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Werknemersbijdrage. 2. Werkgeversbijdrage (Staat inbegrepen). <p>III. <i>Ontvangsten van inkomensoverdrachten.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Directe belastingen. 2. Indirecte belastingen. <p>IV. <i>Ontvangsten van kapitaaloverdrachten.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van particulieren (met inbegrip der erfenisrechten). 2. Van ondernemingen. <p>V. <i>Financiële ontvangsten (voortvloeiend uit de participatie van de Staat in openbare of particuliere ondernemingen).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rente. 2. Baten. <p>VI. <i>Giften uit het buitenland (voor verbruiksdoeleinden).</i></p> <p>VII. <i>Tekort op de begroting der lopende verrichtingen.</i></p>
_____	_____

B — Begroting der kapitaalverrichtingen

<p>I. <i>Tekort op de begroting der lopende verrichtingen.</i></p> <p>II. <i>Aankoop van kapitaalgoederen.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nieuwe investeringen. 2. Groot onderhoud en vervangingen. <p>III. <i>Kapitaalmutaties.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorschotten of leningen : <ol style="list-style-type: none"> a) aan openbare instellingen; b) aan lagere publiekrechtelijke lichamen; c) aan het buitenland. 2. Participaties in openbare bedrijven. <p>IV. <i>Aflossing der Overheidsschuld.</i></p>	<p>I. <i>Overschot op de begroting der lopende verrichtingen.</i></p> <p>II. <i>Afschrijvingsreserve.</i></p> <p>III. <i>Wederkoop van kapitaalgoederen.</i></p> <p>IV. <i>Kapitaalmutaties.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Terugbetaling aan de Staat van voorschotten of leningen : <ol style="list-style-type: none"> a) door openbare instellingen; b) door lagere publiekrechtelijke lichamen en door het buitenland. 2. Verkoop door de Staat van zijn financiële participaties in openbare ondernemingen. <p>V. <i>Giften uit het buitenland.</i></p> <p>VI. <i>Overschot der kapitaaluitgaven op de kapitaalontvangsten.</i></p>
_____	_____

tussenkomsten, die het inkomen van de particulieren en van de ondernemingen verhogen (oorlogspensioenen, toelagen, enz.), de kapitaaloverdrachten, d.w.z. Staatstussenkomsten door de particulieren en de ondernemingen besteed aan kapitaalverrichtingen (oorlogsschade, bouwpremies, enz.).

Op de zijde der ontvangsten van diezelfde begroting komen voor : de exploitatie-ontvangsten, de ontvangsten der maatschappelijke zekerheid, de ontvangsten van inkomensoverdrachten (directe en indirecte belastingen), de ontvangsten van kapitaaloverdrachten (belastingen op kapitaal, erfenisrecht), de financiële ontvangsten en de giften uit het buitenland.

De rubriek « financiële ontvangsten » is van bijzonder belang. Zij vormt de tegenpost der financiële lasten (rente van voorschotten of leningen, baten aan de Staat of aan de aandeelhouders uitgekeerd), die de verlies- en winstrekening belasten van de begroting der Staatsbedrijven en andere openbare bedrijven. Dank zij deze rubriek wordt de begroting der administratieve diensten van de Staat verbonden aan die der openbare bedrijven.

Het eventueel overschot op de begroting der lopende verrichtingen vertegenwoordigt de openbare besparingen, het eventueel tekort het bedrag der lopende uitgaven van de Staat dat eventueel moet gefinancierd worden met leningen, d.i. met de besparingen der andere sectoren.

Op de begroting der kapitaalverrichtingen van de Staat worden als uitgaven vermeld : het eventueel tekort op de begroting der lopende verrichtingen van de Staat, de aankoop van kapitaalgoederen, de kapitaalmutaties, d.w.z. de voorschotten en leningen door de Schatkist verstrekt, evenals de financiële participaties van de Staat in de openbare bedrijven en, tenslotte, de aflossing der overheidsschuld.

Als ontvangsten komen voor : het eventuele overschot op de begroting der lopende verrichtingen van de Staat en de afschrijvingsreserve overgeschreven van de begroting der lopende verrichtingen, de opbrengst van de wederverkoop van kapitaalgoederen, de ontvangsten uit de kapitaalmutaties — d.w.z. de terugbetaling van voorschotten of van leningen vroeger door de Staat toegestaan — en de verkoop van financiële participaties van de Staat.

Het saldo van de begroting der kapitaalverrichtingen vertegenwoordigt hetzij het overschot der kapitaaluitgaven boven de kapitaalontvangsten te dekken door leningen, hetzij het overschot der kapitaalontvangsten boven de kapitaaluitgaven, in de vorm van een vermeerdering der thesauriemiddelen van de Staat.

Kortom, het begrotingsplan tracht het geheel der verrichtingen van de Staat voor te stellen in een vorm, waaruit klaar tot uiting komt :

- de bedrijvigheid van de Staat als beheerder der openbare administratieve diensten eensdeels, der overheidsbedrijven anderdeels;
- het deel der overheidsmiddelen die respectievelijk aangewend worden voor verbruiksuitgaven, overdrachtsuitgaven ten gunste van ondernemingen of particulieren, of nog voor investeringsuitgaven in de overheidssector;
- tenslotte, de invloed der financiële behoeften van de Staat op de kapitaalmarkt.

Tot dusver was er slechts sprake van de rekenin-

gen van de sector « Staat », waarin de ontvangsten en uitgaven ingedeeld worden naar hun aard.

De nationale boekhouding voorziet eveneens een andere voorstelling der rekeningen van de sector « Staat ». Hierin worden de uitgaven ingedeeld volgens hun *bestemming*, d.w.z. volgens de verschillende functies die de Staat vervult : Algemeen Bestuur, Landsverdediging, Justitie, Gezondheidszorg, Bijzondere Sociale Diensten, Onderwijs, Wegen en andere verkeersmiddelen, Andere Staatsbedrijvigheden (10).

Aan de hand van een dergelijke samenvatting kan de relatieve betekenis worden gemeten van de verschillende Staatsinterventies voor de ontwikkeling en de welvaart der natie.

Het is onnodig de gunstige invloed te beklemtonen, welke de voorstelling der begrotingsverrichtingen volgens deze dubbele classificering kan hebben op het peil der parlementaire werkzaamheden.

2. Cijfervoorbeeld van de Rijksbegroting aangepast aan de nationale boekhouding voor de dienstjaren 1950, 1951 en 1952

Een cijfervoorbeeld, berustend op de verslagen der Commissie voor de studie van de vergelijkingen der begrotingen van de openbare en parastatale instellingen, functionnerend in het raam der Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douaneovereenkomst, werd tijdens de Studiedag gegeven door dhr. FRANK. Het bleek nuttig het hier weer te geven.

De tabellen IIIa en IIIb vermelden de cijfers welke door de vorengenoemde Commissie verzameld werden voor de jaren 1950, 1951 en 1952, betreffende de diensten van de Belgische Staat.

Aan de hand van tabel IIIa kan men zich een denkbeeld vormen over het respectievelijk belang, onder de lopende of gewone lasten van de Staat, van de verbruiksuitgaven (bezoldigingen, goederen en diensten van derden verworven, afschrijving), van de financiële lasten (rente der Rijksschuld en tussenkomst in het exploitatietekort der openbare ondernemingen), van de inkomensoverdrachten (oorlogspensioenen, toelagen aan de R.M.Z., toelagen en allereerste steun ten gunste van particulieren, prijzensteun en economische subsidies ten gunste van ondernemingen, tussenkomst in de lopende uitgaven der lagere publiekrechtelijke lichamen) en van de vermogensoverdrachten (oorlogsschade, bouwpremies, niet terugbetaalbare tussenkomsten in de kapitaaluitgaven der ondernemingen, der lagere publiekrechtelijke lichamen, enz.).

Tabel IIIa verstrekt anderzijds gegevens over het respectievelijk aandeel, onder de lopende of gewone ontvangsten van de Staat, der exploitatie-ontvangsten (ontvangsten uit het openbaar domein, retributies, schoolgelden, opbrengst van diverse verkopen), der financiële inkomens (participatie in de winsten der openbare bedrijven, interesten op toegekende lenin-

(10) *Système normalisé de comptabilité nationale*, reeds vermeld op blz. 23.

Begrotingen van de Belgische Staat voor 1950, 1951 en 1952, voorgesteld volgens de beginselen der nationale boekhouding

TABEL IIIa

I — LOPENDE VERRICHTINGEN

(millioenen franken)

	1950 (1)		1951 (2)		1952 (3)			1950 (1)		1951 (2)		1952 (3)	
	%		%		%			%		%		%	
Verbruiksuitgaven.							Exploitatie - ontvangsten (ontvangsten uit het openbaar domein, retributies, schoolgeld, opbrengst van diverse verkopen)	2,0	1.363	2,0	1.571	1,6	1.280
Wedden en lonen (met inbegrip van de anciënniteitspensioenen en van de werkgeversbijdrage in de Maatschappelijke Zekerheid)....	21,4	14.406	22,7	17.292	23,1	18.570	Financiële inkomens (participaties in de winsten der openbare bedrijven, interesten op toegekende leningen, enz.)	2,2	1.464	2,1	1.649	1,9	1.523
Goederen en diensten van derden verworven	8,3	5.533	8,5	6.427	9,3	7.468	Inkomensoverdracht.						
Afschrijving der kapitaalgoederen	6,7	4.413	10,2	7.749	15,4	12.420	Directe belastingen (na aftrek der kwade posten)	29,6	19.774	40,3	30.626	33,9	27.295
	36,4	24.352	41,4	31.468	47,8	38.458	Indirecte belastingen	48,5	32.410	47,0	35.735	44,6	35.853
Financiële lasten.							Van lagere publiekrechtelijke lichamen	0,04	30	0,4	340	0,03	19
Rente der Rijksschuld	9,5	6.351	8,3	6.326	7,9	6.385		78,2	52.214	87,7	66.701	76,50	63.167
Tussenkort in het exploitatietekort der openbare overheidsbedrijven	3,5	2.383	3,1	2.333	2,0	1.672	Vermogensoverdracht (boeten, oorlogsbuit, toevallige ontvangsten der Schatkist)....	4,6	3.097	1,5	1.172	2,7	2.255
	13,0	8.734	11,4	8.659	9,9	8.057		12,9	8.628	6,4	4.892	15,2	12.260
Inkomensoverdracht.								100,0	66.766	100,0	75.985	100,0	80.484
Aan de particulieren (oorlogspensioenen, toelagen aan de R. M. Z., uitkeringen en allerhande steun)	23,4	15.621	20,8	15.817	18,8	15.130	Tekort van de begroting der lopende verrichtingen						
Aan de particuliere bedrijven (toelagen van economische aard en prijzensubsidies)...	1,7	1.173	2,6	1.983	1,6	1.334							
Aan de ondergeschikte besturen	12,7	8.506	11,6	8.852	11,3	9.076							
	37,8	25.300	35,0	26.652	31,7	25.540							
Vermogensoverdracht.													
Aan de particulieren (oorlogschade, bouwpremiën)	5,6	3.746											
Aan de bedrijven (oorlogschade, allerhande niet terugbetaalbare tussenkomen)			6,6	5.031	6,7	5.425							
Aan de lagere publiekrechtelijke lichamen (oorlogschade, niet terugbetaalbare tussenkomen)	1,7	1.124											
Aan het buitenland	4,8	3.220	4,2	3.215	3,3	2.630							
	0,4	290	1,3	960	0,4	374							
	12,5	8.380	12,1	9.206	10,4	8.429							
	100,0	66.766	100,0	75.985	100,0	80.484							

(1) Waarschijnlijke uitgaven en ontvangsten van het dienstjaar 1950.

(2) Raming der uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 1951, rekening houdend met de amendementen en de bijkredieten.

(3) Aangevraagde kredieten voor het dienstjaar 1952, excl. de amendementen en de bijkredieten.

Bron: *Werkzaamheden der Commissie voor de studie van de vergelijking der begrotingen van de openbare en de parastatale instellingen.*

TABEL IIIb

II — KAPITAALVERRICHTINGEN

(millioenen franken)

	1950 (1)		1951 (2)		1952 (3)			1950 (1)		1951 (2)		1952 (3)	
	%		%		%			%		%		%	
Tekort op de begroting der lopende verrichtingen	42,2	8.628	21,3	4.892	35,0	12.260	Afschrijvingsreserve	21,6	4.413	33,7	7.749	35,4	12.420
Directe investeringen.							Directe desinvesteringen.						
Nieuwe investeringen	23,6	4.818	27,2	6.258	22,2	7.797	Wederverkoop van kapitaalgoederen	0,6	119	1,2	286	0,7	254
Groot onderhoud en vervangingen	7,7	1.571	7,5	1.731	4,2	1.464	Indirecte desinvesteringen.						
Inrichting, uitbreiding en vernieuwing van het materieel en van het meubilair	6,2	1.257	18,3	4.222	21,3	7.465	Terugbetaling van voorschotten en leningen door de ondernemingen	0,7	135	0,7	160	0,3	123
Indirecte investeringen.							Overschot der kapitaaluitgaven op de -ontvangsten	77,1	15.760	64,4	14.802	63,6	22.282
Voorschotten en leningen aan ondernemingen	10,2	2.090	15,3	3.530	5,9	2.085		100,0	20.427	100,0	22.997	100,0	35.079
Voorschotten en leningen aan het buitenland	0,001	3	0,1	20	0,3	110							
Aflossing der Rijksschuld	10,1	2.060	10,2	2.344	11,1	3.898							
	100,0	20.427	100,0	22.997	100,0	35.079							

(1) Waarschijnlijke uitgaven en ontvangsten van het dienstjaar 1950.

(2) Raming der uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 1951, rekening houdend met de amendementen en de bijkredieten.

(3) Aangevraagde kredieten voor het dienstjaar 1952, excl. de amendementen en de bijkredieten.

Bron: *Werkzaamheden der Commissie voor de studie van de vergelijking der begrotingen van de openbare en de parastatale instellingen.*

gen), der inkomstenoverdrachten (directe en indirecte belastingen) evenals der vermogensoverdrachten (boeten, schadevergoeding en interesten, oorlogsbuit, toevallige ontvangsten der Schatkist).

Tabel 111b vermeldt gelijkaardige inlichtingen nopens de vermogensontvangsten en -uitgaven (nieuwe investeringen, groot onderhoud en vervangingen, inrichting, uitbreiding en vernieuwing van het meubilair, voorschotten en leningen aan de ondernemingen, aflossing der Rijksschuld, enerzijds; afschrijvingsreserve, wederverkoop van kapitaalgoederen, terugbetaling van voorschotten en leningen door de ondernemingen, anderzijds).

3. Afwijkingen tussen de structuur van een Rijksbegroting aangepast aan de nationale boekhouding en deze der huidige begrotingen

Uit een vergelijking van de structuur van onze huidige begrotingen met die van een begroting aangepast aan de nationale boekhouding blijken de essentiële verschillen tussen deze twee typen van documenten.

In de nationale boekhouding worden de verrichtingen van de Staat opgenomen volgens twee onderscheiden indelingen: ontvangsten en uitgaven volgens hun aard, uitgaven volgens hun bestemming. In de officiële documenten daarentegen, hebben de kredieten van één zelfde begroting betrekking op verrichtingen, welke nu eens volgens hun aard, dan weer volgens hun bestemming ingedeeld worden. Bovendien hebben vele kredieten betrekking op uitgaven van verschillende aard: bijvoorbeeld, tegelijkertijd op lonen en wedden en op diensten van derden verworven. Daaruit vloeien moeilijkheden voort bij overbrenging van de ontvangsten en uitgaven van de Staat naar de nationale boekhouding.

Verder maken de begrotingsdocumenten, in tegenstelling met de nationale boekhouding, geen voldoende onderscheid tussen de lopende uitgaven en de investeringsuitgaven. Een bepaald aantal lopende uitgaven worden in de buitengewone begroting opgenomen, terwijl sommige investeringsuitgaven in de gewone begroting der ministeriële departementen voorkomen. Daaruit volgen verschillen tussen het overschot of het tekort op de begroting der lopende verrichtingen, al naargelang men steunt op de officiële begrotingen of op de gegevens van deze laatste, overgebracht in een begroting welke aan de nationale boekhouding is aangepast.

De begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven leent zich zeer moeilijk tot opneming in de nationale boekhouding: ze maakt geen systematisch onderscheid tussen de nieuwe immobilisaties en de uitgaven voor vervanging of voor groot onderhoud; ze omvat niet de lasten van aflossing der Rijksschuld; ze maakt geen systematisch onderscheid tussen de investeringsuitgaven, waarvan de Staat zelf geniet, de lagere publiekrechtelijke lichamen en de eigenaars van goederen van het particulier domein, die

gelijgesteld worden met het openbaar domein t.a.v. het herstel van oorlogsschade.

De begrippen kapitaalbegroting — in de nationale boekhouding — en begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven — in de Belgische openbare boekhouding — stemmen dus niet overeen. De kapitaalbegroting neemt slechts de verrichtingen op, die de samenstelling van het vermogen van de Staat wijzigen. De buitengewone begroting, daarentegen, is ruimer. Zij omvat eveneens de uitgaven, welke de structuur van het vermogen van de Staat niet beïnvloeden, maar die, te recht of ten onrechte, door een lening kunnen gefinancierd worden, zoals: de aankoop van militair materieel, de toelagen aan de lagere publiekrechtelijke lichamen voor de uitvoering van allerhande werken.

De bestaande verschillen tussen het stelsel van aanrekening der ontvangsten en uitgaven respectievelijk aangenomen voor de openbare boekhouding en voor de nationale boekhouding bemoeilijken anderzijds de overbrenging der buitengewone uitgaven naar de kapitaalrekening in de nationale boekhouding.

Zoals hierboven vermeld, worden in de nationale boekhouding de van derden verworven goederen en diensten aangetekend op het ogenblik van de levering of van de werkelijke prestatie. De begrotingskredieten, daarentegen, worden aangetekend zohaast er bestelling of aanbesteding is, d.w.z. in geval van grote werken, soms één of twee jaar vóór de werkelijke uitvoering er van. Aldus bestaat er een tijdsverschil tussen de grote werken, welke werkelijk tijdens een begrotingsjaar worden uitgevoerd en de kredieten van de buitengewone begroting betreffende dit dienstjaar.

De begroting der ontvangsten en uitgaven voor orde is onontbeerlijk, als men de Staatsuitgaven die er in voorkomen in de nationale boekhouding wil inschakelen.

Een laatste hinderpaal voor de aanpassing der rekeningen van de Staat aan de nationale boekhouding vloeit hieruit voort dat de kredieten der Staatsondernemingen, zoals het *Belgisch Staatsblad*, de Posterijen en de lijn Oostende-Doyer, zonder onderscheid opgenomen zijn in de kredieten der overheids- of sociale diensten van de Staat. De specialisten der nationale boekhouding zijn het er echter over eens om het begrip Staat niet uit te breiden tot deze ondernemingen, welke door hen in de sector bedrijven geklasseerd worden.

Om in deze moeilijkheid te voorzien, ware het wenselijk de begroting der Staatsbedrijven te publiceren in bijlage tot de begroting van het departement waaronder zij réssorteren, en aan deze begroting dezelfde voorstelling te geven als aan de begrotende rekeningen der zelfstandige organen van openbaar nut van industriële, commerciële of finan-

ciële aard. Zo gaat men thans te werk in Nederland. Een hervorming van dien aard zou tenslotte het Parlement en de Regering toelaten klaar te zien in het beheer der Staatsexploitaties, welke geen rechts-persoonlijkheid bezitten.

Deze opmerkingen beduiden niet noodzakelijk dat de huidige voorstelling der begrotingskredieten niet beantwoordt aan de noodzakelijkheid van een doeltreffende parlementaire contrôle over het beheer der Staatsgelden; ze tonen eenvoudig aan dat deze voorstelling niet voldoet aan de vereisten van de nationale boekhouding.

De Nederlandse overheid, die na de tweede wereldoorlog vóór dezelfde moeilijkheden stond, heeft dit probleem op vernuftige wijze opgelost, door een drie-voudige indeling der ontvangsten en uitgaven van de Staat. De Nederlandse begrotingsdocumenten omvatten inderdaad een onderverdeling der ontvangsten en uitgaven in posten per ordonnerend departement, gelijkaardig aan die welke in België bestaat, een functionele indeling der uitgaven en een indeling naar de aard der ontvangsten en uitgaven (11).

De twee nieuwe indelingen komen alleen voor in de « ontwikkelingen » der begrotingen. Dank zij hen is de overbrenging der begrotingsverrichtingen naar de Nederlandse nationale boekhouding eenvoudig een mecanografisch probleem geworden.

4. Invloed der voorgestelde hervormingen op het begrotingsevenwicht en wenselijke hervormingen

Bij het onderzoek van de invloed der hervorming van de voorstelling der begroting op het evenwicht van de gewone begroting, stelt dhr. FRANK het volgende vast :

1° Het evenwicht van de begroting der lopende verrichtingen, zelfs in het raam van een stelsel, dat gebaseerd is op de nationale boekhouding, is geen uitsluitend boekhoudkundig begrip. Het ondergaat de invloed van politieke en financiële overwegingen, welke men, inzonderheid op gebied van de uitgaven voor landsverdediging, niet mag over het hoofd zien.

2° De begrotingsdocumenten, in hun huidige voorstelling, hebben de neiging de lopende en gewone lasten licht te overschatten en het resultaat van de gewone begroting bijgevolg voor te stellen onder een minder gunstige gezichtshoek dan de werkelijkheid rechtvaardigt. Dit is te wijten aan de inschrijving op de gewone begroting der uitgaven voor aflossing der Rijksschuld in plaats van de lasten voor economische slijtage van het Rijksbezit, dan wanneer de eerste op dit ogenblik de laatste met ongeveer één milliard overtreffen.

De concrete maatregelen die dienen genomen om

(11) Ministerie van Financiën, *Begrotingsvoorschriften 1952*, Den Haag.

de ontvangsten en uitgaven van de Staat gemakkelijk in de nationale boekhouding in te schakelen, zijn niet drastisch en ze zouden de parlementaire gewoonten slechts weinig wijzigen. Inderdaad, het hierboven gecommentarieerde schema van de begroting, welke aan de nationale boekhouding is aangepast, is slechts een eenvoudig algemeen plan. Niets belet dus dat — zoals voorheen — aan het Parlement zoveel begrotingen voorgelegd worden als er verantwoorde-lijke ministers zijn.

De huidige onderverdeling der ontvangsten en der uitgaven in artikelen zou evenmin door de hervorming sterk gewijzigd worden, aangezien het zou volstaan de benamingen licht te veranderen en die artikelen te splitsen, welke verrichtingen van te zeer verschillende aard betreffen.

Slechts de begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven en die der ontvangsten en uitgaven voor orde zouden belangrijke structuurwijzigingen ondergaan.

Hier volgen in het kort de maatregelen die kunnen genomen worden om de opnemings der ontvangsten en uitgaven van de Staat in de nationale boekhouding te vergemakkelijken.

1° Een indeling uitwerken naar de aard der ontvangsten en der uitgaven evenals een functionele indeling van deze laatste, volgens een algemeen plan, dat steunt op de beginselen van de nationale boekhouding.

2° De begrotingsposten herzien, ten einde een-deels een beter onderscheid te maken tussen de lopende verrichtingen en de kapitaalverrichtingen en anderdeels aan de benaming en aan de inhoud der kredieten die wijzigingen aan te brengen, welke door de twee nieuwe voorgestelde indelingen worden vereist.

3° De post « Aflossing der Rijksschuld » vervangen door « Afschrijving van het Rijksbezit » op de gewone begroting. Dit punt knoopt aan bij het probleem der opmaking van een vermogenscomptabiliteit van de Staat, welk tijdens de Studiedag door dhr. ILEGEMS werd behandeld.

4° De begroting der Rijksdiensten van industriële, commerciële of financiële aard publiceren in bijlage tot de begroting der ministeriële departementen, waaronder deze diensten ressorteren.

5° De voorstelling van de begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven geheel verwerken evenals die der ontvangsten en uitgaven voor orde.

Deze hervormingen omvatten tenslotte geen enkel element, welk niet door het gezond verstand gerechtvaardigd is; ze zijn wenselijk zelfs zó men de begrotingen niet wil aanwenden als bestanddeel der nationale boekhouding.

M.a.w. een begroting voorstaan, die aangepast is aan de nationale boekhouding, staat gelijk met het aanbevelen van een hervorming van de voorstelling der begrotingen op basis van een aantal beginselen, welke algemeen in de particuliere boekhouding worden toegepast.

Deze hervorming zou er toe bijdragen een werktuig ter beschikking van het land te stellen, waarvan het belang, zo op nationaal als op internationaal plan, tijdens de Studiedag door dhr. VAN HOUTTE, Eerste Minister, werd onderstreept.

V — HERVORMING VAN DE VOORSTELLING DER BEGROTING VAN DE ZELFSTANDIGE ORGANEN VAN OPENBAAR NUT

Het vraagstuk der hervorming van de voorstelling der begroting van de zelfstandige organen van openbaar nut werd behandeld door dhr. A. MAGAIN, Cabinetchef van de Eerste Minister.

Het op te lossen probleem is tweevoudig. De begroting van de zelfstandige diensten die een administratieve of sociale taak vervullen, moet in overeenstemming gebracht worden met het schema van de rekening « Staat » der nationale boekhouding; de begroting der zelfstandige diensten, die een nijverheids- of handelsfunctie vervullen, moet gelijkgeschakeld worden met de rekening « bedrijven » der nationale boekhouding.

Hiertoe heeft dhr. MAGAIN twee schema's voorgesteld.

Het schema der begroting van de administratieve of sociale zelfstandige organen van openbaar nut stemt in grote trekken overeen (zie tabel iva en ivb) met het plan der begroting van de overheids- en sociale diensten van de Staat waarover hierboven sprake was (zie tabel II) (12).

Het schema der begroting van de organen van openbaar nut van industriële of commerciële aard kan aanleunen bij de studies van de U.N.O. (13), die drie rekeningen voorzien: een exploitatierekening, een verlies- en winstrekening en een kapitaalrekening (zie tabel v) (14) of het kan het stelsel volgen, dat ingevoerd werd door de Nederlandse Staatsbedrijven, die aan de *Bedrijvenwet* van 21 Juli 1928 onderworpen zijn; dit voorziet slechts twee rekeningen, daar de exploitatierekening en de verlies- en winstrekening in één enkele rekening gegroepeerd worden.

De twee hierboven geschetste stelsels hebben hun voor- en nadelen. Dat van de U.N.O. zal diegenen voldoening schenken, welke de boekhouding der openbare bedrijven zoveel mogelijk willen gelijkschakelen met die der particuliere bedrijven; het zal echter ingaan tegen de opvattingen der parlementaire kringen, die gewoon zijn aan de indeling der openbare ontvangsten en uitgaven in een gewone en een buitengewone begroting.

(12) Het vorengenoemde schema vloeit voort uit een vragenlijst, welke werd opgemaakt door de Belgische delegatie bij de Commissie voor de studie van de vergelijking der begrotingen van de openbare en de parastatale instellingen functionnerend in het raam der Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douaneovereenkomst.

(13) *Budgetary Structure and Classification of Government Accounts*, United Nations, New York, Februari 1951, blz. 42.

(14) Zelfde opmerking als deze vermeld onder noot n° 12.

Het stelsel der Nederlandse bedrijvenwet moet om dezelfde redenen, de goedkeuring wegdragen van diegenen, die zich houden aan de traditionele overheidsboekhouding, maar het zal daarentegen weerstand ontmoeten bij de voorstanders der methodes van de particuliere boekhouding.

Het lijkt moeilijk zich onvoorwaardelijk ten gunste van een der twee stelsels uit te spreken. De opvatting van de U.N.O. schijnt zich eerder aan te passen aan de openbare bedrijven, welke niet aan het gezag van een minister onderworpen zijn en waarvan de begroting niet door het Parlement wordt goedgekeurd. De opvatting van de *Bedrijvenwet* lijkt echter meer te beantwoorden aan de vereisten van de openbare bedrijven, welke wel aan het gezag van een minister onderworpen zijn en waarvan de begroting door het Parlement wordt goedgestemd.

Het wetsvoorstel betreffende de contrôle van sommige instellingen van openbaar nut

Dhr. MAGAIN heeft zich eveneens ingelaten met de bepalingen van het wetsvoorstel houdende contrôle van bepaalde instellingen van openbaar nut, neergelegd op 25 Maart 1952 op het bureel van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Het ontwerp voorziet dat een aantal regiebedrijven en openbare instellingen voortaan zouden verplicht zijn een begroting op te maken volgens zekere regelen, welke door de bevoegde Minister in overleg met de Minister van Financiën bepaald worden. Deze begrotingen moeten gevoegd worden bij het ontwerp van begroting van het ministerie, waaronder deze instellingen ressorteren, en hetzij ter goedkeuring voorgelegd, hetzij ter inlichting meegegeeld worden aan de Wetgevende Kamers.

De zorg voor het vaststellen der algemene en bijzondere regelen nopens de voorstelling der begrotingen zou, naar de bepalingen van het wetsontwerp, aan de Uitvoerende Macht worden toevertrouwd. Deze zou aldus in de gelegenheid zijn het plan van de begroting der instellingen van openbaar nut op de nationale boekhouding af te stemmen.

De enige imperatieve bepaling in het ontwerp is dat « de comptabiliteit gehouden wordt volgens het stelsel van het beheer ». Deze bepaling, verre van een hinderpaal te zijn voor de beschouwde hervorming, zou er integendeel de verwezenlijking van vergemakkelijken.

In het vooruitzicht van de goedstemming van het wetsontwerp houdende contrôle van bepaalde instellingen van openbaar nut, heeft de Minister van Financiën een bepaald aantal onder hen uitgenodigd, sedert het dienstjaar 1952, een begroting voor te leggen volgens de regelen en een voorstelling die in menig opzicht overeenstemmen met de schema's waarvan hierboven sprake.

**Schema's van een begroting der zelfstandige instellingen van openbaar nut van administratieve
en sociale aard**

TABEL IVa

I — Gewone ontvangsten en uitgaven

UITGAVEN	ONTVANGSTEN
<p>I. Gewone uitgaven.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lonen, salarissen en bijkomende vergoedingen. 2. Werkgeversbijdrage in de maatschappelijke zekerheid. 3. Pensioenen buiten de maatschappelijke zekerheid. 4. Goederen en diensten van derden verworven. 5. Belastingen en taksen. 6. Rente op leningen of voorschotten toegestaan door : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 7. Tussenkomst ten voordele van derden. 8. Overdrachten aan andere instellingen. 9. Diversen. <p style="text-align: right;">Totaal I _____</p>	<p>I. Gewone ontvangsten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. Gewone exploitatie-ontvangsten. 17. Retributies en bijdragen. 18. Financiële ontvangsten : rente, dividenden, enz. betaald door : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 19. Toelagen : <ol style="list-style-type: none"> a) van de Staat; b) van provinciën en gemeenten. 20. Diverse giften en legaten van particulieren. 21. Overdrachtsontvangsten. 22. Diversen. <p style="text-align: right;">Totaal I _____</p>

TABEL IVb

II — Kapitaalontvangsten en -uitgaven

UITGAVEN	ONTVANGSTEN
<p>II. Kapitaaluitgaven.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Onroerende investeringsgoederen : <ol style="list-style-type: none"> a) nieuwe investeringen; b) groot onderhoud en vervangingen. 11. Roerende investeringsgoederen : <ol style="list-style-type: none"> a) eerste inrichtingskosten; b) vervangingskosten. 12. Leningen, voorschotten, participaties in het kapitaal door de instelling toegestaan aan : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 13. Terugbetaling van leningen of voorschotten aan : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 14. Diversen. <p style="text-align: right;">Totaal II _____</p> <p style="text-align: right;">Totaal I + II _____</p>	<p>II. Kapitaalontvangsten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 23. Opbrengst van leningen of voorschotten toegestaan door : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 24. Terugbetaling van leningen, voorschotten of participaties in het kapitaal — vroeger door de instelling toegestaan — door : <ol style="list-style-type: none"> a) de Staat, de provinciën en de gemeenten; b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren. 25. Verkoop van kapitaalgoederen. 26. Diversen. <p style="text-align: right;">Totaal II _____</p> <p style="text-align: right;">Totaal I + II _____</p>
<p>15. Uitgaven voor orde.</p>	<p>27. Ontvangsten voor orde.</p>

TABEL V

**Schema van een begroting der zelfstandige instellingen van openbaar nut
van industriële of commerciële aard**

I — Exploitatierkening

<i>DEBET.</i>		<i>CREDIT.</i>
1. Lonen, salarissen en bijkomstige vergoedingen.		11. Gewone exploitatie-ontvangsten.
2. Werkgeversbijdrage in de maatschappelijke zekerheid.		12. Diverse ontvangsten.
3. Pensioenen buiten de maatschappelijke zekerheid.		12bis. Bewegingen van de voorraden.
4. Goederen en diensten van derden verworven.		13. Exploitatietekort.
5. Belastingen en taksen.		
6. Aflossingsreserve.		
7. Reserves voor :		
a) eventuele waardevermindering der activa;		
b) diversen.		
8. Diversen.		
9. Exploitatiebaten.		
Totaal _____		Totaal _____
10. Uitgaven voor orde.		14. Ontvangsten voor orde.

II — Verlies- en winstrekening

<i>DEBET.</i>		<i>CREDIT.</i>
1. Exploitatietekort.		6. Exploitatie-overschot.
2. Interesten op voorschotten of leningen betaald aan :		7. Interesten op belegging van beschikbare middelen.
a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;		
b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.		8. Inkomsten uit effecten-portefeuille :
3. Winsten uitgekeerd aan :		a) leningen van de Staat, de provinciën en de gemeenten;
a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;		b) particuliere aandelen en obligaties met inbegrip van die der openbare instellingen.
b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.		9. Toelagen ontvangen :
4. Diversen.		a) van de Staat;
5. Niet uitgekeerde winsten.		b) van de provinciën en de gemeenten.
Totaal _____		10. Afnemingen van reserves.
		11. Diversen.
		12. Netto-verlies.
		Totaal _____

III — Kapitaalrekening

<i>DEBET.</i>		<i>CREDIT.</i>
1. Netto-verlies.		8. Niet uitgekeerde winsten.
2. Afnemingen van reserves.		9. Afschrijvingsreserve.
3. Aankoop van investeringsgoederen :		10. Reserves voor :
a) Onroerende goederen : nieuwe investeringen;		a) eventuele waardevermindering der activa;
b) Onroerende goederen : groot onderhoud en vervanging;		b) diversen.
c) Roerende goederen : eerste inrichtingskosten;		11. Verkoop van investeringsgoederen.
d) Roerende goederen : vervangingskosten.		
3bis. Beweging der voorraden.		12. Opbrengst van leningen en voorschotten toegestaan door :
4. Leningen, voorschotten, participaties in het kapitaal, door de instelling toegestaan aan :		a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;
a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;		b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.
b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.		13. Terugbetaling van leningen, voorschotten of participaties in het kapitaal — vroeger door de instelling toegestaan — door :
5. Terugbetaling van leningen of voorschotten toegestaan door :		a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;
a) de Staat, de provinciën en de gemeenten;		b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.
b) andere openbare instellingen, privé-ondernemingen en particulieren.		14. Diversen.
6. Diversen.		15. Overschot der kapitaaluitgaven boven de kapitaalontvangsten.
7. Overschot der kapitaalontvangsten boven de kapitaaluitgaven.		Totaal _____
Totaal _____		Totaal _____

VI — DE VERMOGENSCOMPTABILITEIT VAN DE STAAT

1. Algemeen

We zagen dat in een begrotingsstelsel, afgestemd op de nationale boekhouding, de afschrijvingslasten der kapitaalgoederen van de Staat de begroting der lopende verrichtingen belasten, in plaats van de financiële aflossing der Rijksschuld, terwijl deze laatste post voorkomt op de begroting der kapitaalverrichtingen.

De bepaling van de afschrijvingslasten der kapitaalgoederen onderstelt een vermogenscomptabiliteit van de Staat. Dhr. ILEGEMS, Inspecteur-generaal van Financiën, heeft tijdens de Studiedag een pleitrede gehouden voor de instelling van zulk een comptabiliteit in België. Hij legde de nadruk op het feit dat de vermogenscomptabiliteit van de Staat eveneens op andere gebieden grote diensten zou bewijzen.

Dank zij deze boekhouding, zou het mogelijk zijn op een objectieve wijze vast te stellen of de werken van groot onderhoud en van vervanging, die door de Regering ondernomen werden, volstaan om het Rijksvermogen in goede staat te houden. Ze zou het eveneens mogelijk maken die werken beter in de tijd te verdelen en te vermijden dat deze een bepaalde begroting te zwaar zouden belasten.

Zulke inlichtingen zouden anderzijds van groot belang zijn voor de sectoren der particuliere nijverheid, die betrokken zijn bij de werken van onderhoud en vervanging van de goederen der overheid. De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven heeft zich onlangs met dit vraagstuk ingelaten.

De voorgestelde hervorming wint aan belangrijkheid zo men bedenkt dat het Rijksbezit de voornaamste actiefpost uitmaakt van de Staatsbalans.

Het saldo tussen de debet- en creditposten van voornoemde balans vertegenwoordigt de waarde van het Staatspatrimonium. Dit is ten andere een belangrijk gegeven, althans voor hen, die menen dat het bedrag der Rijksschuld tenslotte de waarde van dit patrimonium niet mag overtreffen.

Tot nu toe worden de gegevens over de waarde en de samenstelling van het Rijksbezit verstrekt door de Inventaris van het Rijksbezit, welke sedert 1932 periodisch wordt opgemaakt door de permanente Commissie, die belast is met het regelmatig bijhouden van de algemene inventaris van het Rijksbezit (15) en die sedert 1932, zelf de nadruk heeft gelegd op het onzekere karakter van het werk dat zij heeft kunnen leveren.

2. Invoering van een vermogenscomptabiliteit van de Staat in België

Het opmaken van een vermogenscomptabiliteit van de Staat in België schijnt, volgens dhr. ILEGEMS, geen grote moeilijkheden op te leveren en zou kunnen opgelost worden door, in de huidige werkmethodes, bepaalde wijzigingen aan te brengen.

Zo is het bijvoorbeeld onontbeerlijk de diverse vorderingen en verplichtingen van de Staat veel nauwkeuriger te boeken. Het kan eveneens noodzakelijk worden in ons comptabiliteitsstelsel de mogelijkheid te voorzien rekeningen te openen voor crediteuren en debiteuren. Het probleem van de achterstallige belastingen, al of niet ten kohiere gebracht en die toch tenslotte tot het actief van de Staat behoren, is hier zeer zeker een bijzondere moeilijkheid.

(15) In tabel VI vindt men een overzicht van de Staatsbalans op 31 December 1932, 1935, 1936 en 1947, zoals de Commissie ze heeft opgemaakt.

TABEL VI

Vergelijkende tabel der Staatsbalansen (*)

	ACTIEF			
	31 December 1932	31 December 1935	31 December 1936	31 December 1947
Rijksbezit in het algemeen	40.786.988.753,33	42.777.002.419,68	43.533.737.783,20	117.717.730.229,36
Goederen van zelfstandige instellingen waarvan het patrimonium een is met dat van de Staat	3.459.104.618,18	4.154.680.527,48	4.944.067.588,26	16.416.506.331,90
Vorderingen van de Schatkist	8.897.255.526,64	12.746.415.065,06	9.942.610.699,81	100.531.030.815,01
Saldo ...	—	—	—	—
Totaal ...	53.143.348.898,15	59.678.098.012,22	58.420.416.071,27	362.116.466.501,17
Goederen der zelfstandige instellingen onafhankelijk van de Staat	490.565.365,45	511.487.364,44	528.385.151,84	1.242.129.212,26
	PASSIEF			
Rijksschuld	40.331.838.243,14	43.951.923.965,45	43.504.676.575,12	264.395.261.801,41
Schuld van de zelfstandige instellingen waarvan het patrimonium een is met dat van de Staat	1.182.718.641,39	1.229.779.238,39	1.233.148.825,44	5.181.421.687,19
Verplichtingen van de Schatkist	6.027.898.073,43	7.895.625.954,12	7.038.541.760,15	92.539.783.012,57
Saldo ...	5.600.893.940,19	6.600.768.854,26	6.644.048.910,56	—
Totaal ...	53.143.348.898,15	59.678.098.012,22	58.420.416.071,27	362.116.466.501,17

(*) Inventaris van het Rijksbezit op 31 December 1947, *Algemeen verslag*, blz. 244.

Zoals zij thans werd opgemaakt, zal de balans op 31 December 1949 (zie tabel VII) dienen als basis voor de vergelijking van de investeringen der volgende jaren, waarvoor de gegevens uit de budgetaire rekeningen zullen worden geput. Regelmatig zal een nieuwe rechtstreekse schatting van het vermogen de aanpassing toelaten van de resultaten, die men met de boekhoudkundige methode had bekomen.

De studie kon zich beperken bij een schatting der investeringen veeleer dan bij een voorstelling in de vorm van een balans, waardoor de opstelling van een passief vereist wordt.

De balansvorm heeft het voordeel gans het actief en gans het passief tegenover elkaar te stellen, het-

geen niet belet de investeringen af te zonderen.

Deze laatste zijn als volgt vastgesteld :

Investeringen	fr	12.838.000.000
Goudvoorraad	»	740.000.000
Portefeuille	»	8.100.000.000
Voorschotten aan verschillende para- statale instellingen	»	800.000.000
Vermogen der verschillende para- statale instellingen	»	300.000.000
		fr 22.778.000.000

dit cijfer blijkt dus een vermogenspotentieel te zijn.

Het netto-vermogen van de Kolonie bedraagt
fr 15.988.000.000.

TABEL VIII

Voorvorm der Schatkistrekening

1. Kasmiddelen bij het begin van het jaar.
2. Totaal der ontvangsten gedurende het jaar.
3. Toelagen van het buitenland.
4. Winsten op monetaire verrichtingen.
5. Ontvangsten uit leningen :
a) binnenlandse;
b) buitenlandse.
6. Kapitaal van derden ter beschikking van de Staat.
7. Diversen.

Totaal

1. Totaal der uitgaven gedurende het jaar.
2. Verliezen op monetaire verrichtingen.
3. Aflossing der Rijksschuld :
a) binnenlandse;
b) buitenlandse.
4. Terugbetaling van kapitalen van derden.
5. Diversen.
6. Kasmiddelen op het einde van het jaar.

Totaal

VII — VOORVORM VAN DE SCHATKISTREKENING

Het plan van een Rijksbegroting aangepast aan de nationale boekhouding omvat, buiten de begroting der overheids- en sociale diensten en buiten de begroting der zelfstandige instellingen van openbaar nut, een voorvorm van de Schatkistrekening.

Deze voorvorm omvat de vooruitzichten betreffende de financiering der begroting. Een schema van dit document komt voor in tabel VIII.

In zijn verslag drukt dhr. CHATEL, van het Bestuur der Thesaurie en der Staatsschuld, de vrees uit dat verrichtingen, welke men niet aan een voorafgaande goedkeuring der wetgevende macht wil onderwerpen, naar de Schatkistrekening zouden overgebracht worden en hij betwijfelde de mogelijkheid om nauwkeurige ramingen te doen.

De verrichtingen « *buiten kader* » geven inderdaad aanleiding tot geldmanipulaties en overdrachten van schuldvorderingen van veel grotere omvang dan de eenvoudige uitvoering van de begroting. Zo, anderzijds, het bedrag der begrotingsontvangsten en -uitgaven tamelijk gemakkelijk kan worden bepaald aangezien de uitvoering der begroting « *bevolen wordt* », is dit niet het geval voor de thesauriebewegingen, die « *ondergaan worden* » en die veel meer afhangen van de conjunctuurbewegingen dan van het regerings-initiatief.

Tenslotte zijn de begrotingsontvangsten en -uitgaven voor de Thesaurie van minder belang, dan de cijfers der begrotingen doen uitschijnen. De begrotingsverrichtingen geven, voor een zeer groot gedeelte, slechts aanleiding tot eenvoudige overdrachten in rekening, en zulks wegens het stelsel der communicerende vaten, tussen de Schatkist, de Nationale Bank (Staatskassier), de Dienst der Postchecks en de particuliere banken (sedert het besluit van 3 Februari 1946, waarbij de banken verplicht zijn schatkistcertificaten op te nemen ten belope van 60 pCt. van hun deposito's op zicht en op korte termijn).

De thesaurievooruitzichten, die reeds moeilijk te bepalen zijn in de particuliere banken, waar ze slechts op korte termijn en voor een korte periode gebeuren en waar de verrichtingen niet die omvang kennen als bij de Staat, zijn nog moeilijker vast te stellen voor de Schatkist, vooral wanneer ze lang vóór de verval-dag en voor een lange periode dienen bepaald.

De uiteenzetting van dhr. CHATEL gaf tijdens de Studiedag aanleiding tot de meest levendige gedachtenwisselingen. Alhoewel men accoord scheen te zijn over de stellingen van de verslaggever, bestonden er nochtans meningsverschillen aangaande de strenge besluiten van zijn uiteenzetting.

Aldus deed dhr. G. COPPÉE, adjunct-secretaris-generaal van het Instituut, opmerken dat de moeilijkheden, die door dhr. CHATEL aangehaald werden,

slechts werkelijk bestaan, zo men vertrekt van de huidige structuur der Schatkistrekening, welke niet alleen de begrotingsverrichtingen omvat, maar tevens de massaverrichtingen « *buiten begroting* » en de boekingen van de begroting voor orde.

Zo men naar een stelsel van nationale boekhouding gaat, zal men vanzelfsprekend de overheidsboekhouding moeten aanpassen evenals de voorstelling der begroting. Uitgaande van de doeleinden van de nationale boekhouding en van de definities welke men aan de verschillende sectoren geeft, dienen in een afzonderlijke tabel der Schatkistrekening de verrichtingen afgezonderd, die werkelijk betrekking hebben op de Rijksbegroting, in de zin welke men in de nationale boekhouding aan die term geeft. Het vraagstuk van het opmaken der ramingen in verband met de financiering der begroting zou alsdan veel gunstiger gesteld worden.

* * *

De verslagen die op de Studiedag van 6 December 1952 werden voorgelegd en de discussies die er gehouden werden, tonen het nut aan van een wijziging der voorstelling van de begrotingen en van de Schatkistrekening, ten einde ze aan de nationale boekhouding aan te passen. De voorgestelde hervormingen stellen natuurlijk talrijke technische problemen.

Het was dan ook een gelukkige gedachte van het Belgisch Instituut voor openbare financiën een *Studiecommissie* op te richten voor de opnemings der overheidsboekhouding in de nationale boekhouding. Deze commissie, voorgezeten door dhr. Professor M. MASOIN, is belast met de analyse der werkzaamheden van de Studiedag en met de overmaking aan de Regering van aanbevelingen ter verwezenlijking van de hervorming.

DE NA-OORLOGSE WISSEL- EN HANDELSPOLITIEK VAN ITALIË

(TWEEDE DEEL)

II — EVOLUTIE VAN DE BESTUURLIJKE CONTRÔLE

Over het geheel werd, sedert het einde van de oorlog, de administratieve contrôle op het valutaverkeer en op de buitenlandse handel aanmerkelijk verzacht, maar zij wordt nog steeds, wegens de dollarschaarste, volgens discriminerende criteria gevoerd. Het handhaven van de *cross-rates* met de dollar en de noodzakelijkheid het evenwicht der betalingsbalans te vrijwaren vereisen uiteraard een gedifferentieerde reglementering der transacties met het buitenland. De Italiaanse economische politiek trachtte eerst de administratieve contrôle te verzachten door het principe van de naleving der *cross-rates* te laten varen; daarna volgde zij de officiële politiek van het Monetair Fonds inzake het behoud dier *cross-rates*. Zodoende moest zij niet alleen de creditsaldi laten aangroeien, maar tevens de kwantitatieve discriminatie verscherpen door verzachting van de administratieve invoercontrôle, die nagenoeg uitsluitend de E.B.U.-landen ten goede kwam.

De Italiaanse administratieve contrôle betreft, in eerste instantie, de wijze van betaling der transacties. De betalingen en incasseringen gebeuren op de volgende wijze :

a) in Amerikaanse en Canadese dollars, voor betalingen of incasseringen met de dollarzone of met de zone van andere landen waarmee geen afzonderlijke betalingswijze is voorzien;

b) in ponden sterling, voor betalingen en incasseringen met de sterlingzone;

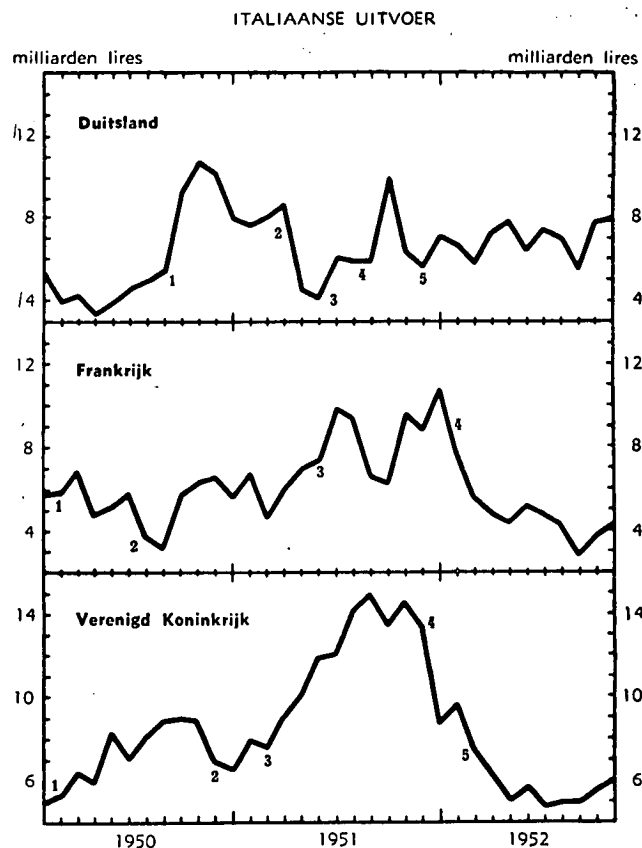
c) door compensatierekeningen, wanneer met het land van de schuldeiser of van de schuldenaar een accoord bestaat, op welke betalingswijze voorziet (1).

De contrôle op de buitenlandse handel voorziet dat de invoer van buitenlandse goederen en de uitvoer van Italiaanse goederen slechts mogen gebeuren mits

(1) Op 1 Januari 1953 bestonden er compensatie-accorden met de hierna volgende landen (de rekenmunt is tussen haakjes aangeduid) : Argentinië (dollar), België (Belgische frank), Brazilië (dollar), Denemarken (Deense kroon of Italiaanse lire), Egypte (Egyptisch pond of Italiaanse lire), Ecuador (dollar), Finland (dollar), Frankrijk (Franse frank of Italiaanse lire), West-Duitsland (Duitse Mark of Italiaanse lire), Griekenland (dollar), Iran (dollar), IJsland (Italiaanse lire), Joego-Slavië (Italiaanse lire), Noorwegen (Noorse kroon of Italiaanse lire), Nederland en Indonesië (gulden of Italiaanse lire), Paraguay (dollar), Polen (dollar), Portugal (dollar), Roemenië (Italiaanse lire), Spanje (dollar), Zweden (Zweedse kroon of Italiaanse lire), Zwitserland (Zwitserse frank), Turkije (dollar), Hongarije (Italiaanse lire), U.S.S.R. (Italiaanse lire).

algemene of bijzondere vergunning. Op basis van de algemene vergunningen, door het Ministerie van Buitenlandse Handel afgeleverd en door het Ministerie van Financiën aan de Douane overgemaakt, mag

graphiek 3

Duitsland

1. Liberalisatie van verschillende invoergoederen
2. Schorsing der toegestane liberalisaties
3. Gedeeltelijk herstel der liberalisaties
4. Later gedeeltelijk herstel der liberalisaties
5. Opheffing van de geschorste liberalisaties

Frankrijk

1. Liberalisatie ten belope van circa 55 p.ct. van de invoer
2. Toekenning van aanvullende contingenten
3. Liberalisatie ten belope van circa 75 p.ct. van de invoer
4. Opheffing der liberalisaties

Verenigd Koninkrijk

1. Liberalisatie ten belope van circa 65 p.ct. van de invoer
2. Afsluiting van een nieuw handelsaccoord
3. Latere liberalisatie van de invoer
4. Beperking van de invoer en opheffing van de liberalisaties
5. Latere beperkingen van de invoer

deze laatste onmiddellijk de in- of uitvoer van goederen toelaten. De lijsten der aan het algemeen verbod onttrokken goederen worden bij decreet gepubliceerd, waarbij eveneens de herkomst of de bestemming wordt vastgesteld, waarop de afwijking van toepassing is. De ministeriële machtigingen voor afwijking van een algemeen verbod geven normaal aanleiding tot aflevering van een vergunning.

De vergunningen worden, op aanvraag van het Ministerie van Buitenlandse Handel, afgeleverd door het Ministerie van Financiën, Algemene Directie der Douanen en der Indirecte Belastingen, Bureau der Verboden. Ze worden onmiddellijk gezonden naar het Douanebureau, dat door de belanghebbende is aangeduid. Een afschrift er van wordt aan de belanghebbende overgemaakt.

De invoervergunningen hebben een normale geldigheidsduur van drie maanden, vanaf de dag volgend op de afgifte datum; de uitvoervergunningen hebben over het algemeen een duur van zes maanden.

De kwantitatieve reglementering van de invoer verschilt volgens de plaats van herkomst der goederen en volgens de betalingswijze:

a) voor invoer te betalen in vrije deviezen (U.S.- of Canadese dollars) zijn de goederen, die krachtens een directe vergunning der Douane kunnen ingevoerd worden, op een bijzondere lijst (Invoerlijst) vermeld, die thans 53 der 5.161 rubrieken, subrubrieken en andere indelingen van het douanetarief omvat; voor de goederen niet op deze lijst vermeld is een machtiging van het Ministerie van Buitenlandse Handel vereist. De betaling van de invoer van goederen al dan niet op de voornoemde lijst vermeld, gebeurt met de beschikbare middelen uit de deviezenrekeningen 50 pCt.;

b) voor invoer te betalen in E.B.U.-deviezen, worden al de goederen toegelaten mits eenvoudige voorlegging van het bankdocument. De betaling geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het betalingsaccorder, van kracht met het land van herkomst der goederen. Een twaalfstal douanerubrieken, waaronder tarwe, melk, zout en wijn, autovoertuigen, moto's, drukmachines, penicilline, maken uitzondering op deze regel;

c) voor invoer uit andere landen, waarmee Italië betalingsaccorder heeft gesloten, wordt het douanestelsel toegepast, overeenkomstig de maatregelen door het Ministerie van Buitenlandse Handel in uitvoering dier accorder genomen.

De uitbreiding van de vrijmakingen door Italië aan de E.B.U.-landen toegestaan, blijkt uit tabel 3, die naar de voorschriften van de E.O.E.S. opgemaakt is:

a) met inachtneming van de Italiaanse invoer door de andere lidstaten in 1948;

b) met uitsluiting van de Staatsinvoer.

De reglementering van de uitvoer verschilt eveneens volgens de bestemming der goederen en de betalingswijze. De criteria, welke de uitreiking van uitvoervergunningen beheersen, streven naar begunstiging van de uitvoer naar de zones met harde munt en naar diegene welke voldoende voorzien zijn van voedingsmiddelen en grondstoffen die voor de nationale economie onontbeerlijk zijn.

Op dit ogenblik vermeldt een bijzondere lijst (Uitvoerlijst) de goederen waarvan de uitvoer aan vergunning onderworpen is: eensdeels de goederen die tegen U.S.-dollars, Canadese dollars en vrije Zwitserse franken worden uitgevoerd (deel A); anderdeels de goederen welke op andere wijze worden betaald (deel B).

De uitvoer van de niet in die lijst begrepen goederen wordt door de Douane toegestaan.

De uitvoer van de niet in deel B vermelde goederen naar landen waarmee Italië gebonden is door een accorder dat de betaling in *clearing* voorziet of waarmee de transacties uitgevoerd worden onder het stelsel van de reciprociteitshandel of van particuliere compensaties, wordt gereguleerd volgens de beschikkingen die in toepassing dier accorder werden getroffen. Derhalve blijven de eventueel beperkende beschikkingen der accorder van toepassing, zelfs voor goederen niet in deel B vermeld. Daarentegen blijven de goederen voorkomend in deel B in elk geval aan vergunning onderworpen, zelfs zo de van kracht zijnde accorder de uitvoer voorzien mits eenvoudige machtiging der Douane. Op dit ogenblik zijn voor de lidstaten van de E.O.E.S., en voor Spanje en Finland, alleen de goederen van deel B aan vergunning onderworpen.

Wegens de hierboven beschreven uitvoerpolitiek, omvat de lijst der goederen onder A een kleiner aantal rubrieken dan onder deel B. Het uitvoerverbod zonder vergunning betreft voor die twee delen, geheel of gedeeltelijk, resp. 302 en 390 op de 1.343 rubrieken van het nieuwe douanetarief. Gedurende de eerste negen maanden van 1952 bedroeg de waarde der uitgevoerde goederen, die in de twee afdelingen van de lijst voorkomen, respectievelijk ca. 23 pCt. en 27 pCt. van de totale uitvoer. Uit het feit dat de waarde van de aan vergunning onderworpen uitvoer naar de U.S. en Canada 33 pCt. bedraagt van de totale uitvoer naar die landen gedurende dezelfde periode, blijkt dat de administratieve controle op de in vrije deviezen betaalde uitvoer soepeler werd toegepast.

De in- en uitvoervergunningen worden soms tot andere doeleinden aangewend. Zo wanneer de aflevering van vergunningen voor invoer uit de dollarzone onderworpen wordt aan invoer van goederen van dezelfde aard uit andere zones.

TABEL 3

Vrijmakingsmaatregelen door Italië getroffen in het raam der E. O. E. S.	In procent van de totale invoer van 1948			
	Voo- dings- waren	Grond- stoffen	Afge- werkte produc- ten	Totaal
1) Vrijmaking van 50 pCt. M.D. van 21 September 1949				44,6
M.D. van 21 December 1949	52,6	76,7	11,1(1)	54,1
2) Vrijmaking van 60 pCt. M.D. van 15 Juli 1950	56,4	80,9	47,9	65,9
3) Vrijmaking van 75 pCt. M.D. van 20 September 1950	73,1	81,9	66,2	75,6
M.D. van 29 Augustus 1951	74,3	82,6	69,2	77,0
Toestand op 30 September 1952				99,7

(1) De vrijmaking der overige 39 pCt. werd uitgesteld tot de inwerkingtreding van het douanetarief (15 Juli 1950).

De noodzakelijkheid om de kredieten op het buitenland, welke anders geblokkeerd zouden blijven, aan te wenden en de binnenlandse dollarreserves te beschutten, heeft de overheid aangezet van dit middel gebruik te maken. Daardoor werd uiteindelijk de invoer van bepaalde goederen voor de particulieren duurder, gelet op het prijsverschil voor dezelfde goederen, tussen de twee monetaire zones waar ze moeten aangekocht worden.

Hetzelfde gebeurt wanneer men de aflevering van de vergunning voor uitvoer naar landen met zwakke munt afhankelijk maakt van uitvoer van goederen van dezelfde aard naar de dollarzone of wanneer men de aflevering van een uitvoervergunning in dollars voor bepaalde goederen bindt aan de uitvoer van producten, die door beperkingen in de invoerlanden zijn getroffen.

Een gelijkaardige maatregel is de toekenning van een uitvoervergunning voor bepaalde goederen (zo bijv. bijtende soda), op voorwaarde dat andere goederen (bijv. cellulose, schroot, hout, synthetische gom, mangaanerts) worden ingevoerd; tenslotte ook nog de aflevering van invoervergunningen voor bepaalde goederen (bijv. stokvis) tegen uitvoer naar dezelfde landen (Canada) van typisch Italiaanse goederen (bijv. wijn, harmonica's, gedroogd fruit).

Aangaande de discriminatie tussen de uitvoer naar de dollarzone en die naar de andere monetaire zones, dient nog de discriminatie vermeld tussen de verschillende lasten door de onderscheiden betalingswijzen gedragen: waar al de incasseringen en betalingen met het buitenland over het algemeen belast zijn met een commissie van 0,60 pCt. op het totale bedrag, geven de incasseringen in een van de munten der deviezenrekeningen geen aanleiding tot toepassing van de commissie voor het gedeelte der betaling in deviezenrekening. Deze laatste draagt deze commissie op het ogenblik van de aanwending der fondsen. M.a.w. de opbrengst van uitvoer in U.S.-dollars en Canadese dollars geniet aldus een kleine premie van 0,30 pCt.

In al deze gevallen blijkt de dollarschaarste en bijgevolg de grotere waarde aan die munt toegekend t.o.v. de andere niet uit een differentiatie van de wisselkoersen — welke zou moeten tot uitdrukking komen in een verzwakking van de *cross-rates* —, maar uit een volgens de monetaire zones onderscheiden administratieve controle.

M.a.w., deze controle heeft tot doel het verschil te verzachten tussen de werkelijke en de officiële koers, dat op de Italiaanse markt bestaat voor deviezen andere dan dollars en inzonderheid voor het pond sterling en de Franse frank. Dit verschil betekent inderdaad een premie voor de uitvoerders en een last voor de invoerders van de sterling- en de Franse zone.

Tot nog toe heeft Italië geen belangrijke maatregelen getroffen voor de uitbreiding van de uitvoer naar de dollarzone, en zulks in tegenstelling met talrijke landen der E.O.E.S., die bijv. hun toevlucht nemen tot waarborging der risico's aan de *dollar drive* verbonden, tot gedeeltelijke terugbetaling der sociale lasten, prioritaire toewijzing van grondstoffen, vrije beschikking over een gedeelte der dollars voortkomend

van uitvoer (2). Deze onthouding veroorzaakte « drie-hoeksverrichtingen », waardoor Italië belangrijke verliezen van harde deviezen leed. Amandelen, essences, olijfolie, kaas en andere typisch Italiaanse producten werden aan de douane aangegeven als uitgevoerd naar E.B.U.-landen en als compensatiezaken met Latijns-Amerika, terwijl ze in werkelijkheid naar de markten der dollarzone werden uitgevoerd (3).

De hierboven beschreven toestand, eigen aan Italië en aan de andere Europese landen, verzwakte tot nu toe de draagwijdte van het algemeen accoord der douanetarieven en handel (G.A.T.T.) evenals de toepassing van het nieuwe Italiaanse douanetarief dat op 15 Juli 1950 van kracht werd (decreet van de President van 7 Juli 1950, n° 442). Dit tarief had de weg moeten effenen voor de afschaffing van het administratief verbod inzake transacties met het buitenland.

Vooraleer het nieuwe douanetarief van kracht werd, vertegenwoordigde het totaal bedrag der geheven rechten — de douanerechten van het oude tarief en het vergunningsrecht van 10 pCt. *ad valorem* — ongeveer 12 pCt. van de waarde.

Door zijn toetreding tot de G.A.T.T. op 30 April 1950, verbond Italië zich van 30 Mei af de rechten, te Annecy overeengekomen, toe te passen en iedere andere last buiten de douanerechten af te schaffen. In de periode vóór de inwerkingtreding van het nieuwe Italiaanse douanetarief werden de nodige maatregelen genomen om die verbintenissen na te komen. Besloten werd dat het totaal bedrag van de rechten voorzien in het oude tarief en van het vergunningsrecht het bedrag der rechten te Annecy bepaald, niet mocht overtreffen.

De invoering van het nieuwe douanetarief ging gepaard met maatregelen om de gevolgen er van op de invoerhandel tijdelijk te verzachten. Buiten de opheffing van de douanerechten voor tarwe, rogge, gerst, maïs en bloem, door de Staat of door de hiertoe gemachtigde organismen ingevoerd, werd bepaald dat over het algemeen de rechten van het nieuwe tarief, boven de 11 pCt. en die niet bij de overeenkomst voorzien zijn, zouden toegepast worden voor

(2) De *Economist* van 27 September 1952 vermeldt in een artikel « European export subsidies » de Italiaanse maatregel (26 September 1952, n° 83387) waarbij de terugbetaling van de algemene belasting wordt toegekend voor uitvoertransacties in sommige producten, welk ook het land van bestemming zij. Het tijdschrift vermeldt tevens de maatregelen tot vermindering en tot terugbetaling van belastingen, aangenomen door Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Nederland, eveneens om de uitvoer te bevorderen, maar ditmaal met discriminerende doeleinden. Nochtans vergeet de *Economist* de maatregelen te vermelden die in dezelfde lijn genomen werden door het Verenigd-Koninkrijk, inzonderheid ter begunstiging van de uitvoer naar de dollarzone, zoals bijv. de vrijstelling of de eventuele terugbetaling van de « purchase tax » op de uitgevoerde producten, de prioritaire toewijzing van grondstoffen aan de uitvoernijverheid en tenslotte de kredietwaarborgen bij de uitvoer in de bijzondere vormen welke voor de « dollar drive » voorzien zijn.

(3) *Parlementaire bescheiden*, Kamer van Volksvertegenwoordigers, Verslag der Xe Permanente Commissie (Verslaggever: de heer De'Coccl) aan de Voorzitter overgemaakt op 7 Mei 1952, blz. 24.

een bedrag gelijk aan de helft van het in het tarief aangeduide recht, vermeerderd met 5 1/2 pCt.

Uitzondering werd gemaakt enerzijds voor een lijst goederen, die voor de nationale productie van belang zijn en die van een grote vermindering van rechten genieten, en anderzijds voor de goederen van hoofdstuk 9 (koffie, thee, specerijen), 17 (suiker en suikerproducten), 41 (pelsen en pelswerk), 71 (edelstenen en edele metalen, juwelen), waarop de rechten van het tarief toegepast worden zo er geen bij overeenkomst werden vastgesteld.

De verminderde rechten zijn van toepassing welke ook de herkomst der goederen zij; hetzelfde gebeurt voor de rechten te Annecy bepaald, met dien verstande echter dat voor de landen waarmede geen meestbegunstigingsclausule voorzien is, dit voordeel welwillend zou toegekend worden en op elk ogenblik bij gebrek aan reciprociteit zou kunnen ingetrokken worden.

Met Zwitserland, dat aan de onderhandelingen te Annecy niet deelnam, werd op 14 Juli 1950 te Bern een afzonderlijk accoord ondertekend (aanhangsel bij het Verdrag van 27 Januari 1923) (4).

Later nam Italië deel aan de Derde Zittijd van de G.A.T.T. te Torquay in de lente van 1951, waar tot nieuwe toegevingen — met toepassing van 18 November 1951 af — werd besloten. Tenslotte, in verband met de evolutie der handelstransacties en om de goederenvoorziening te verbeteren, werd in November 1951 besloten tot 31 Maart 1952 een vermindering van 10 pCt. op de geldende douanerechten toe te passen. Bij herhaalde verlengingen werd de geldigheidsduur van deze maatregel tot 31 December 1953 verschoven.

Wanneer de goederen de grens overschrijden, moeten de contrôle-organen nagaan of er een algemene of afzonderlijke invoer- of uitvoermachtiging bestaat en of de documenten aanwezig zijn, waaruit blijkt dat de voorgeschreven formaliteiten vervuld werden voor de deviezenoverdracht voortvloeiend uit deze verrichtingen.

De aflevering van dit document is aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* toevertrouwd en voor de verrichtingen die binnen hun bevoegdheid vallen aan de *Banca d'Italia* en aan de erkende banken.

Naast de administratieve verplichtingen waaraan de zichtbare transacties zijn onderworpen en die zoëven onderzocht werden, zijn er andere toepasselijk op de onzichtbare lopende transacties en op de kapitaalbewegingen. De betalingen aan het buitenland van onzichtbare transacties zijn onderworpen aan de voorafgaande toelating van de overheid, belast met de wisselcontrôle. Deze onderzoekt de aanvragen, samen met de bewijsstukken. Om bepaalde betalingen te vergemakkelijken, worden het onderzoek der

aanvragen om vergunning en de aflevering der nodige deviezen toevertrouwd aan de erkende banken, voor zover zij een bepaald bedrag niet overtreffen.

Deze bewegingsvrijheid wordt nochtans aan een afzonderlijke en tamelijk strenge reglementering onderworpen zo het de aanwending betreft van deviezenrekeningen voor uitvoer- en transfer-deviezenrekeningen (U.S.- en Canadese dollars). De reglementering is vrijer voor de betalingen gedaan onder de voorwaarden en in de deviezen welke bij de betalingsaccorden voorzien zijn; in dit geval strekt zij zich praktisch uit tot alle mogelijke transacties.

De verificatie der betalingen van onzichtbare lopende transacties wordt in bijna alle gevallen — maar slechts voor zover een bepaald bedrag niet wordt overschreden — door de Italiaanse reglementering aan de erkende banken toevertrouwd; aan de overheid wordt nochtans de mogelijkheid gelaten elke contrôle uit te oefenen zowel op de aard als op de belangrijkheid der overdrachten. De verificatie der dollartransfers heeft meer een formeel karakter. De contrôle op de kredieten in compensatierekening is daarentegen strenger; zij slaat op de oorzaak van de overmaking en op het bedrag. De bedragen, ter betaling ontvangen, moeten door bemiddeling der erkende banken aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* worden afgestaan, behoudens de 50 pCt. in deviezenrekening zo het dollars betreft.

De administratieve contrôle is het strengst in de sector der kapitaalbewegingen.

De reglementering op de transfers van Italiaanse kapitalen naar het buitenland, dagtekenend van 1919, is nog steeds van kracht. Ze verbiedt aan het buitenland leningen toe te staan en financiële participaties op te nemen zonder voorafgaande toelating van de Minister der Schatkist (decreet van 11 September 1919, n° 1674).

De investeringen van buitenlandse kapitalen in Italië mogen geschieden zonder toelating of mits machtiging van het *Ufficio Italiano dei Cambi*, naargelang het gaat om overdraagbare deviezen (op dit ogenblik U.S.- en Canadese dollars, Zwitserse franken) of niet overdraagbare deviezen. De leningen aangegaan door de openbare instellingen, de handelsvennootschappen of handelsondernemingen zijn aan de voorafgaande machtiging van de Minister der Schatkist onderworpen (decreet van 5 Januari 1928, n° 1, en decreet van 6 December 1937, n° 2375). Voor de investeringen in vrij overdraagbare deviezen waarborgt het wettelijk decreet van 2 Maart 1948, n° 211, de overdracht naar het buitenland :

a) van de rente, de interesten en de inkomsten uit investeringen, in de mate dat de wettelijke interest (5 pCt.) niet met 1 pCt. overschreden wordt;

b) van de kapitalen uit de tegeldemaking der investeringen, binnen de perken van het aanvankelijk ingevoerde deviezenbedrag en onder voorwaarde dat de overdracht tenminste twee jaar na de investering

(4) *Banca d'Italia*, Verslag voorgelegd aan de Algemene Vergadering op 31 Mei 1951. Rome, Drukkerij van de *Banca d'Italia*, 1951, blz. 180.

wordt aangevraagd en geen 50 pCt. voor elke periode van twee jaar overtreft.

De investeringen mogen voor de helft van het totaal te investeren bedrag zelfs gebeuren in de vorm van materieel (machines) op grond van een invoervergunning, afgeleverd door het Ministerie van Buitenlandse Handel. In dit geval mag de overdracht naar het buitenland van het kapitaal overeenstemmend met de invoer van materieel niet aangevraagd worden binnen een tijdspanne van vijf jaar met ingang van de datum van investering.

De kapitalen en inkomens die de bovengenoemde bedragen overtreffen, moeten gecrediteerd worden in buitenlandse lire-rekeningen, d.w.z. die uitsluitend in Italië kunnen aangewend worden. Deze rekeningen, geopend ten name van natuurlijke of rechtspersonen van elke nationaliteit en in het buitenland verblijvend, waren aanvankelijk aangelegd geworden bij de instelling van de wisselcontrole in Italië, in 1934-1935. Ze worden gespijsd door tegoeden in lires die, op een of andere wijze, eigendom worden van personen, welke in het buitenland verblijven.

Wanneer het echter niet overdraagbare deviezen betreft — die niet in Italië konden geïnvesteerd worden dan mits toelating van het *Ufficio Italiano dei Cambi*, zoals hierboven aangeduid —, vloeit de reglementering van de transfers van inkomens en van te gelde gemaakte kapitalen naar het buitenland voort uit de geldende betalingsaccorden, zo deze laatste die overdracht voorzien. In de andere gevallen worden de tegoeden aangewend volgens de regelen toepasselijk op de buitenlandse lire-rekeningen.

Aangaande de buitenlandse rekeningen dient opgemerkt dat, volgens de huidige reglementering van het *Ufficio Italiano dei Cambi*, de tegoeden in buitenlandse rekening mogen afgestaan worden aan een buitenlandse bank van dezelfde nationaliteit als de rekeninghouder en, zo het een rekening betreft van een der E.B.U.-landen, aan een bank van eender welk land der Unie. Door verhandeling der lires in buitenlandse rekening tegen de marktcoers (tabel 8) kan men dus indirect de overdracht naar het buitenland der in Italië geïnvesteerde bedragen bekomen, welke ook de investeringswijze en -duur zij.

In verband met wat voorafgaat, bestonden er op de buitenlandse markten wettelijk toegelaten noteringen voor de « lires in buitenlandse rekening ». Te New York bleven deze noteringen bestendig beneden de koers der vrije markt; sedert Juni 1951 waren ze praktisch met de officiële koers gelijkgeschakeld.

Voor de particuliere investeringen in Italië door natuurlijke en rechtspersonen der Verenigde Staten, zij herinnerd aan de transferegarantie, die door de *Economic Cooperation Administration* gegeven werd krachtens, enerzijds, de beschikkingen van het accoord van 28 Juni 1948 tussen Italië en de Verenigde Staten en, anderzijds, de verbintenis van Italië

om voor de lires, die door de Amerikaanse Regering ingevolge de voornoemde waarborg eventueel werden aangekocht, een even gunstige behandeling toe te staan als voor de tegoeden uit gelijkaardige investeringen door Amerikaanse particulieren; Italië verbond zich eveneens de vrije beschikking over deze lires toe te staan ter dekking van de administratieve uitgaven der Amerikaanse Regering in Italië.

Om tenslotte latere kapitaalinvesteringen in de ondernemingen van openbaar nut aan te moedigen, werd, op 26 September 1951, te Washington, een accoord ondertekend ter aanvulling van het vriendschap-, handels- en scheepvaartverdrag tussen Italië en de Verenigde Staten. Dit accoord voorziet de vrije overdracht naar het buitenland der inkomsten en der in het land geïnvesteerde kapitalen, waarbij echter aan de verdragsluitende partijen het recht wordt gelaten, in periodes van spanning in de wisselkoersen, de wisselbeperkingen toe te passen, welke volstrekt noodzakelijk blijken of welke door het Internationaal Monetair Fonds toegelaten of aangevraagd worden.

Om elke onwettige kapitaalbeweging te voorkomen of zelfs om de schommelingen op korte termijn te verzachten, voorziet de Italiaanse wisselreglementering dat bij de vervroegde betalingen van invoer en bij diegene die op het ogenblik van de vergunningsaanvraag moeten gebeuren, een waarborg dient gevoegd gelijk aan 10 pCt. van de tegenwaarde der gedane betaling. Deze garantie dient als waarborg voor de effectieve inkleding der goederen. Anderzijds is de machtiging van het *Ufficio Italiano dei Cambi* vereist voor de betaling na invoer. Boven een bepaald bedrag zijn de betalingen van uitvoer na levering eveneens onderworpen aan de machtiging van het *Ufficio*.

Ingevolge het aanhoudend hoge creditsaldo in de E.B.U. werden einde 1951 maatregelen getroffen ter beperking van de vervroegde betalingen van goederen- of dienstenuitvoer, van de voorafgaande vorming en aanwending van kasmiddelen in lires en tenslotte van de invoer van buitenlandse bankbiljetten.

De termijnverrichtingen in vreemde deviezen worden slechts toegelaten door bemiddeling van een gemachtigde bank en overeenkomstig volgende regelen :

a) de koper moet bewijzen dat er van zijnentwege een verbintenis bestaat voor de toekomstige betaling van een goedereninvoer;

b) de aankoop moet, wat bedrag en vervaldag betreft, volkomen overeenstemmen met de verkoop van deviezen door de uitvoerders.

Daarentegen wordt in geen enkel geval machtiging verleend voor de aan- en verkopen op termijn van welke deviezen ook, als tegenpartij van contantdeviezen of zonder enige tegenpartij.

Het algemeen beginsel van het wisselmonopolie van het *Ufficio Italiano dei Cambi* vertoont belangrijke afwijkingen. Buiten de reeds vermelde mogelijkheid

voor de rechthebbende van een storting in vrije deviezen om zich voor 50 pCt. van het bedrag te doen crediteren in een deviezenrekening, laat de Italiaanse wetgeving de opening toe van deviezenrekeningen bij Italiaanse banken, waarop het totaal bedrag der buitenlandse deviezen gecrediteerd wordt, welke het bedrijfsresultaat zijn van bepaalde handelsondernemingen, en waarvan de deviezenbedragen mogen afgenomen worden voor de betalingen aan het buitenland door die ondernemingen; deze machtiging werd verleend, om de bedrijvigheid te vergemakkelijken van handelsondernemingen die met het buitenland werken (transportondernemingen, ondernemingen voor bevoorrading der schepen met voedingsmiddelen en brandstof, doorvoerondernemingen, verzekeringsmaatschappijen, nationale reders en zee- en luchtvaartmaatschappijen).

Bovendien kunnen de vreemdelingen bij Italiaanse banken vrije rekeningen in overdraagbare deviezen openen, die uitsluitend gespijsd worden door fondsen uit het buitenland. Tenslotte kunnen bepaalde categorieën buitenlandse ondernemers (buitenlandse verzekeringsmaatschappijen, buitenlandse zee- en luchtvaartmaatschappijen, buitenlandse cinematografische ondernemingen, enz.) bij Italiaanse banken speciale rekeningen in lires openen om hun bedrijvigheid in Italië uit te oefenen. Elke overdracht naar het buitenland van de netto-tegoeden wordt afzonderlijk toegelaten door de overheid welke met de contrôle van die rekeningen is belast.

In het raam der wisselcontrôle blijft tenslotte nog de reglementering van de goudhandel te onderzoeken. Voor de uitvoer wordt het goud in al zijn vormen vermeld in de Lijst Uitvoer, m.a.w. het komt voor onder de goederen waarvan de uitvoer verboden is. Afwijkingen worden toegestaan door de Minister van de Schatkist in overeenstemming met de Minister van Nijverheid en Handel en de Minister van Buitenlandse Handel (decreetwet van 26 April 1946, n° 343).

Voor de invoer dient een onderscheid gemaakt tussen :

a) het ruwe goud in al zijn vormen, waarvan het aankoopmonopolie werd toevertrouwd aan het *Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero*, op dat ogenblik het *Ufficio Italiano dei Cambi* (decreetwet van 14 November 1935, n° 1935);

b) het bewerkt en half-bewerkt goud, waarvoor een ministeriële vergunning nodig is (decreetwet van 14 November 1935, n° 1935);

c) het gemunt goud, waarvoor het stelsel van de vrije invoer bestaat, tegen voorafgaandelijke betaling van de algemene belasting op de transacties, die 3 pCt. bedraagt van de waarde, berekend op de prijs welke elke maand door de *Banca d'Italia* wordt bepaald.

III — EVOLUTIE DER MARKTWISSELKOERSEN EN DER WISSELRESERVES

Gedurende de reorganisatieperiode van de wisselcontrôle — welke, zoals eerder vermeld, tot November 1947 duurde — vielen er naast een verscheidenheid der wisselkoersen, ook sterke koersschommelingen in de sector der deviezenrekeningen en in die van de parallel-markt waar te nemen. De evolutie van de binnenlandse inflatie enerzijds en de wijzigingen in de administratieve contrôle op de transacties met het buitenland anderzijds beïnvloedden eveneens het verloop der wisselkoersen.

Tijdens de periode gaande van 1943 tot de tweede helft van 1945 had de open inflatie de prijscurve boven die der betaalmiddelen doen stijgen. Na een korte onderbreking hernam de inflatie in Mei 1946, ingevolge een stijgende vraag naar goederen voor wederopbouw en voor binnenlandse investeringen, maar tevens onder de druk van psychologische factoren veroorzaakt door de vrees voor buitengewone heffingen op de liquide middelen der particulieren. Dit verloop vond een gunstige bodem in het belangrijk volume der bankliquiditeiten. De deposito's bereikten in Juni 1946, ongeveer 600 milliard lire, waarvan één derde liquide was, één derde aangewend werd voor kredieten aan de cliëntele en het overige belegd was in overheidsfondsen.

Aldus begon een periode van tragsgewijze versnelling van de geldsomloop en, bijgevolg, van vermindering der reële waarde van het geldvolume. Deze periode duurde tot September 1947, tijdstip waarop het stelsel der verplichte bankreserves werd ingevoerd, ten einde het overschot aan kasmiddelen te blokkeren, welk op dat ogenblik nog ter beschikking der banken stond (ongeveer 112 milliard lire). De evolutie van de wisselkoersen der deviezenrekeningen en op de parallel-markt volgde van dichtbij die van de binnenlandse prijzen, maar zij week er van af voor zover de buitenlandse prijzen een gelijkaardige evolutie volgden en er zich schommelingen voordeden in de voorzienings- en afzetmogelijkheden.

Van meet af aan — d.i. van 10 Mei 1946 af voor de dollar en het pond sterling en van 28 Mei voor de Zwitserse frank — lagen de noteringen der munten in deviezenrekeningen gevoelig hoger dan die der officiële koersen, vermeerderd met het bijkomende deel van 125 pCt. (tabel 8). Zij waren opwaarts gericht onder de algemene invloed van een meer uitgesproken stijging der binnenlandse prijzen t.o.v. de buitenlandse, en ook onder de druk, die op de markt uitgeoefend werd door de deviezenvraag vanwege de textielnijverheid; deze vraag was inderdaad zeer sterk ingevolge de wens tot aanvulling van de normale wol- en katoenvoorraden, maar ook omdat de textielnijverheid zich trachtte te dekken tegen een eventuele daling van de lire. Om de koersstijging te remmen, besloot het Ministerie van Buitenlandse Handel, in December 1946, wol en katoen, samen met

kunstivoor over te brengen op de lijst der goederen, die aan invoervergunning onderworpen zijn.

De koers van de dollar begon te dalen van een maximum van 675 in September 1946, tot een minimum van 510 in Januari 1947. Het pond sterling, dat in September 1946 het maximum van 2.060 lire had bereikt, begon af te brokkelen gedurende de laatste tien dagen van die maand en deze beweging versnelde van November tot Januari van het volgende jaar. De uitvoerkoers van de Zwitserse frank bleef daarentegen langzaam maar onafgebroken stijgen; hij bereikte het maximum van 204 lire begin December tegen 166 in September, doch vervolgens daalde hij snel tot het minimum van 138 in Januari 1947.

Na een stijging tot Januari 1946 bleven de koersen van de parallel-markt op een zelfde peil, om daarna gedurende de laatste vier maanden van het jaar te dalen (tabel 8). Samen met deze beweging, verminderten de groothandelsprijzen van de vrije en van de clandestiene markt. Na deze periode, waarin de vrije koersen van de dollar, het pond sterling en de Zwitserse frank tot een minimum van respectievelijk 276, 745, en 88 in April daalden, volgde een nagenoeg aanhoudende stijging tot December 1946. Gedurende deze tijdspanne overtroffen de noteringen van de dollar en van het pond sterling op de parallel-markt, deze van de uitvoerdeviezen ingevolge de invoerbeperkingen op wol en katoen, terwijl de koers van de Zwitserse frank op de vrije markt ongeveer in hetzelfde tempo steeg als deze van de uitvoerdeviezen; hij handhaafde zich op een hoger peil dan dat van dit soort deviezen, behalve in October. Tijdens deze maand werd niet alleen de koers van de Zwitserse frank, maar tevens deze van de dollar en van het pond sterling beïnvloed door de beperkingen die in September op de invoer zonder betaling werden opgelegd.

Van de tweede helft van December 1946 af, verliepen de noteringen van de parallel-markt op dezelfde wijze als de uitvoerdeviezen. De lire kende alsdan betere vooruitzichten, waaraan de reis naar Amerika van de Minister-President niet vreemd was.

De hausse van de lire was slechts van korte duur. Van Februari 1947 af sloeg de tendenz om, onder invloed van verschillende economische en administratieve factoren; hieronder dienen vermeld: de vermindering van deviezenopbrengsten wegens de verzwakking van de uitvoer naar de vrije-muntzones en de vermindering der transfers van de Italianen in het buitenland; de toenemende vraag naar buitenlandse producten; de afschaffing bij decreet van 28 Februari 1947, van het stelsel der invoervergunningen voor wol en katoen; de open inflatie, die in het binnenland bleef bestaan. Vooral de uitvoerkoersen ondergingen hiervan de invloed. Zij bereikten tenslotte voor de dollar, het pond en de Zwitserse frank, respectievelijk 972, 3.820 en 245, en overtroffen zelfs diegene van de vrije markt, die nochtans gevoelig stegen.

Tijdens de maand Juni sloeg de toestand om; de geleidelijke verbetering, die toen werd vastgesteld, was vooral te danken aan het vertrouwen dat de financiële politiek van de nieuwe regering inboe-

zemde en in de tweede plaats aan de invoering van de reeds vermelde maatregelen, inzonderheid de mogelijkheid voor verschillende bedrijfssectoren om een gedeelte boven 50 pCt. van de deviezen uit de uitvoer te verkopen, de vergunningspolitiek evenals de devaluatie van de officiële wisselkoers van de dollar tot 350 en deze van de andere munten op basis van hun pariteit met de dollar.

Bovendien liep de invoer uit de vrije muntzones omstreeks dezelfde periode spontaan terug onder de gezamenlijke invloed van de eerste verschijnselen van spanning, de sterke inkrimping van de excedentaire bankreserves, en de vermeerdering der voorraden van bepaalde grondstoffen — aangelegd ten koste van deviezen tijdens het vorige jaar verkregen — en voedingswaren, welke ingevoerd, werden op grond van het stelsel van invoer zonder betaling en die bijgevolg voor een groot gedeelte gefinancierd werden met kapitalen, die aan de wisselcontrole waren onttrokken. Deze factoren deden in de Italiaanse economie gunstige voorwaarden ontstaan voor de ommekeer der tendenz, die begunstigd werd door de verplichte reserves die aan de banken in September 1947 waren opgelegd, zoals hierboven vermeld (1). Gedurende de volgende maanden werd het evenwicht tussen de betaalmiddelen, het prijzenpeil en inzonderheid de wisselkoersen hersteld.

De uitvoerwisselkoersen liepen van gemiddeld 906 voor de dollar, 3.581 voor het pond sterling, 231 voor de Zwitserse frank in Mei, terug tot een gemiddelde van respectievelijk 575, 1.637 en 142 gedurende de maand December. De vrije-marktkoersen daalden niet zo scherp: in December stonden ze ongeveer gelijk met de uitvoerkoersen, behalve het pond sterling, waarvan de notering gevoelig lager lag.

De koers van de uitvoerdollar handhaafde zich ongeveer op 575 gedurende gans het jaar 1948 en gedurende de eerste maanden van 1949, d.w.z. tot op het ogenblik der devaluatie van het pond. De koersen van de vrije markt bleven gedurig boven diegene van de deviezenrekeningen; ze bereikten zelfs topcijfers in Februari 1949. Het verloop op de vrije markt werd vooral beïnvloed door de arbitrages, die vaak gebeurden tussen Italiaanse en buitenlandse, inzonderheid Franse en Argentijnse prijzen, en zulks wegens het betrekkelijk gering verschil tussen de vrije en officiële koers van de dollar in Italië t.o.v. het verschil in de voormelde vreemde landen. Rekening houdend met deze arbitrages gebruikten de buitenlandse wisselhandelaars de opbrengst in lires van fictieve verrichtingen (hulpverlening, financiële transfers) voor de aankoop van dollars op de Italiaanse markt. Deze arbitrages grepen eveneens plaats t.o.v. het goud. Ze veroorzaakten niet alleen een koersspanning in Italië, maar tevens een ongunstige wijziging in de verdeling van het goud- en deviezenbezit van het land.

Nadat de uitvoerkoers van het pond sterling in December 1947 een gemiddeld peil van 1.637 had bereikt, begon hij te stijgen, inzonderheid in October en November 1948, d.i. in de periode vóór de afsluiting van het reeds vermelde Engels-Italiaans accoord

(1) PAOLO BAFFI, *Le crédit bancaire et la lutte contre l'inflation en Italie*. Conferentie gehouden in het « Centre d'études supérieures de banque » op 19 Juni 1950, Parijs, *Les cours de droit*, blz. 22.

van 26 November; krachtens dit laatste werd het pond niet meer op de uitvoer-deviezenmarkt genoteerd, daar zijn pariteit met de dollar vast werd. Na een stijging — zonder nochtans tot Maart 1949 de aankoopkoers te overtreffen, die door het *Ufficio Italiano dei Cambi* werd vastgesteld — daalden de koersen van de vrije markt tot Augustus 1949 onder invloed van de vrees voor devaluatie van het pond. Ze kenden een zwakke heropleving onmiddellijk vóór deze gebeurtenis, die door de markt toen voor uitgesteld aangezien werd. Vermelden we nog dat de aanvaarding van een koers voor het pond, gesteund op de *cross-rate* met de dollar, vooral in het begin druk heeft uitgeoefend op de vrije koers van de dollar voor de clandestiene arbitrages waardoor deze laatste voordelig werden dank zij de winst die de fictieve verrichtingen wegens de hoge officiële koers van het pond sterling opleverden.

De Zwitserse frank volgde ongeveer een gelijkaardige ontwikkeling als de dollar.

Na de devaluatie van het pond sterling ging de gemiddelde koers van de uitvoerdollar van 575 — standvastig peil sedert twee en twintig maanden — over naar 632 gedurende de laatste tien dagen van September, naar 628 in October en naar 625 gedurende de volgende maanden; tot nu toe handhaafde hij zich op dit peil.

Deze stabiliteit vloeide voort uit een politiek die, alhoewel evoluerend in het raam van wisselkoersen, welke schommelden tussen 350 en 650 lire voor één dollar, in feite werkte als een systeem van vaste pariteit, eerst op basis van 575 lire per dollar, vervolgens op die van 625. Vermelden wij in dit opzicht dat de markt der deviezenrekeningen dient gespijsd door de kasmiddelen uit het officieel beheer, gelet op de technische modaliteiten van de invoer in dollars — die de aankoop der deviezen op de markt voorschrijven, zelfs zo het goederen betreft in te voeren volgens het E.R.P.-plan — en rekening houdend met het feit dat de beschikbare middelen, die langs normale weg op deviezenrekeningen geplaatst worden (50 pCt. van de uitvoeropbrengst) niet volstaan om de betalingsbehoeften te dekken (in 1951 vertegenwoordigden deze beschikbare middelen ongeveer één derde van het totaal der betalingen langs de deviezenrekeningen).

Kortom, Italië handelde alsof het een pariteitsstelsel kende, hoewel het nog geen officiële pariteit aan het Internationaal Monetair Fonds had medegedeeld. Het betreft geen wettelijke, maar een administratieve pariteit, welke door de overheid binnen de voormelde perken kan gewijzigd worden. De factoren van onzekerheid en onstandvastigheid die nu nog op de internationale markt inwerken, maken dat de hierboven beschreven oplossing te verkiezen is boven de aangifte van een pariteit; dit laatste zou een verbinde zijn.

Ingevolge de monetaire gebeurtenissen van September 1949, vertoonde de Zwitserse uitvoerfrank t.o.v. de lire een hausse, welke ongeveer overeenstemt met die van de dollar; daarna stabiliseerde hij

zich op 143 en handhaafde zich daarop, tot de opheffing der deviezenrekeningen in die munt (1 Januari 1951) en de afschaffing van de noteringen betreffende deze laatste. Deze koersen werden vervangen door de koers van 142,90 (2) bepaald in het algemeen verrekeningsaccord met Zwitserland en geldig voor alle transacties.

Na een plotse stijging tijdens de laatste tien dagen van September 1949, daalde de dollar op de vrije markt progressief, om in Mei en Juni 1950 een lager peil te bereiken dan de officiële koersen. Gedurende die twee maanden bedroegen de koersgemiddelden respectievelijk 621 en 618. Met de aanvang van de oorlog in Korea begon een nieuwe periode van stijging der koersen — met maxima in Januari —, waarna een teruggang volgde, die nog duurt en die de premie op de officiële koers practisch onbeduidend heeft gemaakt.

De koers van de Zwitserse frank op de vrije markt kende gelijkaardige, maar minder scherpe afwijkingen.

De vrije sterlingkoers steeg krachtig tijdens de tien dagen volgend op de devaluatie van September 1949, vooral ingevolge de aankoop van ponden voor dekking der baisse-posities in verband met de verlenging van leen- en betalingsoperaties in die munt. Daarna viel hij op een lager peil dan zijn pariteit met de dollar, behoudens in Januari en Februari 1951, toen, ingevolge de scherpere stijging der grondstoffen uit de sterlingzone, de vrije koers licht agio deed op de officiële koers. Gedurende de laatste twee jaren weerspiegelden de koersen veel duidelijker de monetaire moeilijkheden van het Verenigd-Koninkrijk: men ging inderdaad van voornoemd agio naar ongeveer 10 pCt. in Maart 1952, toen een zekere heropleving zich begon af te tekenen.

Het lijkt nuttig hier de aard der koersen van de parallel- of vrije markt te onderzoeken evenals hun verloop t.o.v. de wisselkoersen der deviezenrekeningen of t.o.v. de uitvoerwisselkoersen. Vooraf dient opgemerkt dat in het Italiaans régime der wisselcontrole, de koersen der deviezen en van het goud op de vrije markt hoofdzakelijk, wat de vraag betreft, afhankelijk zijn van de doelmatigheid van de rol, welke het goud en de deviezen spelen als waarderreserve. Voor het aanbod, hangen deze koersen hoofdzakelijk af van de clandestiene deviezen-uitvoer naar Italië ter gelegenheid van reizen van vreemdelingen in Italië, van kapitaalovermakingen door uitwijkelingen, van kapitaalrepatriëring, enz.

De koersen der deviezenrekeningen worden daarentegen uitsluitend vastgesteld in functie van de koopkracht, welke deze munten vertegenwoordigen, en van de belangrijkheid van het wettelijk aanbod voortvloeiend uit handelstransacties en onzichtbare en financiële verrichtingen.

Dienvolgens: a) uit oogpunt van de vraag, worden de koersen op de vrije markt hoofdzakelijk bepaald

(2) De wisselkoers van 142,90 lire voor 1 Zwitserse frank vloeit voort uit de verhouding tussen de dollarkoers in Italië en de koers van diezelfde munt in Zwitserland (4,37282). Deze laatste steunt op de verkoopprijs van het goud door de Zwitserse Nationale Bank bepaald (Z. fr. 4.930,63 per kg fijn goud).

door de vooruitzichten van de lire t.o.v. het goud en de munt waartegenover de verhouding vastgesteld wordt, terwijl de koersen van de deviezenrekeningen vooral afhankelijk zijn van de evolutie der prijzen van de goederen, welke men wenst in te voeren; b) uit oogpunt van het aanbod, zijn de koersen van de vrije markt des te hoger naarmate het stelsel der wisselcontrôle meer doeltreffend is, terwijl de koersen der deviezenrekeningen een tegenovergestelde evolutie volgen.

Rekening houdend nochtans met het feit dat de deviezen van de vrije markt eveneens konden aangewend worden voor invoer zonder betaling, kan men aannemen dat hun stijging niet enkel in verhouding was met de waarderreserve van deze deviezen, maar ook met hun koopkracht. Daaruit vloeit voort dat de koersen van elk der munten geschommeld hebben in verhouding niet alleen met de belangrijkheid van het aanbod maar tevens met de waarde, die gehecht wordt aan de functie welke de munten vervullen. Des te meer daar, gelet op de algemene structuur van de van kracht zijnde wisselcontrôle, de eventueel aangebrachte beperkingen van de uitoefening der koopkracht van de uitvoerdeviezen aanleiding konden geven tot ontwikkeling der vrije wisselkoersen, juist omwille van de mogelijkheid om, door invoer zonder betaling, de koopkracht uit te oefenen eigen aan de deviezen van de vrije markt.

In dit opzicht dient eveneens de invloed vermeld, die op de vrije markt uitgeoefend wordt door de particuliere compensaties zonder tegenwaarde, hetzij in Italiaanse goederen voor de reeds verwezenlijkte invoer, hetzij in buitenlandse goederen voor de reeds gedane Italiaanse uitvoer. Het eenvoudig bestaan van een voordeel in de vertraging van de compensatie tussen in- en uitvoer kon een haussetendenz veroorzaken op de vrije markt. In dit geval wordt het invoeroverschot betaald in deviezen, die op de markt worden aangekocht in afwachting van een komende herverkoop, voor een zelfde bedrag, wanneer de uitvoer zal gebeuren. De baisse-speculatie van de lire ligt aan de basis van deze verrichtingen. De transacties waaruit een uitvoeroverschot voortvloeit, dragen daarentegen bij tot drukking van de koersen: ze komen tot uiting, wanneer zich een hausse-speculatie op de lire voordoet. Uit de analyse van de buitenlandse handel volgens de betalingswijzen vloeit voort dat in Italië « hinkende » verrichtingen gedaan zijn en dat deze min of meer beïnvloed werden door de beperkingen op de particuliere compensaties met landen waarvan de munt op de vrije markt verhandeld wordt en door bijzondere verbodsmaatregelen, toegepast op dit soort verrichtingen.

Tenslotte worden de koersen van de vrije deviezenmarkt beïnvloed door onwettige verrichtingen ter gelegenheid hetzij van aankoop van diensten in het buitenland (reizen van ingezetenen in het buitenland, betaling van dividenden en interesten, bezoldigingen, enz.), hetzij van kapitaaloverdrachten, hetzij

TABEL 4

Goudkoersen in Italië in de na-oorlogse periode
(lire per gram fijn goud)

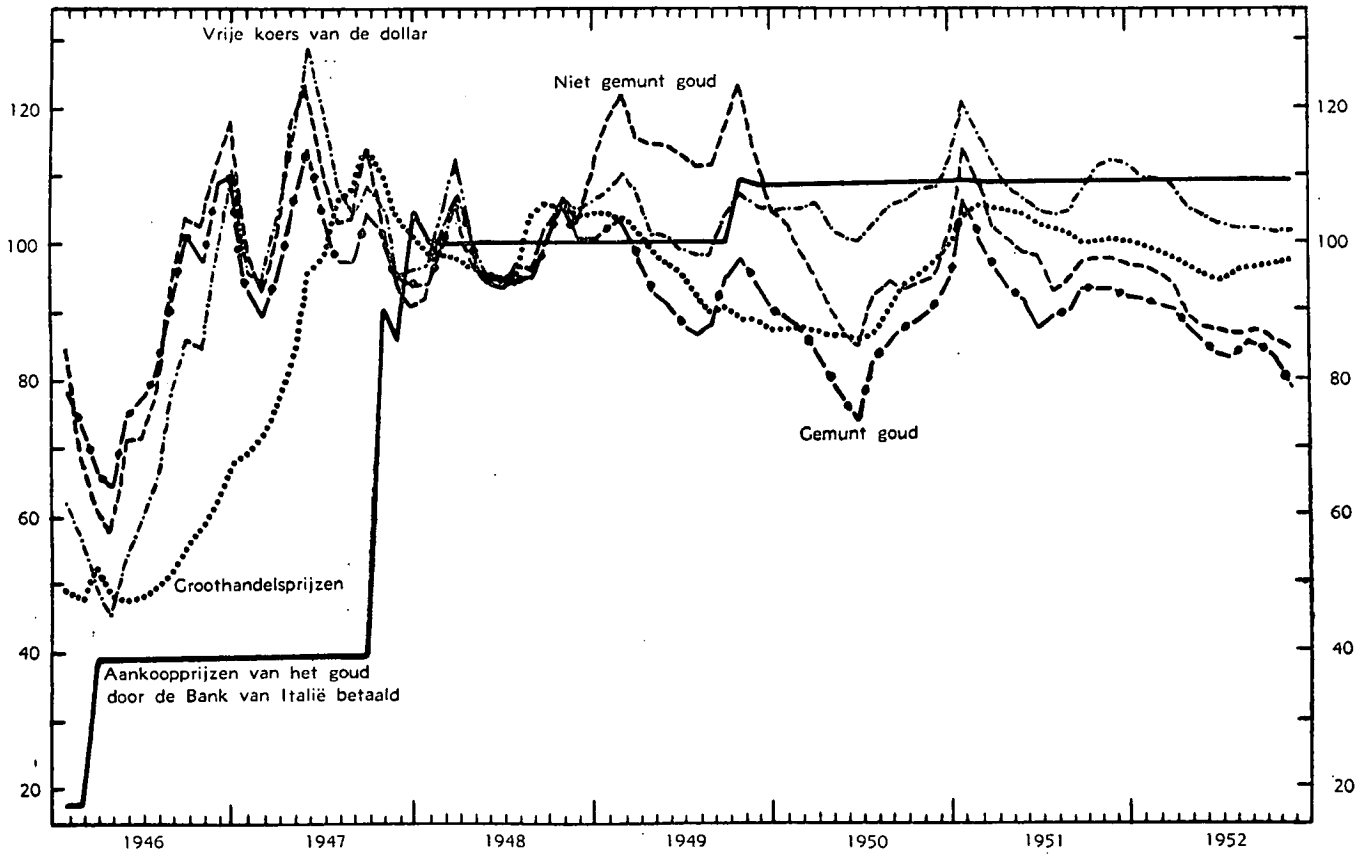
Maand	Vrije koers van het gemunt goud (Sovereign)	Vrije koers van het niet gemunt goud	Vrije koers van \$ 1,1252 (1)	Aankoop-prijs van Bank van Italië
1946 Januari ...	973	774	429,83	112,53
Februari ...	909	634	393,82	112,53
Maart ...	825	564	342,06	253,19
April ...	799	525	316,18	253,19
Mei ...	926	650	374,09	253,19
Juni ...	954	653	411,82	253,19
Juli ...	1.002	710	461,21	253,19
Augustus ...	1.174	847	343,47	253,19
September ...	1.259	951	596,36	253,19
October ...	1.209	936	588,48	253,19
November ...	1.341	1.017	687,50	253,19
December ...	1.370	1.078	768,51	253,19
1947 Januari ...	1.162	904	604,99	253,19
Februari ...	1.104	847	654,87	253,19
Maart ...	1.178	917	723,50	253,19
April ...	1.314	1.076	802,27	253,19
Mei ...	1.418	1.134	895,06	253,19
Juni ...	1.282	1.004	831,52	253,19
Juli ...	1.210	941	752,76	253,19
Augustus ...	1.207	943	728,—	253,19
September ...	1.298	1.044	755,01	253,19
October ...	1.258	953	729,13	584,02
November ...	1.180	852	659,37	582,61
December ...	1.186	824	654,87	678,54
1948 Januari ...	1.202	843	667,24	648,16
Februari ...	1.304	931	692,—	644,78
Maart ...	1.383	976	746,01	644,78
April ...	1.241	887	696,50	645,91
Mei ...	1.175	863	661,02	647,03
Juni ...	1.162	850	654,87	647,03
Juli ...	1.179	883	657,12	647,03
Augustus ...	1.176	877	658,24	647,03
September ...	1.230	937	694,25	647,03
October ...	1.319	969	740,38	647,03
November ...	1.251	940	723,50	647,03
December ...	1.249	997	739,26	647,03
1949 Januari ...	1.261	1.077	748,26	647,03
Februari ...	1.285	1.115	766,26	647,03
Maart ...	1.217	1.055	744,88	647,03
April ...	1.151	1.046	704,38	647,03
Mei ...	1.134	1.044	702,12	647,03
Juni ...	1.096	1.035	687,50	647,03
Juli ...	1.070	1.019	683,—	647,03
Augustus ...	1.087	1.014	681,87	647,03
September ...	1.176	1.097	725,74	647,03
October ...	1.215	1.127	747,13	708,51
November ...	1.172	1.041	734,76	702,48
December ...	1.115	957	730,25	702,43
1950 Januari ...	1.104	942	730,25	702,79
Februari ...	1.081	903	729,13	702,95
Maart ...	1.040	872	735,88	703,09
April ...	983	829	711,13	703,07
Mei ...	936	792	698,75	703,06
Juni ...	908	775	695,37	703,06
Juli ...	1.023	838	710,—	703,07
Augustus ...	1.055	863	731,38	703,07
September ...	1.078	855	737,01	703,08
October ...	1.097	861	748,26	703,08
November ...	1.113	866	750,51	703,09
December ...	1.164	918	782,01	703,10
1951 Januari ...	1.317	1.042	839,40	703,11
Februari ...	1.247	997	807,89	703,12
Maart ...	1.189	934	776,39	703,13
April ...	1.153	917	750,51	703,10
Mei ...	1.132	897	740,38	703,15
Juni ...	1.116	868	726,88	703,16
Juli ...	1.101	846	723,50	703,17
Augustus ...	1.113	859	726,88	703,18
September ...	1.153	886	748,26	703,18
October ...	1.153	889	771,89	703,19
November ...	1.153	889	779,76	703,18
December ...	1.135	882	773,01	703,18
1952 Januari ...	1.132	879	761,76	703,19
Februari ...	1.125	873	758,38	703,19
Maart ...	1.116	857	753,88	703,19
April ...	1.087	818	731,38	703,19
Mei ...	1.058	798	724,63	703,19
Juni ...	1.036	794	714,50	703,19
Juli ...	1.031	792	712,25	703,19
Augustus ...	1.058	802	711,13	703,20
September ...	1.047	793	710,—	703,19
October ...	1.029	781	705,50	703,20
November ...	979	775	705,50	703,20

(1) Officiële prijs van één gram fijn goud in de Verenigde Staten.

graphiek 4

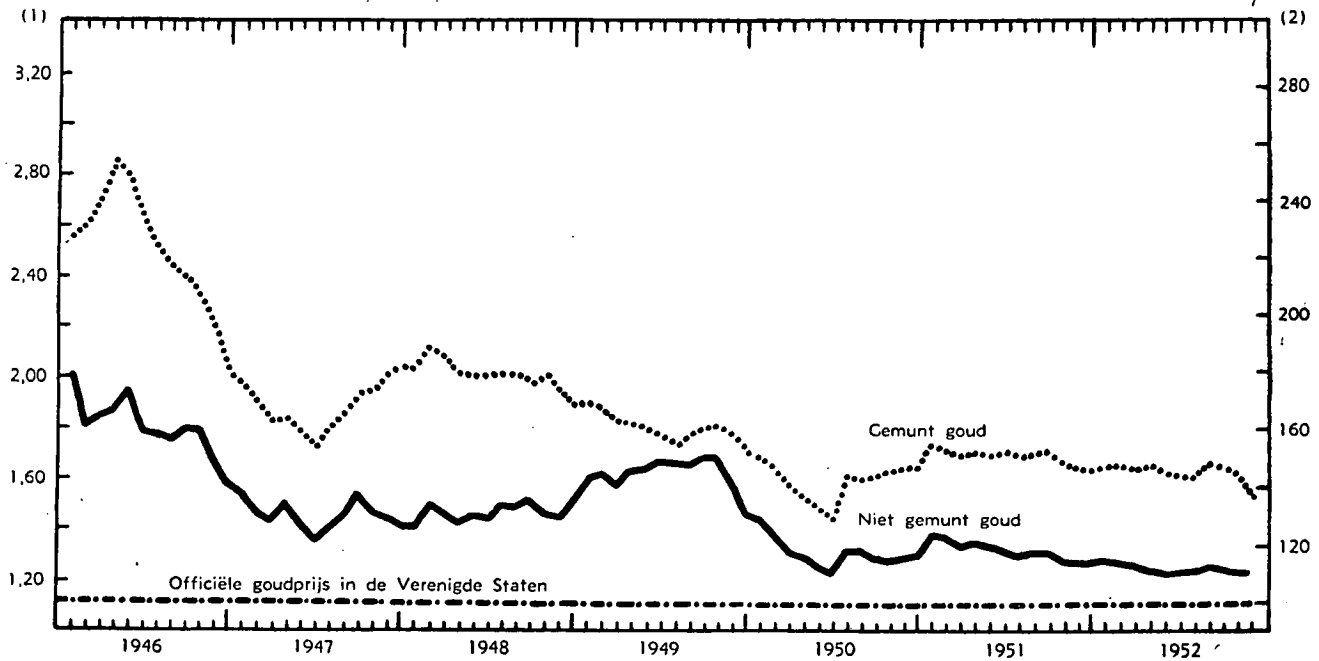
INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN EN DER COUDNOTERINGEN IN ITALIE

Basis 1948 = 100

graphiek 5

VERHOUDING TUSSEN DE DOLLAR EN HET GOUD OP DE ITALIAANSE MARKT

(1) Waarde in vrije dollars van één gram fijn goud

(2) Overwaardering van het goud tegenover de vrije dollar (Basis 100 = 1,1252 vrije dollar)

van internationale arbitrages toe te schrijven, zoals reeds vermeld, aan het verschil tussen de vrije-marktkoersen en de officiële koersen in Italië en in het buitenland.

De prijzen van het goud en van de gouden munten schommelden bijna steeds evenwijdig met deze van de deviezen (tabel 4). Nochtans, gelet op het meer uitgesproken karakter van de waardereserve, aan het goud toegekend, hebben deze prijzen duidelijker de invloed van psychologische reacties ondergaan.

Gedurende de inflatieperiode tot einde 1947 heeft men samen met een stijging van de groothandelsprijzen, die sterker was dan die van de vrije goudprijs (grafiek 4), een progressieve vermindering genoteerd van het goud-agio op de vrije dollar (grafiek 5). Dit schijnt te wijzen op de valorisatie van de vrije dollar t.o.v. het goud, ingevolge de mogelijkheid door invoer zonder betaling, winst te boeken. Tijdens deze periode werd de Italiaanse vrije markt vooral beheerst door binnenlandse factoren.

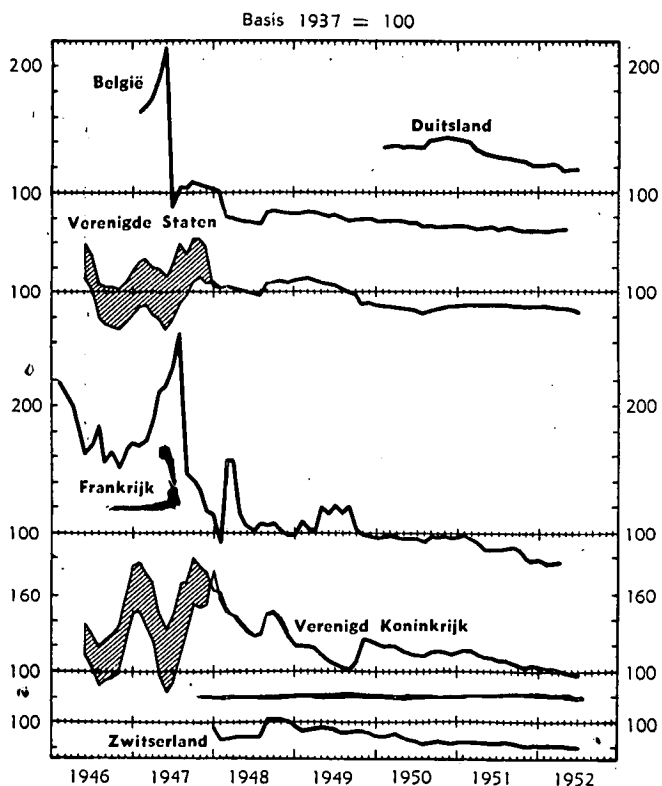
Vervolgens hebben de stabilisatie van de Italiaanse monetaire en financiële toestand, de verbetering van de inrichting der internationale markt en inzonderheid de verbinding tussen de verschillende markten, de Italiaanse vrije markt meer en meer in de internationale markt ingeschakeld.

De goudkoersen, die na de devaluatie van het pond sterling gestegen waren, daalden tot het begin van de oorlog in Korea, om dan plots op een scherpere wijze dan de vrije dollar te stijgen.

In Januari 1951 bereikten ze het hoogste punt, dat gedurende de beschouwde periode werd genoteerd; ze brokkelden vervolgens af in overeenstemming met deze van de dollar. De meerwaarde van het gemunt en niet gemunt goud op de vrije dollar bleef bijgevolg bijna constant gedurende de laatste twee jaren, respectievelijk op 45 en 15 pCt.

graphiek 6

COEFFICIENTEN VAN OVER- EN ONDERWAARDERING VAN DE LIRA

Het lijkt belangwekkend het indexcijfer van overwaardering of onderwaardering van de wisselkoers der lire t.o.v. bepaalde deviezen te doen uitschijnen. Dit indexcijfer werd vastgesteld op basis van de koopkrachtpariteit in 1937 t.o.v. de effectieve wisselkoers, welke op de handelstransacties werd toegepast.

Grafiek 6 laat toe vast te stellen dat sedert het einde van de oorlog de verschillen tussen de wisselkoers op basis van de koopkrachtpariteit en de effectieve wisselkoers merkelijk afnamen; dit wijst o.a. op een terugkeer naar een vrijere internationale economie en bijgevolg op de ontwikkeling van het goederenverkeer en op een betere aanpassing van de binnenlandse financiële politiek der verschillende landen aan de evenwichtsvereisten der betalingsbalans.

De grafiek weerspiegelt bovendien een zekere tendenz naar vermindering van het overwaarderingspercentage en naar verscherping van de onderwaardering van de lire t.o.v. de beschouwde deviezen; dit vloeit misschien voort uit de geleidelijk stijgende uitvoermogelijkheden van Italië. Ingevolge de verdwijning van verschillende in- en uitvoerwisselkoersen — zoals er bestonden tot begin 1948 voor de dollar en tot einde November 1948 voor het pond sterling — werd de moeilijk te bepalen zone, die in de grafiek met kleine streepjes aangeduid wordt, en die de over- of de onderwaardering van de lire t.o.v. beide munten betreft, uitgeschakeld.

Voor de goud- en deviezenreserves dient vooraf vermeld dat er, tijdens de periode onmiddellijk na de oorlog, geen reserves bestonden buiten de metaalvoorraad der *Banca d'Italia*. Een gedeelte van die reserves was naar het buitenland overgebracht. Een ander gedeelte, dat zich in Italië bevond, werd in beslag genomen door de geallieerde overheid. Uit tabel 9 blijkt dat de tegoeden op het buitenland, na tot einde 1947 geschommeld te hebben, zich in 1948-1949 betrekkelijk snel ontwikkelden. Tijdens deze twee jaar vormden zich dan ook de drie vierden ongeveer der totale kasmiddelen. Nadat de tegoeden op het buitenland gedurende de eerste tien maanden van 1950 ongewijzigd waren gebleven, daalden zij vervolgens tot Juni 1951, tijdstip waarop zich een sterke herneming voordeed, welke de totale bruto-reserves in Februari 1952 op het hoogste peil sedert de oorlog brachten, d.i. op de tegenwaarde van ongeveer 1 miljard dollar. Van deze datum af daalden de reserves tot een peil, dat weinig hoger lag dan dat van einde 1949.

De dollarreserves, die in tabel 9 vermeld worden en die overeenstemmen met de aanduidingen door het *Federal Reserve System* verstrekt, vertegenwoordigen niet de werkelijke officiële kasmiddelen; ze omvatten inderdaad de tegoeden door de banken aangehouden voor rekening van hun Italiaanse en buitenlandse cliëntele.

IV — WISSELPOLITIEK EN BETALINGSBALANS

De wisselpolitiek is, naast directe administratieve contrôle, binnenlandse financiële maatregelen, reservepolitiek, slechts één der middelen die kunnen aan-

gewend worden om de betalingsbalans in evenwicht te brengen. Deze middelen kunnen naargelang van de noodwendigheid te zamen of beurtelings aangewend worden.

TABEL 5

Transacties van Italië met het buitenland
1946-1951 (1)

	1946	1947	1948	1949	1950	1951
A. Goederen en diensten :						
Uitvoer fob.....	465,0	680,4	1.170,1	1.162,2	1.243,5	1.639,5
Invoer fob.....	729,2	1.311,6	1.462,4	1.380,5	1.359,5	1.914,6
Saldo...	264,2	631,2	292,3	218,3	116,0	275,1
Reisuitgaven.....	2,0	6,4	23,9	34,4	66,8	71,9
Vervoer.....	146,1	156,9	111,7	100,9	62,2	104,0
Investeringsinkomsten.....	—	4,9	12,3	15,7	9,5	7,3
Andere diensten.....	+ 1,0	16,9	79,5	80,1	41,8	45,8
Totaal...	407,3	769,7	312,9	220,4	79,1	268,7
B. Particuliere schenkingen en kapitaalbewegingen :						
Schenkingen.....	83,2	64,9	131,9	118,4	110,5	108,7
Kapitalen op lange termijn.....	1,2	3,7	3,7	9,2	63,2	31,7
Kapitalen op korte termijn.....	106,7	180,7	153,7	147,0	101,2	55,1
Totaal...	22,3	249,3	289,3	274,6	72,5	195,5
C. Speciale overheidsfinancieringen :						
Herstelbetalingen.....	—	4,1	27,6	8,4	37,0	62,9
Inschrijvingen op de I. B. H. O.....	—	3,6	—	—	—	—
Afschrijvingen.....	13,9	10,8	34,5	26,5	79,1	33,2
Verrichtingen met de Export-Import Bank.....	14,5	15,0	42,3	37,1	22,5	—
Andere.....	—	7,6	1,9	7,4	—	—
Totaal...	0,6	11,1	17,9	9,6	93,6	96,1
D. Vergissingen en weglatingen (met inbegrip van de tijdruimte tussen de goederen- en de deviezenbewegingen).....	41,5	10,5	34,4	2,6	188,2	61,9
E. Saldi.....	470,5	521,0	75,9	61,2	288,4	107,4
F. Officiële verrekeningsfinancieringen :						
U.N.R.R.A., post-U.N.R.R.A. en interim-hulp.....	479,8	254,2	218,1	—	—	—
Trekkingsrechten.....	—	—	14,3	38,5	28,6	—
E.C.A.-schenkingen.....	—	—	114,3	350,5	273,3	292,0
E.C.A.-prestaties.....	—	—	37,5	29,5	6,0	—
Fonds in lires 6 pCt.....	—	—	1,0	10,5	11,9	15,1
Andere prestaties.....	31,9	71,2	84,2	—	—	—
Aanwending van aangehouden kapitalen.....	74,0	101,6	—	—	—	—
E.B.U.-vorderingen (—) en -schulden.....	—	—	—	—	30,9	170,3
Verrekeningssaldi.....	17,9	23,0	101,1	291,8	19,1	82,0
Vorderingen op E.C.A. (vermeerdering —).....	—	—	72,0	42,0	6,8	15,2
Andere passiva op korte termijn.....	—	67,9	51,6	20,3	—	7,5
Andere activa op korte termijn (vermeerdering —).....	133,1	76,5	112,2	2,9	6,9	9,2
Goud (vermeerdering —).....	—	27,4	26,0	159,8	0,3	82,7
Totaal...	+ 470,5	521,0	75,9	61,2	288,4	107,4

(1) Bronnen : Internationaal Monetair Fonds, *Balance of Payments Yearbook*, deel 4, 1950-1951, Washington 1952.
Bank van Italië, *Adunanza Generale ordinaria dei partecpanti tenuta in Roma il 31 marzo 1952*. Roma, Tipografia Banca d'Italia, blz. 165.

Een autonome financiële politiek omvat trouwens eveneens de invoering van maatregelen om de betalingsbalans in evenwicht te brengen, terwijl een financiële politiek gebonden aan die van het buitenland zelf het evenwicht kan verzekeren en tevens nog weerslag vindt op de binnenlandse markt. De evolutie van het deficit der Italiaanse betalingsbalans sedert de oorlog (tabel 5) bewijst dat in 1946-1947 de verantwoordelijke overheid vooral haar zorgen besteedde aan de ontwikkeling van de uitvoer, ten einde de invoervraag te kunnen financieren en de binnenlandse investerings- en verbruiksbehoeften, die

door de heersende inflatie in omvang waren toegenomen, te voldoen. In 1948-1950 daarentegen, trachtte ze eerder de binnenlandse investeringen en het binnenlands verbruik in verhouding te brengen met het evenwicht der wisselkoersen. Tenslotte ontstond er in 1951-1952, ingevolge het verslechteren van de toestand der handelstransacties, samen met een vermeerdering van het binnenlands investerings- en verbruiksvolume, een toestand waardoor de Italiaanse positie in haar betalingsverhoudingen met het buitenland hachelijk werd.

Het verloop van de conjunctuur en van de Italiaanse economische politiek omvat twee bijzonder opvallende keerpunten : eensdeels, het tweede semester 1947, met zijn maatregelen van kredietbeperking en met zijn aanpassing van de officiële wisselkoersen aan die der deviezenrekeningen; anderdeels, het tweede semester 1950, met het uitbreken van de oorlog in Korea en de oprichting van het Atlantisch verdedigingsprogramma. De tendenz tot vrijmaking der Italiaanse economie heeft dus vaste vorm gekregen dank zij zeer verscheidene maatregelen.

Tijdens de eerste periode zocht men de directe administratieve contrôles te remmen door herinrichting van de wisselmarkt, maar deze politiek werd tegengewerkt door de binnenlandse inflatie, die het gebrek aan evenwicht in de buitenlandse betalingen nog verscherpte. Tijdens de tweede periode zocht men de buitenlandse handel van Italië te ontwikkelen door middel van een binnenlandse financiële politiek van marktstabilisatie door bescherming van de munt en door trapsgewijze valorisatie van de lire t.o.v. de andere deviezen, op basis van de koopkrachtpariteit. Gedurende de periode na het begin der vijandelijkheden in Korea, heeft de wijziging van de verhouding tussen de binnenlandse en buitenlandse prijzen ingevolge de prijsstijging der ingevoerde grondstoffen, ongunstig ingewerkt op de Italiaanse toestand.

Door de financiële politiek van ophoping der reserves en in afwachting van buitenlandse hulp en van toekomstige ontwikkeling, kon de monetaire overheid verder het volume der tewerkstelling en der investeringen behouden door middel van een uitbreiding der kredietbases (1).

Om voorgaande beschouwingen nog nader te bepalen, vermelden we nog dat het verschil tussen de Italiaanse en de Amerikaanse markt nog niet kon goedgemaakt worden. Om in een régime van oninwisselbaarheid der munten dit specifieke onevenwicht te verzacht, heeft de overheid een beroep gedaan op een wisselpolitiek ter valorisatie van de dollar t.o.v. de andere deviezen.

Deze politiek werd vervolgens — zoals vermeld — opgegeven om de breuk der *cross-rates* te vermijden. Daarentegen weerspiegelde de evolutie der saldi tegenover de muntzones der landen-leden van de E.B.U. en inzonderheid tegenover de sterlingzone, sedert 1948 een onderwaardering van de lire t.o.v. het peil, welk tot het evenwicht van de betalingsbalans met die landen had kunnen leiden. Uit wat voorafgaat kan men afleiden dat Italië, meer dan de andere partnerlanden, een politiek heeft gevoerd van aanpassing van de investeringen en van het binnenlands verbruik aan het evenwicht der handelstransacties, en dat het de regelen heeft aangenomen, voorzien voor

(1) Rede van dhr. DONATO MENICHELLA, Gouverneur van de Banca d'Italia, op de Vergadering van de Associazione Bancaria Italiana, 19 December 1952.

een harmonische en geordende ontwikkeling van de internationale handel, zelfs zo dit met zijn onmiddellijk belang tegenstrijdig scheen. Deze politiek, gesteund door de E.C.A.-hulp, leidde tot de vorming van beschikbare middelen op het buitenland, zowel in dollars als in andere deviezen. Voor de dollarreserves dient opgemerkt dat — rekening houdend met het blijvend tekort op de betalingsbalans in die munt — de vorming niet door vermindering van de investeringen en van het binnenlands verbruik gebeurde, maar eerder dank zij een samenloop van uitzonderlijke omstandigheden die tot een vermindering van het werkelijk deficit hebben geleid.

De schommelingen in de geldsomloop, beantwoordend aan de evolutie der betalingsbalans, vormden eveneens een doeltreffend actiemiddel. De wijziging der reserves enerzijds en het beheer van de hulp uit het buitenland anderzijds, verstrekten aan de monetaire overheid belangrijke actiemiddelen voor de financiële contrôle. De compenserende bewegingen, bestemd om het overschot of het tekort der betalingsbalans te dekken — bepaald door het saldo der transacties op goederen en diensten en door de overdrachten voor specifieke doeleinden welke niet gebonden zijn aan de gewone toestand der betalingsbalans (zelfstandige overmakingen) —, bepaalden over het algemeen de wijzigingen der geldcirculatie, welke nu eens negatief t.o.v. de regeringshulp waren, dan eens positief — maar voor kleinere bedragen — t.o.v. het onmiddellijk opeisbare op het buitenland (2).

Behalve in 1950 was de netto-vermindering der circulatie steeds lager dan diegene, die kon voortspuiten uit de evolutie van de saldi der goederen- en dienstentransacties. Het aandeel van de zelfstandige kapitaalbewegingen nam in 1947-1949 bijzonder toe; in 1950 was het negatief, vooral ingevolge de schommeling der saldi van de dienstjaren, die aangewend worden voor invoer en der vervroegde betaling van deze laatste. De evolutie der zelfstandige transfers en inzonderheid der kapitaalbewegingen, heeft de omvang van het saldo der betalingsbalans gewijzigd t.o.v. het saldo der goederen- en dienstentransacties. In de betalingsbalans van alle deviezen en in deze van de dollar deed het gunstigste saldo zich inderdaad voor, respectievelijk in 1949 en in 1948 en niet in 1950, waarin het tekort niet zo hoog was voor de lopende betalingen betreffende goederen en diensten. Deze toestand weerspiegelt zich volledig in de evolutie der geldcirculatie : voor zover ze aanleiding geven tot ontwikkeling van de binnenlandse koopkracht hebben de zelfstandige transfers het passiefsaldo der goe-

(2) Over het argument der zelfstandige en compenserende bewegingen, zie :

INTERNATIONAL MONETARY FUND, *Balance of Payments Yearbook 1938-1946-1947*. Washington, 1949, blz. 4.

IDEM, *Balance of Payments Manual*. Washington, 1950, blz. 108.

FRITZ MACHLUP, *Three Concepts of the Balance of Payments and the So-called Dollar Shortage*. *The Economic Journal*, London, March 1950, n° 237, blz. 46.

J. E. MEADE, *The Balance of Payments*, Vol. I. London, Oxford University Press, 1951, blz. 11.

deren- en dienstentransacties doen toenemen. Deze toename beïnvloedde de circulatie niet tijdens het jaar waarin de goederen en diensten werden ingevoerd. Zo, anderzijds, de zelfstandige transfers, zoals in 1950, een vermindering van de binnenlandse koopkracht veroorzaakten, dan werd de daling van de geldcirculatie, ingevolge het tekort op de goederen- en dienstentransacties, verscherpt door de evolutie zelf van die overdrachten.

De wanverhouding, die er eventueel bestaat tussen de kapitaalbewegingen en de goederen- en dienstentransacties daaraan verbonden, wordt in de tabel vermeld onder de rubriek « vergissingen en weglatingen ». Onder deze rubriek worden bijgevolg eveneens de schommelingen opgenomen, die zich, om reden van prijs of hoeveelheid, konden voordoen in de betalingen en in de vervroegde of uitgestelde ontvangsten.

De formele overeenstemming, die werd vastgesteld tussen de compenserende bewegingen en de schommelingen in de muntcirculatie, heeft zich, voor ieder der beschouwde jaren, niet op een concrete manier voorgedaan, en dit om verschillende redenen: eerstens, omwille van het verschil tussen het ogenblik waarop de regeringshulp werd genationaliseerd, zoals blijkt uit de betalingsbalans, en het ogenblik waarop de ontvangen goederen werden verkocht, zoals blijkt bij de schatting van de monetaire beweging; vervolgens, wegens de toepassing van opgelegde prijzen voor de verkoop van goederen, welke als hulp ontvangen werden; tenslotte, omdat, in de schommeling der officiële kasmiddelen gedurende de jaren 1946 en 1947, in de betalingsbalans de bedragen werden in aanmerking genomen betreffende de deviezen, door de Schatkist geïncasseerd als soldij der troepen en als aangehouden kapitalen, alhoewel deze bedragen geen rechtstreekse oorzaak zijn geweest van monetaire schommelingen. Er dient tevens gesignaleerd dat de bewegingen die een contractie der officiële beschikbare middelen op het buitenland veroorzaken, niet steeds hun oor-

sprong vonden in de gelijktijdige financieringen ten gunste van de binnenlandse markt door de *Banca d'Italia*, door bemiddeling van het *Ufficio Italiano dei Cambi*. Dit verschijnsel werd van groot belang in 1950 en 1951, ingevolge de maatregelen op de kredieten, toegestaan hetzij aan de Schatkist, voor de vorming van stocks (decreet van 7 Juli 1951, n° 490, gewijzigd op 1 November 1951), hetzij aan het *Istituto Mobiliare Italiano* (I.M.I.), voor de aankoop in de sterlingzone van machines en schepen (wet van 18 April 1950, n° 258), hetzij aan de erkende banken voor leningen aan de cliëntele in E.B.U.-deviezen voor een termijn van zes maanden, aan verlaagde interest (beschikking van 2 November 1951).

De toekenning van bijzondere financieringen stemde in feite overeen met een tegeldemaking van beschikbare middelen op het buitenland, aangezien de kredieten, aan een lagere rentevoet dan de gewone, invoer veroorzaakten. M.a.w., in plaats van op de markt compenserend en indirect op te treden, ten einde de wisselkoersen stabiel te houden op grondslag van de transacties met het buitenland, die zelfstandig worden uitgevoerd door de handelaars, heeft de monetaire overheid getracht de kredieten ten gunste van het buitenland om te zetten in krediet aan het binnenland. Daaruit vloeide een invoer voort van goederen van bepaalde aard en herkomst. In dit opzicht dienen eveneens de kredieten vermeld door het I.M.I. toegestaan ter financiering van de invoer van E.R.P.-machines. In dit geval werden er geen beschikbare middelen op het buitenland aangewend, maar maakte men de giften te gelde, die door de E.C.A. aan Italië werden verstrekt, door aanwending van de kredieten, door de Schatkist verleend, in mindering van de tegenwaarde in nationale munt.

De schommelingen van de geldcirculatie t.o.v. de transacties met het buitenland, zoals deze blijken uit de staat van de *Banca d'Italia* en de recapitulatie-rekeningen der Schatkist, worden in tabel 6 weergegeven.

TABEL 6

Schommelingen van de geldsomloop
(in milliarden lire)

Vermeerdering (+); vermindering (-).

	1946	1947	1948	1949	1950	1951
A. — Betrekkingen met het buitenland.						
1) Compenserende bewegingen :						
Regeringshulp	— 76,2	— 112,5	— 198,-	— 253,9	— 120,6	— 181,5
Officiële beschikbare middelen op het buitenland	35,6	10,7	126,9	245,3	— 29,7	95,8
Totaal	— 40,6	— 101,8	— 71,1	— 8,6	— 150,3	— 85,7
2) Zelfstandige bewegingen :						
Financieringen :						
E. R. P.				6,3	44,7	51,2
Sterlingzone					37,5	30,5
Andere, ten gunste van particulieren					23,-	17,5
Aankoop van voorraden						57,9
Totaal				6,3	105,2	157,1
Totaal der betrekkingen met het buitenland	— 40,6	— 101,8	— 71,1	— 2,3	— 45,1	71,4
B. — Betrekkingen met het binnenland	163,6	384,9	246,-	87,5	162,1	55,2
C. — Totaal A + B	123,-	283,1	174,9	85,2	117,-	126,6

De inkomsten uit de regeringshulp omvatten al de posten, die als dusdanig beschouwd worden in de compenserende bewegingen der handelsbalans, en bijgevolg zowel diegene, die op rekening komen bij de *Banca d'Italia* (ANSA, Interim-Aid, E.R.P.) als diegene die naar de Schatkist toevloeien (Amerikaanse surplusvoorraden, kredieten en leningen van Argentinië, U.N.R.R.A., soldij der troepen, hangende rekeningen). In de ontvangsten en uitgaven betreffende de beschikbare middelen op het buitenland, werden respectievelijk de negatieve of positieve schommelingen in aanmerking genomen, die voorkomen : a) in de rekening-courant van het *Ufficio Italiano dei Cambi*, onder aftrek van de financieringen in deviezen aan de Schatkist en aan de particulieren toegestaan; b) in de post « goudvoorraad »; c) in de post « diverse debiteuren », voor het verschil tussen de aankooprijzen van het goud en de schatting vermeld in de post « goudvoorraad » (lire 21.381,227 per kg fijn, volgens de pariteit van 1936); d) in de post « beschikbare middelen in deviezen op het buitenland »; e) in de post « *Ufficio Italiano dei Cambi* — gedeeltelijke financiering deviezen, wisselbeheer », voor het saldo van het egalisatiefonds opgericht door middel van het bijkomend quotum van 125 pCt. op de officiële wisselkoersen. De zelfstandige schommelingen der circulatie omvatten de bijzondere financieringen ten gunste van de Schatkist en van de particulieren begrepen in de rekening-courant van het *Ufficio Italiano dei Cambi* bij de *Banca d'Italia*, evenals de kredieten door het I.M.I. toegestaan betreffende het beheer E.R.P. in mindering van de 73 miljoen dollar uit het aandeel E.R.P. van de eerste twee jaren en van de 132 milliard lire afgenomen van het tegenwaardefonds in nationale munt overeenkomstig de wetten van 21 Augustus 1949, n° 730, en van 30 Juli 1950, n° 723. Het netto-saldo uit de bruto-incasseringen aangeduid voor de E.R.P.-hulp en voor de financieringen I.M.I.-E.R.P. stemt overeen met de netto-inkrimping van de circulatie, d.i. met de realisaties uit deze giften voortvloeiend. De bruto-incasseringen van de E.R.P.-hulp verschillen van de kredieten, welke op basis der aanzeggingen van leveringen werden toegestaan; dit vloeit voort uit het tijdsverschil, dat zich voordoet hetzij tussen de toekenning van I.M.I.-E.R.P.-kredieten en de aanzeggingen in kwestie, hetzij tussen de aanzeggingen en de werkelijke toekenningen. Er werd daarentegen geen rekening gehouden met de circulatieschommelingen uit de normale zelfstandige verrichtingen met het buitenland door de Schatkist, zoals de dienst der verkregen leningen, de regeringstransacties, de herstelbetalingen. Deze verrichtingen, zo ze passief waren, moesten aanleiding geven tot een vermindering van de circulatie en, zo ze actief waren, tot een vermeerdering van deze laatste, op dezelfde wijze als al de andere transacties met het buitenland; de circulatieschommeling vloeit bijgevolg voort uit het saldo der reeds beschouwde compenserende bewegingen. Het eventueel verschil met de werkelijke schommeling is afhankelijk van de deficitaire toestand van de balans der Rijksschatkist; het is dus in verband met de balans dat de daaruit voortvloeiende schommeling der circulatie zal dienen beschouwd te worden.

De circulatieschommelingen ten gevolge van de betrekkingen met het binnenland en van de betrekkingen met het buitenland vertonen beide een overeenstemmingscoëfficiënt r (Bravais-Pearson) gelijk aan 0,89 en een indice van volledige tegengraduatie.

Men merkt op dat in 1947, de buitengewone ontwikkeling der circulatie, te wijten aan de betrekkingen met het binnenland, niet in gepaste mate werd geneutraliseerd door een vermindering der circulatie ten gevolge van de betrekkingen met het buitenland. De kleine circulatievermindering in 1949 was toe te schrijven aan een beperkte aangroei wegens de betrekkingen met het binnenland en deze aangroei werd door geen enkele positieve schommeling in de verhoudingen met het buitenland opgenomen. Tijdens de jaren 1950 en 1951 tenslotte, was de respectievelijk negatieve en positieve integratie van de circulatie — alhoewel op normaal peil —, ten gevolge van de betrekkingen met het binnenland, niet het gevolg van eenvoudige compenserende bewegingen maar wel van zelfstandige bewegingen. De ontwikkeling van de inflatie gedurende de eerste negen maanden van 1947, welke gedeeltelijk werd vermeden, dank zij de evolutie van de betrekkingen met het buitenland, komt nog duidelijker aan het licht zo men in acht neemt dat zij tot de bijna volledige uitputting had geleid van al de buitenlandse neutraliserende krachten, door aanwending van de beschikbare middelen op het buitenland.

Deze vermindering, welke voortvloeit uit de gegevens van de betalingsbalans, verzacht door de positieve evolutie der laatste maanden van het jaar, blijkt niet duidelijk uit de tabel der circulatieschommelingen aangezien de kasmiddelen in dollar toen voor een groot deel door de Schatkist werden aangehouden. Daardoor uit zich de schommeling van deze kasmiddelen indirect in de geldcirculatie, door de opbrengst van de verkoop van goederen; dit blijkt uit de post « regeringshulp ».

De aangroei van het geldvolume door de ophoping van beschikbare middelen op het buitenland, welke begon tijdens de herfst 1947, werd helemaal geneutraliseerd in 1948, dank zij de ophoping van de kapitalen voortvloeiend uit regeringshulp, zonder dat de toekenning van kapitalen, in hun betrekkingen met het binnenland, geheel uitgevoerd werd.

Na het begin der vijandelijkheden in Korea, verbeterde de toestand op de binnenlandse markt door de circulatieschommelingen ten gevolge van de betrekkingen met het buitenland, en dit door bemiddeling der zelfstandige financieringen, welke door de monetaire overheid werden toegestaan. Vermelden we in dit opzicht dat de wisselreserves niet alleen passief, maar ook actief aangewend werden als een integratiewerktuig van de binnenlandse financiële controle, gelijkaardig aan datgene dat zou kunnen aangewend worden voor de binnenlandse betrekkingen in de verrichtingen op de vrije markt.

Zulk een politiek van zelfstandige aanwending der reserves, samen met de politiek van toekenning van regeringshulp — die ondertussen massale verhoudingen aannam —, verstrekke aan de monetaire en financiële overheid nieuwe en krachtige actiemiddelen

om de binnenlandse conjunctuur aan te passen aan de internationale conjunctuur en om de invloed van de tweede op de eerste te milderen: de biljettencirculatie ontwikkelde zich regelmatig met ongeveer 10 milliard gemiddeld per maand. Dit gemiddelde handhaafde zich sedert September 1947, niettegenstaande de sterke deflatoire druk, welke van het tweede halfjaar van 1950 af door de ongunstige evolutie der betalingsbalans werd uitgeoefend.

De politiek tot begunstiging van de investeringen en van het binnenlands verbruik, in tegenstelling met de deflatoire tendenzen, voortvloeiend uit de betalingsbalans, werd voortgezet terwijl de overheid terzelfder tijd trachtte de Italiaanse economie geleidelijk vrij te maken, inzonderheid door een beroep te doen op de wisselreserves. Door versoepeling van de banden tussen de binnenlandse en de internationale markt en door verbetering van de conjunctuurspitsen, bewees deze actie opnieuw dat een vrije economie noodzakelijk over aangepaste wisselreserves moet beschikken en toont ze tegelijkertijd aan dat de rol van deze reserves slechts vervuld wordt zo de overheid bereid is ze zonder beperking en zelfs op eigen initiatief te gebruiken om het doel, door de toestand van het ogenblik geboden, te bereiken.

De aanlegging van gepaste wisselreserves heeft bijgevolg de economische uitrusting van het land begunstigd. Gelet op de aard van zijn invoer en van zijn uitvoer is het vraagstuk der reserves voor Italië van heel bijzonder belang. Men bemerkt enerzijds dat de invoer, vooral gevormd door grond- en brandstoffen, essentieel in verband staat met het peil der economische activiteit van het land en met het volume der speculatieve voorraden. De invoer vertoont dus een kleine elasticiteit t.o.v. de prijsschommelingen. Anderzijds hangt de uitvoer, voor het grootste deel bestaande uit niet essentiële producten, af van de evolutie der binnenlandse prijzen t.o.v. de internationale prijzen, en vooral van de veranderlijke administratieve controle der andere landen. Hunnerzijds dragen de betalingen der transacties onder vorm van vervroegde of uitgestelde betalingen bij tot

verscherping van het verschil — op technisch handelsplan — tussen de invoer en de uitvoer en verscherpen het eventueel verschil van hun evolutie.

De weldoende invloed van de conjunctuurstabilisatie door het gebruik van de wisselreserves gedurende de periode Juni 1950-Maart 1951 komt nog klaarder tot uiting wanneer men van deze laatste datum af en tot begin 1952 de verbetering der positie van Italië in de E.B.U. in aanmerking neemt. Deze verbetering was zo belangrijk dat ze, afgezien van de regeringshulp, een ommekeer van de wisselpositie heeft bewerkt. Deze ging van sterk passief naar licht actief over (figuur 2).

Gedurende deze nieuwe periode van aangroei der reserves en, bijgevolg, van uitbreiding der geldcirculatie (trouwens geneutraliseerd door een inkrimping in verband met de regeringshulp) en terwijl de financieringen in deviezen sterk bleven inwerken, verslaptten de kredieten aan het binnenland zowel ten gunste van de Schatkist als ten voordele van het particuliere bedrijfsleven. Tijdens het tweede halfjaar van 1951 werd de prikkel welke aan de expansie der betalingsbalans werd gegeven inderdaad geneutraliseerd, vanwege de banken, door de schommelingen der deposito's in vrije rekeningen bij de circulatiebank en door investeringen in Staatswaarden en, vanwege de centrale overheid, door een verbetering van de Schatkistrekening.

Zoals de inflatie- of deflatietendenzen in de binnenlandse economische betrekkingen een factor van neutralisatie in de evolutie der betalingsbalans hebben gevonden, zo kwamen deze tendenzen, die hun oorsprong vonden in de betrekkingen met het buitenland, slechts gedeeltelijk tot uiting in een expansie of een contractie van het volume der particuliere kredieten en van de Staatsuitgaven en bijgevolg van het volume der circulatie. Dit gebeurde niettegenstaande deze tendenzen geld van of naar de handelsbanken en de Schatkist hebben doen vloeien, aangezien deze hun eigen liquide tegoeden bij de centrale bank hebben laten stijgen of dalen.

TABEL 7

Coëfficiënten der monetaire over- of onderwaardering

	1946			1947		1948		1949		1950		1951		1952
	Januari	Juni	December	Juni	December	Juni	December	Juni	December	Juni	December	Juni	December	Juni
<i>Dollarzone :</i>														
Verenigd-Staten	+ 94	+29/+ 1	+ 16/-19	+21/-23	+ 4/+ 7	- 2	+ 9	+ 5	- 11	- 15	- 12	- 11	- 12	- 16
Canada	+ 94	+31/+ 3	+ 43	+34/-15	+12/+ 15	+ 1	+ 6	- 1	- 8	- 14	- 12	- 13	- 15	- 22
<i>Sterlingzone :</i>														
Verenigd-Koninkrijk	+ 87	+31/+ 3	+ 84/+47	+45/- 8	+64/+ 81	+30/+29	+ 22	+ 6	+ 23	+ 14	+ 16	+ 9	+ 3	- 2
Zuidafrikaanse Unie	+ 87	+28/+ 1	+ 86/+48	+50/- 5	+75/+ 94	+ 44	+ 34	+ 19	+ 41	+ 30	+ 45	+ 36	+ 21	+ 10
Australië	+109	+44/+14	+112/+69	+73/+10	+93/+113	+60/+59	+ 45	+ 22	+ 44	+ 21	+ 28	+ 42	+ 7	- 8
<i>Deelnemende landen :</i>														
Oostenrijk										-18/+21	+ 19	+ 3	- 14	- 20
België			+ 59	- 12	+ 1	- 26	- 17	- 19	- 14	- 15	- 27	- 30	- 32	- 30
Denemarken		+ 44	+ 88	+ 38	+ 28	+ 39	+ 67	+ 53	+ 27	+ 19	- 2	- 15	- 16	- 16
Frankrijk	+118	+ 68	+ 70	+131	+ 14	+ 2	- 1	+ 22	- 3	- 4	- 3	- 13	- 22	- 23
Duitsland (basis 1938 = 100)										+ 35	+ 42	+ 28	+ 21	+ 17
Noorwegen		+ 74	+ 141	+245	+ 126	+105	+128	+ 78	+ 49	+ 35	+ 38	+ 23	+ 18	+ 10
Nederland			+ 98	+183	+ 82	+ 56	+ 72	+ 40	+ 31	+ 7	+ 11	+ 2		- 2
Portugal		-14/-33	- 3/-33	- 5/-40	- 6/- 4	- 11	- 7	- 11	- 16	- 16	- 2	- 8	- 15	- 20
Zweden	+ 59	+ 53	+ 81	+153	+ 63	+ 15	+ 44	+ 31	+ 6	+ 2	+ 5	- 11	- 17	- 22
Zwitserland					- 2	- 11	- 2	- 5	- 11	- 15	- 16	- 17	- 19	- 21
Turkije				+13/-29	- 1/+ 1	- 11	- 6	- 17	- 26	- 21	- 16	- 15	- 21	- 24

TABEL 8

Wisselkoersen in Italië gedurende de na-oorlogse periode

(lire per buitenlandse munteenheid)

Maand	U. S. A.-dollar				Pond sterling				Zwitserse frank				Reciprociteitskoers	
	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers		
1946 Januari (op 16)		100				400				23				
Januari (op 31)		225		382		907		1.119		52			122	
Februari		225		350		907		1.049		52			106	
Maart		225		304		907		869		52			98	
April		225		281		907		784		52			89	
Mei	364	225	294	333	1.446	907	1.176	920	98	52	75		106	
Juni	397	225	311	366	1.593	907	1.250	1.057	105	52	78		112	
Juli	478	225	351	401	1.864	907	1.385	1.222	122	52	87		123	
Augustus	505	225	365	483	1.847	907	1.377	1.369	133	52	93		148	
September	596	225	410	530	1.965	907	1.436	1.464	153	52	102		168	
October	600	225	412	523	1.966	907	1.436	1.426	176	52	114		167	
November	568	225	396	611	1.653	907	1.280	1.664	186	52	119		191	
December	568	225	396	683	1.522	907	1.214	1.824	183	52	118		199	
1947 Januari	528	225	376	591	1.529	907	1.218	1.680	144	52	98		169	
Februari	532	225	378	582	1.704	907	1.355	1.760	144	52	98		164	
Maart	605	225	415	643	1.974	907	1.440	1.884	165	52	109		182	
April	697	225	461	713	2.708	907	1.807	2.063	185	52	118		203	
Mei	906	225	565	796	3.576	907	2.291	2.308	231	52	141		217	
Juni	841	225	533	739	3.328	907	2.117	2.170	221	52	136		195	
Juli	775	225	500	669	2.919	907	1.913	1.987	199	52	126		178	
Augustus	721	350	535	647	2.479	1.411	1.945	1.814	191	82	136		177	
September	667	350	508	671	2.264	1.411	1.837	1.723	174	82	128		176	
October	618	350	484	648	2.194	1.411	1.802	1.592	155	82	118		164	
November	603	350	476	586	1.984	1.411	1.697	1.476	152	82	117		149	
December	575	603	589	582	1.637	1.984	1.810	1.400	142	152	147		146	127
1948 Januari	573	576	574	593	1.755	1.637	1.696	1.420	135	141	138		142	137
Februari	573	573	573	615	1.837	1.756	1.796	1.480	137	135	136		148	136
Maart	574	573	573	663	1.839	1.838	1.838	1.535	139	137	138		161	133
April	574	574	574	619	1.851	1.840	1.845	1.482	140	139	139		152	130
Mei	575	575	575	588	1.950	1.851	1.900	1.566	142	140	141		147	129
Juni	575	575	575	582	1.963	1.947	1.955	1.615	142	142	142		145	128
Juli	574	575	574	584	1.935	1.963	1.949	1.650	144	143	143		148	129
Augustus	575	575	575	585	1.937	1.936	1.936	1.643	145	144	144		149	124
September	575	575	575	617	1.944	1.937	1.940	1.682	145	145	145		159	125
October	575	575	575	658	2.037	1.944	1.990	1.730	145	145	145		168	125
November	575	575	575	643	2.187	2.038	2.112	1.814	143	145	144		164	126
December	575	575	575	657	—	2.317	—	1.936	141	144	142		165	130

TABEL 8 (vervolg)

Maand	U. S. A.-dollar				Pond sterling				Zwitserse frank				Reciprociteitskoers
	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers	Uitvoerkoers	Koers U. E. C.	Gemiddelde koers	Vrije koers	
1949 Januari	575	575	575	665		2.317		1.996	141	141	141	170	137
Februari	575	575	575	681		2.317		2.031	141	141	141	175	136
Maart	575	575	575	662		2.317		2.069	141	141	141	171	133
April	575	575	575	626		2.317		2.023	141	141	141	161	130
Mei	575	575	575	624		2.317		1.986	141	141	141	162	129
Juni	575	575	575	611		2.317		1.845	141	141	141	158	129
Juli	575	575	575	607		2.317		1.754	141	141	141	155	129
Augustus	575	575	575	606		2.317		1.696	141	141	141	156	124
September (op 19)	575	575	575	620		2.317		1.732	141	141	141	160	125
September (op 30)	632	632	632	678		1.769		1.857	146	144	145	163	125
October	628	628	628	664		1.759		1.751	144	145	144	156	125
November	624	624	624	653		1.748		1.595	145	144	144	154	126
December	624	624	624	649		1.748		1.549	145	144	145	154	130
1950 Januari	625	625	625	649		1.749		1.541	146	144	145	154	130
Februari	625	625	625	648		1.749		1.598	145	144	145	156	131
Maart	625	625	625	654		1.749		1.595	145	144	145	155	130
April	625	625	625	632		1.749		1.584	145	144	145	150	133
Mei	625	625	625	621		1.749		1.578	146	144	145	148	133
Juni	625	625	625	618		1.749		1.583	144	144	144	146	135
Juli	625	625	625	631		1.749		1.589	144	144	144	148	—
Augustus	625	625	625	650		1.749		1.590	144	144	144	153	139
September	625	625	625	655		1.749		1.625	143	144	143	152	140
October	625	625	625	665		1.749		1.734	143	144	143	155	141
November	625	625	625	667		1.749		1.717	143	143	143	156	143
December	625	625	625	695		1.749		1.739	143	143	143	163	142
1951 Januari	625	625	625	746		1.750		1.800		143		174	146
Februari	625	625	625	718		1.750		1.762		143		167	149
Maart	625	625	625	690		1.750		1.707		143		160	150
April	625	625	625	667		1.750		1.688		143		155	153
Mei	625	625	625	658		1.750		1.663		143		153	153
Juni	625	625	625	646		1.750		1.640		143		149	154
Juli	625	625	625	643		1.750		1.629		143		148	154
Augustus	625	625	625	646		1.750		1.601		143		149	153
September	625	625	625	665		1.750		1.611		143		153	152
October	625	625	625	686		1.750		1.596		143		156	152
November	625	625	625	693		1.750		1.604		143		159	152
December	625	625	625	687		1.750		1.615		143		157	151
1952 Januari	625	625	625	677		1.750		1.604		143		157	
Februari	625	625	625	674		1.750		1.579		143		157	
Maart	625	625	625	670		1.750		1.575		143		156	
April	625	625	625	650		1.750		1.597		143		152	
Mei	625	625	625	644		1.750		1.634		143		151	
Juni	625	625	625	635		1.750		1.635		143		149	
Juli	625	625	625	633		1.750		1.644		143		149	
Augustus	625	625	625	632		1.750		1.632		143		150	
September	625	625	625	631		1.750		1.601		143		149	
October	625	625	625	627		1.750		1.594		143		149	
November	625	625	625	627		1.750		1.602		143		148	
December	625	625	625	627		1.750		1.602		143		148	

TABEL 8 (vervolg)

Maand	Franse frank				Belgische frank				Zweedse kroon			
	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers
1946 Januari	1,8891	0,8406		1,63	5,1338	2,2845			53,651	53,65125		
Februari	1,8891	1,8891		1,39	5,1338	5,140125			53,651	53,65125		
Maart	1,8891	1,8891		1,10	5,1338	5,140125			53,651	53,65125		
April	1,8891	1,8891		1,—	5,1338	5,1390			53,651	53,65125		
Mei	1,8891	1,8891		1,07	5,1338	5,133825			53,651	53,65125		
Juni	1,8891	1,8891		1,34	5,1338	5,133825			53,651	53,65125		
Juli	1,8891	1,8891		1,44	5,1338	5,133825			62,505	62,505		
Augustus	1,8891	1,8891		1,76	5,1338	5,133825			62,505	62,505		
September	1,8891	1,8891		1,82	5,1338	5,133825			62,505	62,505		
October	1,8891	1,8891		1,55	5,1338	5,133825			62,505	62,505		
November	1,8891	1,8891		1,54	5,1338	5,133825			62,505	62,505	85	
December	1,8891	1,8891		1,63	5,1338	5,133825			62,505	62,505	90	
1947 Januari	1,8891	1,8891		1,67	5,1338	5,1338			62,505	62,505	95	
Februari	1,8891	1,8891		1,85	5,1338	5,1338			62,505	62,505	95	
Maart	1,8891	1,8891		2,03	5,1338	5,1338			62,505	62,505	95	
April	1,8891	1,8891		2,60	5,1338	5,1338			62,505	62,505	95	
Mei	1,8891	1,8891		3,13	5,1338	5,1338			62,505	62,505	95	
Juni	1,8891	1,8891		2,95	5,1338	12,66			62,505	62,505	95	
Juli	1,8891	1,8891		2,40	5,1338	11,82			62,505	62,505	95	
Augustus	2,9386	2,9386		2,34	7,99	11,87			97,23	97,23	95	
September	2,9386	2,9386		2,19	7,99	11,94			97,23	97,23	95	
October	2,9386	2,9386	3,—	1,98	7,99	11,60			97,23	97,23	95	
November	2,9386	2,9386	3,10	1,90	7,99	11,04			97,23	97,23	100	
December		2,9386	3,20	1,81		10,87				97,23	115	
1948 Januari		2,9386	3,15	1,70		10,55				160,22	135	
Februari		1,6325	3,10	1,76		13,07				159,312	136	
Maart		1,6325	2,82	1,80		13,07	13			159,454	126	
April		2,20	2,87	1,74		13,11	12,60			159,725	126	
Mei		2,20	2,45	1,71		13,10	12,30			159,87	122	
Juni		2,20	2,36	1,67		13,11	11,62			159,91	122	
Juli		2,20	2,35	1,69		13,11	13,31			159,873	123	
Augustus		2,20	2,45	1,65		13,11	—			159,88	118	
September		2,20	2,20	1,52		13,11	12,85			159,895	116	
October		2,20	2,17	1,42		13,11	12,80			159,94	114	
November		2,15	1,95	1,41		13,11	12,20			159,94	107	
December		2,15	1,92	1,36		13,11	12,11			159,94	108	

TABEL 8 (vervolg)

Maand	Franse frank				Belgische frank				Zweedse kroon			
	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verreke- ningskoers	Reciproci- teitskoers	Vrije koers
1949 Januari		2,15	1,99	1,39		13,12	12,29			159,94	102	
Februari		2,15	2,14	1,55		13,12	12,28			159,94	104	
Maart		2,15	1,89	1,69		13,12	12,50			159,94	105	
April		1,80	1,78	1,80		13,12	12,50			159,94	103	
Mei		1,80	1,85	1,76		13,12	13,06			—	106	
Juni		1,75	1,83	1,73		13,12	12,90			—	109	
Juli		1,75	—	1,81		13,12	—			—	—	
Augustus		1,75	1,75	1,70		13,12	—			—	107	
September (op 19)		1,75				13,12				—		
September (op 30)		1,81	1,77	1,68		12,71	13,11				101	
October		1,81		1,71		12,71				—	107	
November		1,81		1,71		12,71				120,62	107	
December		1,81		1,68		12,71				120,62	104	
1950 Januari		1,81		1,68		12,71		12,86		120,62		99
Februari		1,81		1,70		12,71		12,98		120,62		98
Maart		1,81		1,75		12,71		12,89		120,62		99
April		1,81		1,79		12,71		12,62		120,62		103
Mei		1,81		1,78		12,71		12,54		120,62		103
Juni		1,81		1,78		12,71		12,48		120,62		100
Juli		1,81		1,75		12,71		12,53		120,62		104
Augustus		1,81		1,70		12,71		12,53		120,62		108
September		1,81		1,74		12,71		12,81		120,62		102
October		1,81		1,78		12,71		12,89		120,62		103
November		1,81		1,76		12,71		13,07		120,62		105
December		1,785		1,78		12,71		13,36		120,78		106
1951 Januari		1,785		1,84		12,71		13,72		120,78		103
Februari		1,785		1,83		12,71		13,64		120,78		101
Maart		1,785		1,78		12,71		12,84		120,78		103
April		1,785		1,73		12,50		12,53		120,78		101
Mei		1,785		1,75		12,50		12,40		120,78		102
Juni		1,785		1,76		12,50		12,36		120,78		102
Juli		1,785		1,76		12,50		12,06		120,78		102
Augustus		1,785		1,74		12,50		12,23		120,78		101
September		1,785		1,71		12,50		12,20		120,78		103
October		1,785		1,64		12,50		12,16		120,78		102
November		1,785		1,59		12,50		12,25		120,78		103
December		1,785		1,60		12,50		12,29		120,78		104
1952 Januari		1,785		1,59		12,50		12,36		120,78		106
Februari		1,785		1,50		12,50		12,23		120,78		106
Maart		1,785		1,48		12,50		12,14		120,78		107
April		1,785		1,57		12,50		11,82		120,78		107
Mei		1,785		1,62		12,50		11,84		120,78		108
Juni		1,785		1,65		12,50		11,86		120,78		107
Juli		1,785		1,64		12,50		11,89		120,78		109
Augustus		1,785		1,55		12,50		11,88		120,78		106
September		1,785		1,55		12,50		12,12		120,78		101
October		1,785		1,56		12,50		12,20		120,78		100
November		1,785		1,59		12,50		12,27		120,78		101
December		1,785		1,57		12,50		12,40		120,78		104

TABEL 8 (vervolg)

Maand	Noorse kroon				Deense kroon				Nederlandse gulden				Duitse mark			
	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers
1946 Januari	45,36				46,97287				84,9183							
Februari	45,36				46,97287				84,9183							
Maart	45,36				46,9136	46,913625			84,9183							
April	45,36				46,9136	46,913625			84,9183							
Mei	45,36				46,9136	46,9136			84,9183							
Juni	45,36				46,9136	46,9136			84,9183							
Juli	45,3656	45,365625			46,9136	46,9136			84,9183							
Augustus	45,3656	45,365625			46,9136	46,9136			84,7091	84,7091						
September	45,3656	45,3656			46,9136	46,9136			84,7091	84,7091						
October	45,3656	45,3656			46,9136	46,9136			84,7091	84,7091						
November	45,3656	45,3656	71		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091						
December	45,3656	45,3656	75		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091						
1947 Januari	45,3656	45,3656	75		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091	115					
Februari	45,3656	45,3656	75		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091	115					
Maart	45,3656	45,3656	75		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091	115					
April	45,3656	45,3656	75		46,9136	46,9136			84,7091	84,7091	115					
Mei	45,3656	45,3656	75		46,9136				84,7091	84,7091	115					
Juni	45,3656	45,3656	75		46,9136				84,7091	84,7091	115					
Juli	45,3656	45,3656	75		46,9136				84,7091	84,7091	115					
Augustus	70,57	70,57	80		72,98		90		131,77	131,77	126					
September	70,57	70,57	80		72,98		90		131,77	131,77	126					
October	70,57	70,57	80		72,98		90		131,77	131,77	126					
November	70,57	70,57	80		72,98		90		131,77	131,77	135					
December		70,57	87				95			131,77	148					
1948 Januari		70,57	72				85			131,77	153					
Februari		70,57	71				77			131,77	153					
Maart		70,57	95				74				160					
April		70,57	83				78				132					
Mei		70,57					69				133					
Juni		70,57	87				77				143					
Juli		70,57	70				63				138					
Augustus		70,57	80				79				143					
September		70,57	78				74				143					
October		70,57	71				76				137					
November		70,57	70				64				135					
December		70,57	79				69				138					

TABEL 8 (vervolg)

Maand	Noorse kroon				Deense kroon				Nederlandse gulden				Duitse mark			
	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers	Officiële koers	Verrekeningskoers	Reciprociteitskoers	Vrije koers
1949 Januari		70,57	87				66				143					
Februari		70,57	94				64				143					
Maart		70,57	82				67				139					
April		70,57	73				68				137					
Mei		70,57					71				149					
Juni		70,57	82				70				153					
Juli																
Augustus		70,57	84								145					
September		70,57	86				69				142					
October		70,57	87				73				142					
November		87,38	82				74				140					
December		87,38					74				143					
1950 Januari		87,38	76				72	63			141	149				115
Februari		87,38	69				74	68			146					120
Maart		87,38					71	66			147	144				120
April		87,38					72	64	164,41		148	147				120
Mei		87,38					73	62	164,41		143					116
Juni		87,38					73	62	164,41		136					117
Juli		87,38					73	67	164,41							118
Augustus		87,38					72	76	164,41			155				120
September		87,38					74	71	164,41			155				117
October		87,38			90,46		72	65	164,41			154	148,77			124
November		87,38			90,46			66	164,41			155	148,77			125
December		87,38			90,46			68	164,41			162	148,77			126
1951 Januari		87,38		65	90,46			67	164,41			172	148,77			127
Februari		87,48		63	90,46			64	164,41			168	148,77			127
Maart		87,48		63	90,46			63	164,41			158	148,77			128
April		87,48		63	90,46			64	164,41			152	148,77			126
Mei		87,48		64	90,46			65	164,41			152	148,77			128
Juni		87,48		64	90,46			66	164,44			154	148,77			130
Juli		87,48		67	90,46			71	164,44			154	148,77			139
Augustus		87,48		68	90,46			76	164,44			153	148,77			135
September		87,48		66	90,46			72	164,44			156	148,77			130
October		87,48		65	90,46			72	164,44			158	148,77			128
November		87,48		66	90,46			69	164,44			159	148,77			131
December		87,48		68	90,46			70	164,44			160	148,77			133
1952 Januari		87,48		70	90,46			73	164,44			161	148,77			136
Februari		87,48		73	90,46			74	164,44			159	148,77			139
Maart		87,48		75	90,46			75	164,44			158	148,77			138
April		87,48		75	90,46			76	164,44			156	148,77			138
Mei		87,48		76	90,46			78	164,44			155	148,77			141
Juni		87,48		76	90,46			78	164,44			154	148,77			140
Juli		87,48		77	90,46			81	164,44			155	148,77			144
Augustus		87,48		73	90,46			78	164,44			154	148,77			145
September		87,48		70	90,46			73	164,44			156	148,77			140
October		87,48		68	90,46			72	164,44			158	148,77			135
November		87,48		68	90,46			74	164,44			160	148,77			137
December		87,48		72	90,46			76	164,44			160	148,77			138

TABEL 9

Goud en beschikbare middelen op het buitenland

(millioenen dollars)

Maand	Goud	Officiële bruto- beschikbare middelen op het buitenland	Totaal	Beschikbare middelen in dollars bij het <i>Federal Reserve System</i>			Saldo in E. B. U.-deviezen	
				Regerin- gen en banken	Andere instellin- gen en particuliere personen	Totaal	Actief	Passief
	1	2	3 = 1+2	4	5	6 = 4+5	7	8
1946 December	34,4	223,6	258,0	—	—	268	—	—
1947 Januari	31,6	210,1	241,7	—	—	321	—	—
Februari	61,6	178,7	240,3	—	—	247	—	—
Maart	61,6	171,5	233,1	—	—	218	—	—
April	61,6	157,7	219,3	—	—	226	—	—
Mei	61,6	108,5	170,1	—	—	204	—	—
Juni	61,6	110,0	171,6	—	—	187	—	—
Juli	61,6	116,0	177,6	—	—	167	—	—
Augustus	61,6	112,8	174,4	—	—	163	—	—
September	61,6	116,0	177,6	—	—	150	—	—
October	61,6	113,5	175,1	—	—	147	—	—
November	61,6	142,0	203,6	—	—	146	—	—
December	61,8	191,3	253,1	—	—	153	—	—
1948 Januari	61,8	180,4	242,2	—	—	163	—	—
Februari	61,8	189,6	251,4	—	—	184	—	—
Maart	61,8	196,8	258,6	—	—	187	—	—
April	61,8	210,8	272,6	—	—	204	—	—
Mei	61,8	238,3	300,1	—	—	216	—	—
Juni	61,8	260,2	322,0	—	—	213	—	—
Juli	61,8	292,9	354,7	—	—	237	—	—
Augustus	61,8	356,3	418,1	—	—	271	—	—
September	61,8	343,5	405,3	—	—	305	—	—
October	76,1	311,6	387,7	—	—	315	—	—
November	92,6	338,4	431,0	—	—	331	—	—
December	98,2	415,7	513,9	—	—	334	—	—
1949 Januari	101,7	486,0	587,7	—	—	385	—	—
Februari	101,8	531,3	633,1	—	—	410	—	—
Maart	101,8	573,8	675,6	—	—	400	—	—
April	101,8	612,2	714,0	—	—	394	—	—
Mei	117,2	611,9	729,1	—	—	377	—	—
Juni	127,9	646,2	774,1	—	—	384	—	—
Juli	127,9	704,4	832,3	—	—	387	—	—
Augustus	139,2	778,7	917,9	—	—	401	—	—
September	258,0	530,3	788,3	—	—	286	—	—
October	258,3	537,4	795,7	—	—	287	—	—
November	258,3	601,4	859,7	—	—	296	—	—
December	258,3	628,8	887,1	—	—	304	—	—
1950 Januari	258,3	631,1	889,4	277	20	297	—	—
Februari	258,3	614,7	873,0	282	20	302	—	—
Maart	258,3	585,3	843,6	233	33	266	—	—
April	258,3	590,2	848,5	220	36	256	—	—
Mei	258,3	592,9	851,2	238	36	274	—	—
Juni	258,3	600,7	859,0	246	34	280	—	—
Juli	258,3	604,7	863,0	239	37	276	3,5	—
Augustus	258,3	626,0	884,3	242	42	284	12,1	—
September	258,3	619,8	878,1	265	39	304	2,4	—
October	258,3	630,2	888,5	270	39	309	—	17,1
November	258,3	624,8	883,1	264	40	304	—	17,1
December	258,3	610,8	869,1	275	39	314	—	30,9
1951 Januari	258,3	576,2	834,5	271	37	308	—	34,1
Februari	258,3	551,8	810,1	286	38	324	—	41,0
Maart	258,3	521,6	779,9	271	35	306	—	41,0
April	258,3	504,3	762,6	261	38	299	—	34,8
Mei	258,3	507,8	766,1	252	37	289	—	16,2
Juni	258,3	487,7	746,0	237	39	276	12,1	—
Juli	258,3	564,2	822,5	252	37	289	53,6	—
Augustus	282,7	605,7	888,4	243	37	280	79,4	—
September	294,8	624,8	919,6	247	38	285	91,5	—
October	324,7	640,9	965,6	253	36	289	123,0	—
November	335,4	645,7	981,1	257	37	294	133,7	—
December	341,0	658,2	999,2	266	35	301	139,4	—
1952 Januari	347,8	658,6	1.006,4	255	34	289	146,1	—
Februari	348,0	659,4	1.007,4	261	33	294	146,3	—
Maart	348,0	646,0	994,0	255	37	292	146,2	—
April	348,0	631,5	979,5	252	35	287	145,7	—
Mei	348,0	623,8	971,8	246	33	279	134,4	—
Juni	348,0	594,1	942,1	231	35	266	124,9	—
Juli	348,0	630,5	978,5	258	34	292	127,3	—
Augustus	348,0	635,5	983,5	261	34	295	126,9	—
September	348,0	614,9	962,9	258	34	292	123,0	—
October	348,0	607,5	955,5	272	34	306	112,3	—
November	348,0	604,1	952,1	—	—	—	103,4	—
December	348,0	662,4	910,4	—	—	—	94,2	—

EEN NIEUWE STATISTIEK : DE DAGGELDMARKT (CALL MONEY).

Herhaaldelijk werden in dit *Tijdschrift*, bij de analyse van het verloop van het geldwezen, statistische gegevens verstrekt over de omvang van vraag en aanbod op de daggeldmarkt. Er ontbrak echter continuïteit in de publicatie dier gegevens.

In die leemte zal voortaan voorzien worden : naast de oude reeksen betreffende de Geldmarkt, die tot dusver voorkwamen in de doorlopende Maandstatistieken in dit *Tijdschrift*, zal een nieuwe tabel onder n° 8 worden gepubliceerd; zij zal het verloop der op de callmarkt uitgeleende en opgenomen bedragen weerspiegelen. Hiermee zullen de specialisten beschikken over een verdere aanwijzing van de geldruimte van het bankwezen en van bepaalde kredietorganen.

Bij de publicatie van een nieuwe statistische reeks plegen wij de betekenis er van te verduidelijken. Van deze gewoonten zal hier niet worden afgeweken, ook al hebben dit *Tijdschrift* en het Bankverslag vroeger een uitvoerige commentaar over de inrichting van die markten gewijd.

De bij de Verrekenkamers te Brussel en te Antwerpen aangesloten leden (1) verhandelen iedere dag belangrijke liquide middelen onder elkaar. Deze *callgeldmarkten in verrekening* worden voor het grootste deel door de depositobanken gespijsd. Deze laatste vinden er immers baat bij dagelijks op die wijze het deel hunner kasmiddelen te beleggen, dat zij bij het sluiten der verrekening niet moeten gebruiken. Bovendien mogen de daggeldleningen van een bank aan openbare kredietinstellingen medegerekend worden in de kasmiddelen (die voor de berekening van de kascoëfficiënt in aanmerking komen) ten belope van ten hoogste 2 pCt. van haar opeisbaar passief op ten hoogste één maand en op meer dan één maand (2). Tenslotte mogen de banken, krachtens het jongste reglement op de coëfficiënten, sedert 1 Juli 1951 de daggeldleningen aan openbare kredietinstellingen zonder beperking in de verschillende dekkingen mederekenen (3).

(1) Wegens de concentratie van het bankwezen zijn dit de enige verrekenkamers waarin een *callgeldmarkt* van enig belang is ingericht.

(2) Algemene afwijking n° 1 van 12 Juni 1951 van het reglement op de bankcoëfficiënten, die op 1 Juli 1951 van kracht werd. Vóór die datum strekte die afwijking zich ook uit tot de daggeldleningen aan andere banken, krachtens de algemene afwijking n° 1 van 20 Februari 1946, die op 31 Maart 1946 van kracht werd.

(3) Artikel 4, § 1, en artikel 5 van het Reglement op de bankcoëfficiënten van 11 October 1949. — Derde uitvoeringsbeslissing van 12 Juni 1951.

Aldus zijn de depositobanken, te zamen, belangrijke uitleners van *callgeld* en voornoemde reglementaire bepalingen stellen als het ware een verhouding vast tussen hun daggeldleningen en het bedrag hunner deposito's.

Doch bij de beoordeling van het verloop der uitgeleende bedragen (cf. eerste kolom van tabel 8, waarin de door de Brusselse en Antwerpse banken aangebrachte gelden samengeteld zijn) dient rekening gehouden met de bewegingen welke door toevallige factoren veroorzaakt worden : bijv. wanneer de inschrijvingen van het publiek op belangrijke leningen de liquide middelen in de banken tijdelijk doen aangroeien, kan een momentele toename van hun aanbod op de *callmarkt* worden waargenomen. Verder dient bij het nagaan der maandgemiddelden eveneens bedacht dat de deposito's in de loop van een zelfde maand kunnen schommelen — bijv. bij de storting der bijdragen in de *maatschappelijke zekerheid* — zonder dat het bedrag der tegoeden in rekening van de ene maand op de andere — het enige dat opgenomen wordt — aanzienlijke wijzigingen ondergaat : dergelijke schommelingen kunnen het gemiddelde der *callgeldleningen* voor de maand beïnvloeden. De weekgemiddelden die telkens voor de laatste weken zullen gepubliceerd worden, zijn dan ook nuttig voor een volmaktere interpretatie van het peil der maandgemiddelden, die aan de hand van andere gegevens worden beoordeeld.

In de leningen van de depositobanken is sedert October 1952 ook de bijdrage der vestigingen van de Bank van Belgisch-Kongo in het moederland begrepen; voor de voorafgaande periodes komt deze laatste voor in de kolom « *Overige instellingen* » (4).

Onder de andere instellingen die over het algemeen *callgeld* te leen geven, komen het Gemeentekrediet en meer onlangs de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi voor. De openbare kredietinstellingen die aan de verrekening te Brussel deelnemen, treden eveneens bij tussenpozen als geldgevers op.

De bijdragen van de instellingen andere dan depositobanken — bijeengebracht onder de kolom « *Overige instellingen* » — schommelen met de eigen kas-

(4) Inderdaad werd de staat van de vestigingen van deze Bank in het moederland eerst sedert einde October 1952 in de algemene bankstaten opgenomen.

bewegingen van elke instelling en derhalve kunnen de oorzaken dier schommelingen bezwaarlijk worden vastgesteld.

Bij de ontleners van *callgeld* in verrekening dient het Herdiscontering- en Waarborginstituut vooraan vermeld. De door hem opgenomen bedragen vormen sedert de oorlog in hoofdzaak zijn financieringsmiddelen en in de mate dat zijn aankopen van bankaccepten de bedragen overtreffen die het op de *callmarkt* kan aanschaffen, spreekt het Instituut het herdisconto van de Nationale Bank aan.

Andere instellingen nemen eveneens daggeld in verrekening op : de Delcrederedienst verschafte zich hier regelmatig geldmiddelen; andere openbare kredietinstellingen zijn eveneens geldnemers, zij het ook met minder regelmaat. De bedragen die, afgezien van het Herdisconteringinstituut, door die andere instellingen worden opgenomen, zijn vrij klein. Alles bijeengenomen bereiken ze zelden twee- tot driehonderd miljoen.

Het totaal bedrag der op de *callmarkt* in verrekening opgenomen kapitalen komt voor in de vijfde kolom van de tabel. Opgemerkt zij dat het totaal der aangeboden gelden en het totaal der in verrekening opgenomen gelden meestal verschillen. Deze schijnbare anomalie is aan de hierna volgende omstandigheid toe te schrijven : wanneer de vraag der andere geldnemers gedekt is — ze is, zoals eerder gezegd, vrij klein —, neemt het Herdisconteringinstituut geheel het saldo der aangeboden middelen op, zelfs zo dit zijn eigen behoeften te boven gaat; in de mate van het mogelijke draagt het dit teveel over aan de niet verrekenende instellingen. Overigens kan worden opgemerkt dat die marge met ingang van 1950 sterk inkromp, toen de bij het Instituut gemobiliseerde accepten de gekende toeneming vertoonden.

Sedert het einde van 1951 komt het voor dat de verhoudingen worden omgekeerd : het Herdisconteringinstituut neemt het toevallige overschot der door de niet compenserende instellingen aangeboden *callgelden* op. Die bedragen door het Instituut ontleend, komen logischerwijze voor onder de buiten verrekening opgenomen gelden.

Wat de *verrichtingen buiten verrekening* betreft, die ten onrechte de « markt » genoemd worden, het gaat hier om de dagelijkse aanwending van kasmiddelen die verschillende instellingen in rekening-courant bij de Nationale Bank aanhouden. Laatstgenoemde instelling laat zich trouwens in met de uitvoering der leningstransacties.

In de laatste jaren werden de grootste bedragen door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aangeboden. Het gemiddelde aanbod van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verminderde sedert 1948, naarmate de kasmiddelen van die instelling inkrompen; thans zijn de door de Rijksdienst aangeboden bedragen alleen nog van enige omvang op het tijdstip waarop de bijdragen worden geïnd : die periode is van langere of kortere duur, al naargelang de tijd die nodig is om de gelden over de organen van de Rijksdienst te verdelen.

Andere instellingen voorzien eveneens de *callgeldmarkt* buiten verrekening : hieronder vermelden wij de « Caisse d'Épargne Luxembourgeoise », de Verrekeningskas der Contantmarkt bij de Beurs te Brussel, de Verrekenings- en Liquidatiekas van de Contantmarkt bij de Beurs te Antwerpen, particuliere spaarkassen voor arbeiders alsook, doch minder regelmatig, openbare kredietinstellingen en de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen. De bijdragen dier daggeldgevers buiten verrekening — andere dan de Algemene Spaarkas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid — zijn over het geheel vrij stabiel, doch zij gaan geen enkele honderden miljoenen te boven.

Zoals bekend, neemt het Rentenfonds het leeuwen-aandeel der op de *callgeldmarkt* buiten verrekening beschikbare kapitalen op. Deze leningen verschaffen hem middelen voor de financiering van zijn portefeuille overheidsfondsen, die geen inflationistisch karakter draagt. Het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet wendt zich eveneens tot die daggeldmarkt, doch de opgenomen bedragen zijn weinig belangrijk : tot dusver overtroffen ze zelden honderd miljoen. Tenslotte neemt het Herdisconteringinstituut — zoals hierboven gezegd — thans het aangeboden *callgeld* op, wanneer dit de behoeften van het Rentenfonds te boven gaat.

De geldende rente is vastgesteld op 1,25 pCt. sedert November 1949 voor de markt in verrekening en sedert Augustus 1947 voor de andere. Die percentages worden geregeld in tabel 2 der doorlopende Maandstatistieken in dit *Tijdschrift* gepubliceerd.

Daggeldmarkt (miljoenen franken)

Dag-gemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen (2)	In verrekamer (3)	Buiten verrekening (4)
	Deposito-banken	Overige instellingen (1)	Totaal			
1949.....	1.906	661	2.567	2.580	2.098	3.049
1950.....	1.830	594	2.424	1.736	2.323	1.837
1951.....	2.034	772	2.806	2.578	2.788	2.596
1952.....	2.398	754	3.152	2.645	3.115	2.682
1952 October ...	2.468	716	3.184	2.351	3.057	2.478
November ..	2.609	508	3.117	3.685	3.064	3.738
December ..	2.668	748	3.416	2.665	3.378	2.703
1953 Januari ...	2.328	898	3.226	2.114	3.220	2.120
Februari ...	2.219	859	3.078	2.673	3.078	2.673
Maart	2.531	881	3.412	2.696	3.142	2.966
April :						
2 tot 9 ...	2.159	593	2.752	2.352	2.752	2.352
10 tot 16 ..	2.326	906	3.232	1.880	2.882	2.230
17 tot 23 ..	2.207	1.069	3.276	1.733	2.627	2.382
24 tot 29 ..	2.717	728	3.445	1.722	2.900	2.267
Mei :						
30-IV tot 7 ..	2.209	728	2.937	1.533	2.837	1.633
8 tot 13 ..	2.618	718	3.336	1.522	2.877	1.981

(1) Incl. het Gemeentekrediet en de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi.

(2) Incl. de Spaarkas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

(3) Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Nationale Delcrederedienst.

(4) Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Aprilnummer 1953 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

De economische en monetaire toestand van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi*, Brussel, II, n° 3, Maart 1953, blz. 88-94.)

L'achat à crédit, formule séduisante ou... risquable. (*Le Sillon belge*, Brussel, XXIII, n° 556, 18 April 1953, blz. 1-4.)

Le problème du ducroire. (*L'Echo de l'Industrie, Bulletin de la Fédération des Industriels luxembourgeois*, Luxemburg, XXXI, n° 16, 18 April 1953, blz. 1-2.)

Le problème du financement des exportations. (*Bulletin hebdomadaire de la Chambre de Commerce de Bruxelles*, Brussel, LXX, n° 16, 24 April 1953, blz. 345-347.)

LICHEY W., Die Systeme der Exportrisikogarantie in Deutschland, Grossbritannien, Belgien, Frankreich, der Niederlande, der Schweiz und Schweden. (*Hamburg, Verlag Weltarchiv*, 1953, 56 blz.)

THOMAS A., Fonction du ducroire. (*Bulletin hebdomadaire de la Chambre de Commerce de Bruxelles*, Brussel, LXX, n° 16, 24 April 1953, blz. 349-353.)

Uitvoer — Financiering op halflange termijn. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid*, Brussel, VIII, n° 18, 1 Mei 1953, blz. 780-782.)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

Le marché mobilier et le marché hypothécaire en Belgique en 1952. (*Brussel, Crédit Mutuel Hypothécaire*, 1953, 26 blz.)

3. PRIJZEN EN LONEN

POURVOYEUR R., Lonen en sociale voordelen in de Europese Gemeenschap voor kolen en staal. (*Economische Documentatie, Leuven, III, n° 1, 1953, blz. 14-22.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

DE BLAUWE C., De wet op de uitzonderlijke winsten en het vraagstuk der werkloosheid en werkverschaffing. (*De Christelijke Werkgever, Brussel, IX, n° 4, April 1953, blz. 245-246.*)

Situation économique et financière de la Belgique. (*Revue trimestrielle de la Banque de Bruxelles, n° 1, 1953, blz. 13-48.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

Le problème du ducroire. (*L'Echo de l'Industrie, Bulletin de la Fédération des Industriels luxembourgeois, Luxemburg, XXXI, n° 16, 18 April 1953, blz. 1-2.*)

LICHEY W., Die Systeme der Exportrisikogarantie in Deutschland, Grossbritannien, Belgien, Frankreich, der Niederlande, der Schweiz und Schweden. (*Hamburg, Verlag Weltarchiv*, 1953, 56 blz.)

THOMAS A., Fonction du ducroire. (*Bulletin hebdomadaire de la Chambre de Commerce de Bruxelles, Brussel, LXX, n° 16, 24 April 1953, blz. 349-353.*)

6. WEDERUITRUSTING — STRIJD TEGEN DE WERKLOOSHEID

DE BLAUWE C., De wet op de uitzonderlijke winsten en het vraagstuk der werkloosheid en werkverschaffing. (*De Christelijke Werkgever, Brussel, IX, n° 4, April 1953, blz. 245-246.*)

De tewerkstelling door openbare besturen. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVIII, n° 7, 15 April 1953, blz. 509.*)

GOTTSCHALK M., Une expérience de résorption du chômage. (*Revue de l'Institut de Sociologie, Université libre de Bruxelles, Brussel, 1952, n° 2, blz. 233-277.*)

Het vraagstuk der Belgische automobielenijverheid en de strijd tegen de werkloosheid. (*Studiedienst van de Christelijke Centrale der Metaalbewerkers van België, Brussel, 48 blz.*)

La politique de l'emploi et le chômage. (*Industrie, revue de la Fédération des Industries belges, Brussel, VII, n° 4, April 1953, blz. 237-240.*)

L'évolution du marché de l'emploi en Belgique en 1952. (*Informations sociales, Bulletin du Bureau International du Travail, Geneve, IX, n° 8, 15 April 1953, blz. 269-275.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

de la FORTELLE R., Les problèmes monétaires de l'Europe. (*Revue politique et parlementaire, Parijs, LV, n° 626, Maart 1953, blz. 257-267.*)

HINTON D. R., The European Payments Union : a study of its origin, structure and functioning. (*Washington, Department of State, 1952, 109 blz.*)

Le problème de la convertibilité des monnaies après les entretiens de Washington. (*Perspectives, Parijs, IX, n° 16, 2 Mei 1953.*)

MEURICE J., De buitenlandse handel, essentiële voorwaarde van de sociale vooruitgang. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, III, n° 1, 25 Februari 1953, blz. 5-14.*)

RICHEBACHER K., Gute vorsätze für die EZU. (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 14, 4 April 1953, blz. 10-12.*)

Stichproben aus dem EZU-Wörterbuch. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen, Francfort, VI, n° 7, 1 April 1953, blz. 194-195.*)

TIMMERMANS A., La Banque Internationale de Reconstruction et de Développement. (*La Revue de la Banque, Brussel, XVII, n° 2, 1953, blz. 170-208.*)

VAN HOUTTE J., L'ordre monétaire international. (*Nouvelle Revue de l'Economie contemporaine, Parijs, XII, n° 40, April 1953, blz. 1-7.*)

Verbesserte oder amputierte EZU? (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 11, 14 Maart 1953, blz. 7-8.*)

Was ist eine Empfehlung der OEEC wert? (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 15, 11 April 1953, blz. 5-6.*)

WORMER H., Was uns die Weltbank geben könnte. (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 14, 4 April 1953, blz. 12-16.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

CLAESSENS H.-M., Het uur der beslissing. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VIII, n° 18, 1 Mei 1953, blz. 751-752.*)

De buitenlandse handel der Benelux-landen in 1952. (*Bijlage van het jaarlijks verslag 1952 der Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg te Brussel, 1952, 74 blz.*)

De Nederlandse exportpolitiek. (*Staatsdrukkerij en Uitgeverijbedrijf, Den Haag, 1952, 95 blz.*)

EYSKENS G., Het vraagstuk van Benelux. (*Tijdschrift voor Politiek, Brussel, III, n° 1, 25 Februari 1953, blz. 75-86.*)

Nouveaux développements de Benelux. (*Vita, halfmaandelijkse tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, X, n° 6, 31 Maart 1953, blz. 357-360.*)

Samenvatting der toespraak van de heer Bekaert op het VIIe Economische Congres Benelux. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VIII, n° 18, 1 Mei 1953, blz. 765-770.*)

van AMERINGEN A., Benelux en het Schuman-Plan. (*Handelsoverzicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 5, Mei 1953, blz. 3-6.*)

9. SCHUMAN-PLAN.

ARON R., Problems of European Integration. (*Lloyds Bank Review, Londen, n° 28, April 1953, blz. 1-17.*)

De Belgische ijzer- en staalmarkt. (*Maandschrift voor de Dienst voor algemene studiën en documentatie van het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, V, n° 3, Maart 1953, blz. 27-40.*)

DELMER A., La géographie de la Communauté du charbon et de l'acier. (*Annales des Mines de Belgique, Luik, LII, Maart 1953, blz. 165-201.*)

KREUTZ L., Die Montan-Union heute. (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 18, 2 Mei 1953, blz. 5-6.*)

La Suisse et la Communauté européenne du charbon et de l'acier. (*Société de Banque Suisse, Basel, n° 1, April 1953, blz. 7-11.*)

MASOIN M., La véritable signification du Plan Schuman pour l'industrie belge. (*Union des Exploitations électriques en Belgique, Brussel, XXIII, n° 6, December 1952, blz. 3-14.*)

MONNET, Luxemburg! (*Fabrimétal, wekelijks inlichtings- en contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 357, 27 April 1953, blz. 319-321.*)

POURVOYEUR R., Lonen en sociale voordelen in de Europese Gemeenschap voor kolen en staal. (*Economische Documentatie, Leuven, III, n° 4, 1953, blz. 14-22.*)

PURSTEN G., Die westdeutschen Kohlenpreise im gemeinsamen Markt der Montan-Union. (*Mitteilungen des Rheinisch-Westfälischen Instituts für Wirtschaftsforschung, Essen, IV, n° 4, April 1953, blz. 67-70.*)

RICHEBACHER K., Luxemburger Hexen-Einmaleins. (*Der Volkswirt, Francfort, VII, n° 17, 25 April 1953, blz. 13-14.*)

The franco-german struggle over steel. (*The Statist, Londen, CLVII, n° 3916, 28 Maart 1953, blz. 428.*)

The franco-german struggle over steel. Results and prospects under the community. (*The Statist, Londen, CLVII, n° 3919, 18 April 1953, blz. 534.*)

Une loi fiscale européenne : Les dispositions financières promulguées par la Haute Autorité de la Communauté européenne du charbon et de

l'acier. (*Bulletin for International Fiscal Documentation, Amsterdam, VI, n° 5, 1952, blz. 315-320.*)

Une nouvelle étape de la Communauté européenne : l'ouverture du marché commun de l'acier. (*L'Economie, journal d'informations industrielles, financières et agricoles du monde entier, Parijs, IX, n° 395, 30 April 1953, blz. 7-10.*)

van AMERINGEN A., Benelux en het Schuman-Plan. (*Handelsoverzicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 5, Mei 1953, blz. 3-6.*)

VOSEN A., Der « gemeinsame Markt » und das Währungsproblem. (*Mitteilungen des Rheinisch-Westfälischen Instituts für Wirtschaftsforschung, Essen, IV, n° 3, Maart 1953, blz. 34-38.*)

10. ALGEMEEN

De economische en monetaire toestand van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, II, n° 3, Maart 1953, blz. 88-94.*)

Situation économique et financière de la Belgique. (*Revue trimestrielle de la Banque de Bruxelles, n° 1, 1953, blz. 13-48.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 26 Juli 1952

tot gedeeltelijke afschaffing van de openingstaxe op de dranklijsterijen (Staatsblad, 2 April 1953, blz. 2051).

Wet van 19 Maart 1953

tot wijziging van de wetten van 15 October 1945 tot invoering van een speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand en van 16 October 1945 en 30 Mei 1949 tot invoering van een extrabelasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten (Staatsblad, 1 April 1953, blz. 2021).

Wet van 24 Maart 1953

houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1953 (Staatsblad, 1 April 1953, blz. 2023).

Wet van 24 Maart 1953

betreffende de toekenning van speciale kredieten bestemd tot het bijdragen van het herstel der schade veroorzaakt door de overstromingen van 1 Februari 1953 aan de private goederen (Staatsblad, 2 April 1953, blz. 2055).

Artikel 1. — Tot op een door de Koning te bepalen datum zijn de Nationale Maatschappij voor Krediet aan

de Nijverheid, het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet en het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet bevoegd om speciale kredieten te verlenen bestemd tot het bijdragen van het herstel van door de overstromingen aan private, roerende of onroerende goederen berokkende schade.

De som van de door de vorenvermelde kredietinstellingen krachtens deze wet verleende kredieten is niet begrepen in het bedrag dat bij wettelijke of reglementaire bepalingen voor de gewone verbintenissen van die instellingen is vastgesteld.

Art. 2. — De duur en het interestpercentage van de in artikel 1 beoogde kredieten worden door de Koning bepaald.

De Staat neemt te zijnen laste en betaalt aan de vorenvermelde kredietinstellingen het verschil terug tussen het interestpercentage van die kredieten en de werkelijke kosten van de door die instellingen in leen gegeven kapitalen.

De Minister van Financiën sluit te dien einde, namens de Staat, met de kredietinstellingen de vereiste overeenkomsten.

Art. 3. — Ingeval de waarborgen en zekerheden welke de ontleners stellen kan niet toereikend zijn om het bedrag van het krediet in kapitaal, interesten, kosten en bijkomstigheden, nodig tot het herstel der berokkende schade te dekken, wordt de Staat er toe gemachtigd er zijn waarborg voor de goede afloop aan te hechten.

Art. 4. — De voorwaarden en modaliteiten voor het verlenen der bij deze wet beoogde kredieten en staatswaarborg worden bij een in Raad overlegd koninklijk besluit bepaald.

Art. 5. — Het artikel 301, 2°, van het Wetboek der registratierechten en het artikel 82, 2°, van het Wetboek der zegelrechten zijn van toepassing op de in deze wet beoogde bewerkingen.

De gequalificeerde ambtenaren van het Bestuur der registratie en domeinen zijn bevoegd om de akten van lening en van kredietopneming te ontvangen die in deze wet zijn bedoeld.

De aan de hypotheekbewaarder en aan de ontvanger van registratie uit hoofde van verstrekte inlichtingen en vervulde formaliteiten ter gelegenheid van bewerkingen betreffende de uitvoering van deze wet verschuldigde lonen worden tot de helft verminderd.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Koninklijk besluit van 30 Maart 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 Maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 1 April 1953, blz. 2030).

Koninklijk besluit van 30 Maart 1953

genomen ter uitvoering van de wet van 24 Maart 1953, betreffende de toekenning van speciale kredieten bestemd tot het bijdragen in het herstel der schade veroorzaakt door de overstromingen van 1 Februari 1953 aan de private goederen (Staatsblad, 2 April 1953, blz. 2056).

Koninklijk besluit van 30 Maart 1953

houdende vaststelling van de duur en van de rentevoet der speciale kredieten bestemd tot het bijdragen in het herstel der schade veroorzaakt door de overstromingen van 1 Februari 1953 aan de private goederen (Staatsblad, 2 April 1953, blz. 2057).

Wet van 30 Maart 1953

waarbij nieuwe voorlopige kredieten komende in mindering van de begroting voor het dienstjaar 1953 geopend worden (Staatsblad, 13-14 April 1953, blz. 2294).

Wet van 13 April 1953

houdende de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1953 (Staatsblad, 19 April 1953, blz. 2463).

Wet van 13 April 1953

tot wijziging en aanvulling van artikel 3, § 2, der wet van 2 December 1950 tot wijziging van artikelen 4, 17 en 28 der wet van 17 October 1945 tot invoering van een belasting op het kapitaal (Staatsblad, 20-21 April 1953, blz. 2503).

Ministerieel besluit van 15 April 1953

betreffende een door de Regie van Telegraaf en Telefoon onder 's Rijks waarborg te sluiten lening, groot één milliard frank (Staatsblad, 17 April 1953, blz. 2381).

Koninklijk besluit van 17 April 1953

tot uitvoering van de artikelen 6 en 8, § 3, van de wet van 24 Juli 1952 tot instelling van een bijbelasting op het uitzonderlijk gedeelte van bepaalde inkomsten van het jaar 1951 of van het boekjaar afgesloten in de loop van het jaar 1952 (Staatsblad, 24 April 1953, blz. 2586).

Koninklijk besluit van 17 April 1953

waardoor de coöperatieve vereniging Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België gemachtigd wordt onder staatswaarborg een zevende lening aan te gaan, ten bedrage van 200 miljoen frank (Staatsblad, 30 April 1953, blz. 2775).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

betreffende consumptie-ijds (Staatsblad, 3 April 1953, blz. 2085).

Koninklijk besluit van 3 April 1953

tot samenordering van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken (Staatsblad, 4 April 1953, blz. 2106).

Koninklijk besluit van 4 April 1953

tot regeling van de uitvoering van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 April 1953 (Staatsblad, 5 April 1953, blz. 2146).

Ministerieel besluit van 21 April 1953

waarbij het opmaken van zekere bescheiden door de tarwehandelaars wordt voorgeschreven (Staatsblad, 24 April 1953, blz. 2590).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 30 Maart 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 Maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 1 April 1953, blz. 2030).

Ministerieel besluit van 20 April 1953

betreffende de uitvoer van witloof (Staatsblad 23 April 1953, blz. 2565).

Koninklijk besluit van 24 April 1953

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 27-28 April 1953, blz. 2706).

Dit besluit wijzigt het tarief van invoerrechten, behorende bij de Belgisch-Luxemburgs-Nederlandse douane-overeenkomst, voor steenkool, ertsen en staal.

Koninklijk besluit van 24 April 1953

betreffende de invoer van de producten bedoeld in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor kolen en staal (Staatsblad, 27-28 April 1953, blz. 2718).

Artikel 1. — De producten bedoeld in het Verdrag van de Europese Gemeenschap voor kolen en staal, en begrepen in de gemeenschappelijke markt, zijn deze behorende tot de posten van het tarief van invoerrechten overgenomen in tabellen I en II gevoegd bij dit besluit.

Art. 2. — § 1. De producten bedoeld in artikel 1 zijn vrij van invoerrecht indien ze worden ingevoerd uit het grondgebied in Europa van een aan de Europese Gemeenschap voor kolen en staal deelnemende Staat of uit grondgebieden in Europa waarvoor een deelnemende Staat de buitenlandse betrekkingen behartigt, alwaar ze zich in vrij verkeer bevinden.

§ 2. Worden beschouwd als zijnde in vrij verkeer, in een deelnemende Staat de producten welke aldaar ten aanzien van de invoerrechten buiten douaneverband zijn.

Niet in vrij verkeer zijn :

a) de producten welke zich in een deelnemende Staat bevinden hetzij onder een stelsel dat opschorting van de heffing van de invoerrechten medebrengt, hetzij in een vrije zone of een vrijhaven;

b) de producten waarvan de uitvoer aanleiding geeft, onder welke vorm ook, tot een gehele of gedeeltelijke teruggave van invoerrechten.

§ 3. Dat de goederen in vrij verkeer zijn moet worden aangetoond in de door Onze Minister van Financiën te bepalen voorwaarden.

Art. 3. — De producten bedoeld bij artikel 1, welke niet beantwoorden aan voorwaarden gesteld in artikel 2, zijn onderworpen :

a) aan de rechten vermeld in het tarief van invoerrechten, indien ze bestemd zijn voor de binnenlandse markt van de landen der Belgisch-Luxemburgs-Nederlandse douane-overeenkomst, en zulks binnen de contingenten vastgesteld door Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Economische Zaken en Middenstand;

b) aan de rechten vermeld in tabel I gevoegd bij onderhavig koninklijk besluit, indien ze worden ingevoerd onder andere voorwaarden dan deze bedoeld in alinea a.

Art. 4. — Dit besluit brengt geen wijziging in de bepalingen van artikelen 2 en 3 van het besluit van de Regent van 22 December 1947, betreffende de invoer van goederen herkomstig uit Nederland.

Art. 5. — Dit besluit wordt van kracht met ingang van 1 Mei 1953, behalve wat betreft tabel II, waarvan de tekst met ingang van 1 Juli 1953, deze van post 703 van tabel I zal vervangen.

Art. 6. — Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Economische Zaken en Middenstand zijn belast met de uitvoering van onderhavig besluit.

Ministerieel besluit van 25 April 1953

betreffende de toepassing van de vrijstelling van invoerrechten in het verkeer tussen de deelnemende Staten van de Europese Gemeenschap voor kolen en staal op de in het Verdrag bedoelde producten (Staatsblad, 27-28 April 1953, blz. 2722).

Ministerieel besluit van 25 April 1953

houdende vaststelling, voor de producten bedoeld in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor kolen en staal, van de contingenten welke mogen toegelaten worden tegen het algemeen tarief (Staatsblad, 27-28 April 1953, blz. 2725).

VIII — VERKEERSWEZEN

Wet van 6 Maart 1953

houdende goedkeuring van het Akkoord betreffende het douane- en belastingregime voor de in de Rijnvaart voor verbruik bestemde, als boordvoorraad aanwezige gasolie, aangenomen op 16 Mei 1952, te Straatsburg, door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (Staatsblad, 29 April 1953, blz. 2754).

Koninklijk besluit van 23 Maart 1953

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 10 Juni 1952 tot goedkeuring van het tarief der rechten door de Naamloze Vennootschap Maatschappij der Brugsche Zeevaartinrichtingen te heffen in het havencomplex Brugge-Zeebrugge (Staatsblad, 16 April 1953, blz. 2343).

X — SOCIALE WETGEVING (PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Wet van 11 Februari 1953

houdende goedkeuring van het Akkoord betreffende de sociale zekerheid van Rijnvaarders en van de Bij-

lage, ondertekend te Parijs, op 27 Juli 1950 (Staatsblad, 19 April 1953, blz. 2454).

Koninklijk besluit van 7 April 1953

tot wijziging van het besluit van de Regent van 5 November 1946 aangaande de toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de werkgevers en werknemers van de landbouwondernemingen (Staatsblad, 9 April 1953, blz. 2214).

Koninklijk besluit van 7 April 1953

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 21 Januari 1953 van het Nationaal Paritair Comité van het scheepsherstellingsbedrijf, betreffende het bedrag van de bestaanszekerheidsvergoeding (Staatsblad, 16 April 1953, blz. 2348).

Wet van 7 April 1953

tot wijziging van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, gewijzigd bij de wet van 6 Januari 1934 en bij de besluitwet van 28 Februari 1947 (Staatsblad, 19 April 1953, blz. 2470).

Koninklijk besluit van 7 April 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 April 1951, houdende de lijst der beroepsziekten, met opgave, voor elk dezer, van de bedrijven of vakken

waarin zij tot schadelessstelling aanleiding geven, alsmede van de categorieën van gerechtigde arbeiders (Staatsblad, 22 April 1953, blz. 2549).

Koninklijk besluit van 7 April 1953

waarbij de beslissing van 21 Januari 1953 van het Gewestelijk Paritair Comité der haven van Antwerpen, genaamd « Nationaal Comité der haven van Antwerpen », betreffende het bedrag der bestaanszekerheidsvergoeding, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 22 April 1953, blz. 2550).

Koninklijk besluit van 24 April 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 December 1952 tot vaststelling voor het jaar 1953 van de modaliteiten van toepassing van artikel 6quinquies van de wetten betreffende het jaarlijks verlof van de loonarbeiders (Staatsblad, 29 April 1953, blz. 2758).

Ministerieel besluit van 24 April 1953

tot uitvoering van artikel 88bis van het besluit van de Regent van 21 Maart 1945, betreffende de organisatie van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit (Staatsblad, 29 April 1953, blz. 2761).

XI — OORLOGSSCHADE

Reciprociteitsakkoord

tussen België en Frankrijk inzake herstel van oorlogsschade, gesloten door uitwisseling van brieven, gedateerd Parijs, 11 Maart 1953 (Staatsblad, 26 April 1953, blz. 2666).

Koninklijk besluit van 24 Februari 1953

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënten welke van toepassing zijn voor de periode van 1 Januari 1953 tot en met 30 Juni 1953 (besluit n° 20) (Staatsblad, 3 April 1953, blz. 2032).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË										CALLGELD		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op (*)						Mobilisatie van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)	In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N. B. B. gevisieerd.	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Andere overheidsfondsen				
1951 Jaargemiddelde	3,54	3,88	4,88	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
1952 Jaargemiddelde	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	(1) 3,50	1,25	1,25	
Maandgemiddelde :													
1952 Februari	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Maart	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
April	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Mei	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Juni	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Juli	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Augustus	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
September	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
October	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
November	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
December (vanaf 18 Dec.)	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
1953 Januari	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
Februari	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
Maart (vanaf 5 Maart)	3,—	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	3,50	1,25	1,25	
April	3,—	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	3,50	1,25	1,25	

(1) Gemiddelde van de vijf laatste maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in April 1953 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1951	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening 1952, op 12 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1949	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
		Obligaties 3 1/2 pCt. Muntsaneringslening, 1e reeks	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000	
1951 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	(1) 3,—	(2) 1,50	(3) 0,50	2,50
1952 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelde :									
1952 Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1953 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Tot fr 50.000. — (2) Fr 50.001 tot 100.000. — (3) Boven fr 100.000.

GELDMARKT (vervolg)

III — Daggeld
(millioenen franken)

8

Daggemiddelden	Golden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen (2)	In verrekeningskamer (3)	Buiten verrekeningskamer (4)
	Deposito-banken	Overige instellingen (1)	Totaal			
1949.....	1.906	661	2.567	2.580	2.098	3.049
1950.....	1.830	594	2.424	1.736	2.323	1.837
1951.....	2.034	772	2.806	2.578	2.788	2.596
1952.....	2.398	754	3.152	2.645	3.115	2.682
1952 October.....	2.468	716	3.184	2.351	3.057	2.478
November.....	2.609	508	3.117	3.685	3.064	3.738
December.....	2.668	748	3.416	2.665	3.378	2.703
1953 Januari.....	2.328	898	3.226	2.114	3.220	2.120
Februari.....	2.219	859	3.078	2.673	3.078	2.673
Maart.....	2.531	881	3.412	2.696	3.142	2.966
April:						
2 tot 9.....	2.159	593	2.752	2.352	2.752	2.352
10 tot 16.....	2.326	906	3.232	1.880	2.882	2.230
17 tot 23.....	2.207	1.069	3.276	1.733	2.627	2.382
24 tot 29.....	2.717	728	3.445	1.722	2.900	2.267
Mei:						
30-IV tot 7.....	2.209	728	2.937	1.533	2.837	1.633
8 tot 13.....	2.618	718	3.336	1.522	2.877	1.981

- (1) Incl. het Gemeentekrediet en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.
 (2) Incl. de Spaarkas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
 (3) Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereerdienst.
 (4) Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.

EDELE METALEN

Notering der edele metalen te Bombay (1)

9

Tijdvak	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn (2)	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn (2)
1951 31 December.....	422/9	90
1952 31 December.....	334/9	73
Daggemiddelden:		
1952 Februari.....	416/9	91
Maart.....	357/3	75
April.....	363/2	77
Mei.....	364/9	79
Juni.....	352/3	74
Juli.....	356/6	77
Augustus.....	364/9	77
September.....	362/0	77
October.....	349/6	75
November.....	330/0	73
December.....	321/3	71
1953 Januari.....	348/9	74
Februari.....	359/8	80
Maart.....	347/6	72
April.....	348/0	76

- (1) Prijs van een oz. fijn goud: te Londen: 248 sh. vanaf 18 September 1940; te New-York: 35 \$ vanaf 1 Februari 1934.
 (2) Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.

VALUTAMARKT

II — Officiële wisselkoersen per 30 April 1953 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
(Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 Deutsche Mark (1).....	11,90475	11,88	11,93
100 Congolese frank.....	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank.....	—	100,—	100,—
1 Deense kroon (2).....	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon.....	7,—	6,98	7,02
100 Tsjechooslowaakse kroon.....	100,—	99,70	100,30

- (1) Sedert 4 Mei 1953, wordt de koers van de Deutsche Mark vrij genoteerd op de Beurs te Brussel, door de bankiers tijdens hun bijeenkomst in Verrekenkamer.
 (2) Sedert 18 Mei 1953 wordt de koers van de Deense kroon vrij genoteerd op de Beurs te Brussel, door de bankiers tijdens hun bijeenkomst in Verrekenkamer.

II — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken)

Daggemiddelden	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 pond sterling	100 Escudos	1 Nederlandse gulden	1 Zweedse kroon
1951.....	1.155,38	50,34	14,27	47,76	140,14 (1)			
1952.....	1.144,58	50,29	14,27	51,38	139,86	173,98 (2)		
1952 Februari.....	1.143,79	50,40	14,19	50,34	139,63			
Maart.....	1.143,26	50,40	14,25	50,67	139,69			
April.....	1.144,25	50,40	14,30	51,37	140,03			
Mei.....	1.145,21	50,40	14,30	51,22	139,98			
Juni.....	1.145,23	50,40	14,30	51,47	139,91			
Juli.....	1.145,28	50,38	14,29	51,99	139,44	173,83 (3)		
Augustus.....	1.145,35	50,28	14,28	52,30	139,48	174,—		
September.....	1.144,64	50,19	14,28	52,31	139,98	173,99		
October.....	1.144,68	50,08	14,29	51,96	140,10	174,—		
November.....	1.144,86	50,04	14,28	51,27	140,02	174,03		
December.....	1.145,13	50,16	14,24	51,67	140,05	174,04		
1953 Januari.....	1.145,21	50,15	14,23	51,67	140,04	174,03	13,16 (4)	
Februari.....	1.145,03	50,07	14,20	51,26	140,22	174,03	13,16	9,66 (5)
Maart.....	1.144,80	50,05	14,22	50,90	140,38	174,05	13,16	9,66
April.....	1.144,89	50,04	14,23	50,88	140,39	174,05	13,16	9,67

- (1) Gemiddelde van 17 tot 31 December 1951.
 (2) Gemiddelde van 7 Juli tot 31 December 1952.
 (3) Gemiddelde van 7 tot 31 Juli 1952.
 (4) Gemiddelde van 26 tot 30 Januari 1953.
 (5) Gemiddelde van 23 tot 27 Februari 1953.

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		5 Januari 1953	2 Februari 1953	2 Maart 1953	1 April 1953	4 Mei 1953
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld (1) (2)	100,—	53,75	54,—	54,15	54,40	54,60
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks (1) (2)	100,—	87,95	88,25	88,50	88,55	88,65
3 ½ pCt. Schuld 1937 (1) (2)	100,—	79,35	79,50	79,55	79,70	79,75
3 ½ pCt. Schuld 1943 (1) (2)	100,—	77,30	77,65	77,60	77,80	77,70
3 ½ pCt. Muntsaneringlening 1 ^e reeks (onpaar) (2)	100,—	99,60	99,55	99,70	99,65	99,55
4 pCt. Gefinancierde Schuld (1) (2)	100,—	89,35	89,70	89,85	90,20	90,60
4 pCt. Bevrijdinglening, 1945 (2)	100,—	87,90	88,50	88,30	88,15	88,10
4 ½ pCt. Lening, 1951 (2)	100,—	97,15	97,65	97,55	97,75	98,10
4 ½ pCt. Lening, 1952, op 10 jaar (2)	100,—	97,10	97,65	97,40	97,85	98,55
4 ½ pCt. Lening, 1952-1964, op 12 jaar (2)	100,—	—	—	97,—	97,10	97,45
4 pCt. met ten hoogste 15 jaar looptijd Schatkistcertificaten, 1942, 1 ^e reeks (1) (2)	100,—	107,70	109,—	110,05	110,45	111,—
3 ½ pCt. Vijf-, tien- of twintijaarschatkistcertificaten, 1943 (1) (2) (3)	100,—	104,80	105,15	105,10	104,80	105,05
3 ½ pCt. Tienjaarschatkistcertificaten, 1944, 1 ^e reeks (1) (2)	100,—	100,50	101,30	100,95	100,95	101,45
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 (2)	100,—	101,60	103,20	103,85	104,05	104,05
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 (2)	100,—	102,45	102,95	103,—	103,10	104,—
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 (2)	100,—	99,30	99,90	99,80	100,40	100,15
4 pCt. Lotenlening 1933	1.050,—	1.023,—	1.035,—	1.034,—	1.031,—	1.031,—
4 pCt. Lotenlening 1938	500,—	485,—	489,—	486,—	485,—	483,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	926,—	941,—	943,—	929,—	931,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	495,—	497,—	496,—	491,—	489,—
Lening tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	990,—	991,—	990,—	987,—	986,—
Lening tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949 (2 pCt. tot 1958; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.022,—	1.034,—	1.034,—	1.000,—	1.000,—
Lening tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950 (2 pCt. tot 1960; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	1.043,—	1.045,—	1.011,—	1.000,—	1.001,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) (1) (2)	500,—	562,—	574,—	573,—	564,—	561,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Ned. schijf) (1) (2)	500,—	557,—	564,—	564,—	561,—	561,—
4 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Belg. schijf) (1) (2)	500,—	456,—	465,—	458,—	445,—	438,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. coup. Januari-Juli (1) (2) (4)	100,—	62,75	63,40	63,65	63,95	64,05
4 pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1950 (2)	100,—	98,95	99,90	100,10	100,25	100,20
4 ½ pCt. Tienjaarslening van het Beheer van Telegraaf en Telefoon 1952 (2)	100,—	97,35	97,85	97,80	97,85	98,10
4 ½ pCt. Tienjaarslening van het Beheer van Telegr. en Telefoon, 1952, 2 ^e reeks (2)	100,—	97,65	98,05	97,85	98,05	98,05
4 pCt. Vijf- of tienjaarslening v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1950 2 ^e reeks (2)	100,—	97,70	98,05	98,30	98,65	98,95
4 ½ pCt. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 (2)	100,—	97,25	97,65	97,45	97,75	98,05
4 ½ pCt. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 (2)	100,—	—	—	—	—	97,—
4 ½ pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid 1951 (2)	100,—	97,30	97,65	97,75	97,90	98,50
4 ½ pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. v ^r Krediet aan de Nijv. 1 ^e reeks 1952 (2)	100,—	97,30	97,80	97,75	98,—	98,35
4 ½ pCt. Tienjaarslening v.d. Nat. Maat. v ^r Krediet aan de Nijv. 2 ^e reeks 1952 (2)	100,—	97,30	97,65	97,45	97,90	98,20
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos: Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	209,—	212,—	212,—	213,—	213,—
<i>Rente bij te rekenen:</i>						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1) (2)	100,—	70,10	70,—	70,—	70,—	70,05
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	93,20	93,30	93,30	93,30	93,85
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	84,05	84,10	84,10	84,10	84,90
4 pCt. Koloniale Schuld 1950-60 (2)	100,—	99,10	99,55	99,75	99,85	100,05
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 (2)	100,—	101,05	101,30	102,—	102,35	102,20

(*) De coupons van bovengenoemde leningen zijn belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

(1) Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944.

(2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.

(3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

(4) Leningen van 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 en 1936.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaats.	Ontrekkende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Transport- en buurtspoorwegen	Trusts van tram- weg- en elec- triciteitsondern.	Gas- en electriciteits- ondernemingen	Metaal- industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglas- fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																	
1953 1 April	101	103	102	97	101	100	97	96	98	98	92	92	99	97	102	99	103
4 Mei	97	98	98	104	102	101	100	97	96	97	100	107	101	96	95	99	102
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100																	
1952 3 Maart	230	209	121	76	98	195	210	304	193	245	84	91	214	207	444	150	222
1 April	227	207	118	74	99	198	205	289	187	239	80	81	207	186	438	145	227
2 Mei	222	201	116	73	95	192	201	283	175	232	73	75	198	177	435	144	222
3 Juni	222	202	116	69	94	188	199	284	168	223	64	72	198	174	448	140	226
1 Juli	228	207	115	67	92	188	201	280	175	228	66	67	186	174	466	139	236
1 Augustus	237	220	120	71	95	195	209	296	182	242	67	75	194	185	482	141	241
1 September	236	219	120	72	97	195	216	278	181	245	66	73	197	180	474	142	250
1 October	231	224	118	69	92	186	216	266	170	234	63	69	194	177	462	141	248
3 November	231	227	120	68	91	182	201	258	170	238	68	72	197	172	470	137	240
1 December	232	233	121	69	93	182	198	265	170	244	85	91	202	182	471	135	239
1953 5 Januari	236	241	123	71	98	189	202	265	171	245	74	85	201	180	470	149	248
2 Februari	235	242	120	72	100	188	198	262	171	234	79	81	201	174	473	137	251
2 Maart	235	241	116	72	100	189	198	256	171	239	77	78	205	166	474	135	257
1 April	237	248	118	70	101	189	193	246	168	234	71	72	202	161	483	134	265
4 Mei	231	243	116	73	103	191	193	238	161	226	71	77	205	154	458	132	269

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15 Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1951.....	246	194	180	19.240	20.658	19.434	20.838
1952.....	250	159	150	14.790	19.644	14.940	19.794
1952 Februari.....	21	15	14	1.838	2.623	1.853	2.637
Maart.....	21	13	12	1.286	1.766	1.299	1.768
April.....	20	13	12	917	1.167	930	1.179
Mei.....	19	11	10	905	1.227	916	1.237
Juni.....	20	13	12	1.059	1.324	1.072	1.336
Juli.....	22	15	14	1.082	1.394	1.097	1.408
Augustus.....	20	12	11	948	1.217	960	1.228
September.....	22	12	11	1.080	1.472	1.092	1.483
October.....	23	14	13	1.074	1.435	1.088	1.448
November.....	18	12	11	968	1.225	980	1.236
December.....	22	12	11	975	1.205	987	1.216
1953 Januari.....	20	11	10	1.045	1.294	1.056	1.304
Februari.....	20	11	11	1.084	1.344	1.095	1.355
Maart.....	22	12	12	1.381	1.940	1.393	1.952
April.....	20	11	11	1.112	1.462	1.123	1.473

IV — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

16

1 — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 pCt.	Ineens op vaste data aflosbare leningen																
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar							Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar					
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat		Parastatale		Steden	Vennootschap.	Staat		Vennootschappen
		3 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	3 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 ½ pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.
1952 Maart.....	4,57	4,65	4,44	5,16	4,77	5,—	4,81	5,86	—	4,45	4,82	5,05	5,14	5,15	6,—	4,54	5,82	5,48
April.....	4,54	4,84	4,11	5,20	4,79	4,99	4,81	5,67	—	4,47	4,80	5,07	5,13	5,17	5,86	4,45	5,70	5,59
Mei.....	4,52	4,71	4,24	5,18	4,73	4,97	4,72	5,55	—	4,45	4,84	5,06	5,11	5,15	6,10	4,45	5,72	5,63
Juni.....	4,51	4,61	4,27	5,07	4,66	4,94	4,71	5,95	—	4,44	4,82	5,01	5,12	5,13	5,72	4,46	5,76	5,57
Juli.....	4,52	4,70	4,76	4,94	4,69	4,93	4,67	6,16	—	4,45	4,80	4,98	5,11	5,03	5,74	4,55	6,05	5,59
Augustus.....	4,49	4,60	4,33	4,90	4,53	4,87	4,53	5,93	—	4,46	4,70	4,83	5,01	4,94	5,58	4,44	5,69	5,70
September.....	4,47	4,50	4,22	4,77	4,44	4,88	4,51	6,12	—	4,47	4,67	4,81	4,96	4,92	5,61	4,45	5,66	5,42
October.....	4,45	4,52	4,08	4,78	4,43	4,81	4,64	5,96	5,38	4,50	4,70	4,83	4,94	4,91	6,05	4,42	5,64	5,61
November.....	4,47	4,54	4,37	4,72	4,35	4,77	4,59	6,10	5,57	4,50	4,65	4,81	4,92	4,88	6,—	4,45	5,76	5,56
December.....	4,47	4,64	4,53	4,74	4,60	4,75	4,78	6,11	5,75	—	4,75	4,85	4,92	4,94	5,88	4,45	5,75	5,35
1953 Januari.....	4,48	4,45	4,34	4,67	4,43	4,71	4,76	5,90	5,21	—	4,72	4,84	4,93	4,96	5,95	4,49	5,75	5,45
Februari.....	4,46	4,—	3,99	4,40	4,25	4,70	4,70	5,76	5,72	—	4,62	4,76	4,84	4,95	5,75	4,46	5,65	5,36
Maart.....	4,45	4,—	3,93	4,30	4,27	4,62	4,65	5,95	5,47	—	4,64	4,74	4,83	4,97	—	4,47	5,70	5,36
April.....	4,43	3,99	3,75	4,13	4,22	4,59	4,60	6,72	5,35	—	4,58	4,67	4,78	4,94	—	4,51	5,61	5,36
Mei.....	4,42	3,82	3,81	4,07	4,13	4,51	4,53	6,37	5,04	—	4,52	4,64	4,72	4,90	—	4,40	5,34	5,37

2 — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen											Lotenleningen		
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen		Steden		Vennootschappen		Kolonie	Parastatale	Steden	Vennootschappen	Parastatale	Steden	Directe Staats-schuld	Indirecte Staats-schuld
	4 ½ pCt.	5 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	5 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.
1952 Maart.....	5,47	5,68	5,31	6,48	5,20	5,07	4,64	5,61	5,66	6,03	5,19	5,18	5,04	5,53
April.....	5,58	5,91	5,29	6,40	5,21	4,74	4,62	5,61	5,60	5,94	5,19	5,18	5,05	5,56
Mei.....	5,41	6,31	5,27	6,48	5,23	4,84	4,62	5,64	5,63	5,91	5,19	5,18	5,02	5,60
Juni.....	5,52	6,43	5,28	6,40	5,14	5,11	4,62	5,66	5,60	5,99	5,20	5,19	5,—	5,62
Juli.....	5,85	6,24	5,28	6,73	5,18	4,87	4,62	5,68	5,64	5,81	5,20	5,19	5,—	5,56
Augustus.....	5,34	6,33	5,22	6,40	4,99	4,98	4,62	5,67	5,63	5,84	5,19	5,19	4,98	5,52
September.....	5,31	5,75	5,24	6,42	5,06	4,98	4,61	5,66	5,62	5,71	5,18	5,19	4,96	5,52
October.....	5,32	5,88	5,20	6,40	5,18	4,93	4,61	5,63	5,61	5,86	5,15	5,18	4,92	5,44
November.....	5,34	6,09	5,13	6,34	5,06	4,89	4,61	5,59	5,59	5,88	5,13	5,16	4,89	5,45
December.....	4,37	6,26	5,09	6,16	5,01	4,83	4,59	5,74	5,60	6,—	5,14	5,16	4,87	5,40
1953 Januari.....	5,47	6,20	4,91	6,21	5,04	4,99	4,58	6,43	5,60	5,93	5,14	5,16	4,81	5,32
Februari.....	4,58	5,61	4,88	5,93	4,79	4,78	4,57	5,34	5,57	5,90	5,10	5,14	4,76	5,22
Maart.....	5,48	5,97	4,88	5,97	4,81	4,83	4,57	5,31	5,53	5,81	5,06	5,13	4,77	5,26
April.....	5,20	6,23	4,83	6,06	4,83	4,74	4,57	5,28	5,50	5,95	4,96	5,11	4,82	5,35
Mei.....	4,98	6,37	4,81	6,—	4,65	4,76	4,47	5,21	5,47	5,71	4,86	5,03	4,82	5,37

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN			KAPITAALVERHOOGINGEN				OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamenlijke uitgaven	UITGIF-TRAPPREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto uitgaven (4)
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)	

A — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1951.....	1.836	1.425	1.260	799	5.805	6.196	5.731	91	2.483	10.104	113,1	1.348	3.876	4.363
1952.....v	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	33	3.322	21.369	41,4	1.127	13.925	5.390
1952 Januari ...	200	129	124	45	2.590	1.209	954	4	1.160	2.498	0,5	86	708	1.445
Februari ...	219	178	147	44	62	59	50	6	340	577	0,3	75	30	427
Maart ...	218	268	171	69	315	491	389	5	330	1.089	—	107	347	436
April ...	189	109	101	97	1.014	736	678	3	102	947	—	103	576	202
Mei ...	158	123	119	107	2.103	2.114	1.982	2	60	2.297	31,3	109	1.519	584
Juni ...	169	88	75	54	501	247	228	2	35	370	—	55	167	116
Juli ...	173	176	153	63	651	448	424	3	85	709	7,8	111	202	362
Augustus ...	116	112	103	20	663	240	240	1	25	377	—	70	218	80
September ...	167	88	81	55	309	283	276	2	1.100	1.471	1,0	56	199	1.203
October ...	180	124	108	86	558	1.253	1.205	1	20	1.397	0,4	62	1.028	243
November ...	156	99	74	140	2.027	3.958	3.950	—	—	4.057	0,1	73	3.858	93
December ...	240	146	139	446	3.457	5.368	5.322	4	65	5.579	—	219	5.074	218
1953 Januari ...v	180	169	169	—	—	56	49	—	271	507	—	118	18	343
Februari ...v	133	126	126	—	—	363	351	—	300	796	—	397	17	363
Maart ...v	136	121	121	—	—	160	137	—	12	308	—	104	51	115

B — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1951.....	181	2.836	1.779	62	1.524	1.673	1.411	2	70	4.579	10,7	1.181	564	1.526
1952.....v	242	1.089	748	105	6.323	6.114	5.026	2	100	7.303	39,1	1.666	2.638	1.609
1951 October ...	14	59	30	3	25	11	6	—	—	70	—	2	4	30
November ...	9	59	46	1	40	20	20	1	50	129	—	—	20	96
December ...	20	269	232	5	201	216	162	—	—	485	—	187	50	167
1952 Januari ...v	15	85	76	8	144	206	143	—	—	291	36,0	51	21	183
Februari ...	23	188	154	14	206	284	118	—	—	472	3,1	123	10	142
Maart ...	23	191	83	4	20	20	12	1	50	251	—	19	3	123
April ...	27	132	67	11	64	60	22	—	—	192	—	19	1	69
Mei ...	22	100	52	14	651	836	419	—	—	936	—	13	93	365
Juni ...	20	30	27	6	250	180	164	—	—	210	—	11	3	177
Juli ...	17	109	70	6	207	125	105	—	—	234	—	29	98	48
Augustus ...	22	80	79	12	1.261	1.334	1.332	1	50	1.484	—	1.230	25	206
September ...	17	60	42	9	342	531	182	—	—	591	—	21	9	194
October ...	25	52	49	7	68	29	29	—	—	81	—	33	12	33
November ...	14	37	27	6	3.052	2.024	2.014	—	—	2.061	—	14	2.000	27
December ...	17	24	22	8	57	487	487	—	—	511	—	104	364	41

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgaven, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

(duizenden franken)

DECEMBER 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

RUBRIEK	OPRICHTINGEN van					KAPITAALVERHOGINGEN Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFPREMIE (niet in de gestorte bedragen begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD				ONTBINDINGEN van personenvennoot- schappen en aandelen- vennootschappen			KAPITAAL- VERMINDE- RINGEN Ven. op aand. en personen- vennootsch.		
	aandelenvennoot- schappen		personenvennoot- schappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal- bedrag	waarvan conver- sielingen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reser- ves, herwaard van het vastliggend kapitaal, inbreng van vorderingen	Liquidaties		Samensmelt.	Aantal	Bedrag
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag									Gestort bedrag op nominale waarde	Aandelen- vennoot- schappen		Personen- vennoot- schappen	Kapitaalver- hogingen			
						Oprichtingen van	Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen													

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch.	—	—	—	—	2	20.000	380.000	380.000	—	—	—	—	—	—	100.000	280.000	—	1	20.000	—
Handelsvennootschappen.	—	—	—	8	12.000	10.500	1.000	500	—	—	—	—	—	1.600	—	—	700	—	—	—
Nijverheidsvennootschap.	—	—	—	2	1.750	1.750	34.400	101.600	101.600	—	—	—	—	—	—	81.600	1.700	—	1	18.000
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw	1	1.000	1.000	3	2.800	2.650	—	200	4.800	4.800	—	—	—	—	—	2.300	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen	—	—	—	2	2.965	2.965	—	—	—	—	—	—	—	2.450	—	—	—	1	2.500	—
Vervoer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	1	3.000	3.000	1.800	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	1	1.000	1.000	16	22.515	20.865	57.400	487.100	486.850	—	—	—	—	4.050	100.000	363.900	4.900	1	20.000	18.000

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Een miljoen en minder..	1	1.000	1.000	7	3.550	3.400	2.800	700	450	—	—	—	—	—	—	—	2.400	—	—	—
Van 1 tot 5 miljoen	—	—	—	9	18.965	17.465	200	4.800	4.800	—	—	—	—	4.050	—	2.300	2.500	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	20.000	20.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	2	34.400	81.600	81.600	—	—	—	—	—	81.600	—	1	20.000	18.000
Van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	100.000	100.000	—	—	—	—	100.000	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen..	—	—	—	—	—	—	1	20.000	280.000	280.000	—	—	—	—	—	280.000	—	—	—	—
TOTAAL...	1	1.000	1.000	16	22.515	20.865	8	57.400	487.100	486.850	—	—	—	4.050	100.000	363.900	4.900	1	20.000	18.000

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Venn. van Congolese recht	1	1.000	1.000	16	22.515	20.865	8	57.400	487.100	486.850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
TOTAAL...	1	1.000	1.000	16	22.515	20.865	8	57.400	487.100	486.850	—	—	—	—	4.050	100.000	363.900	4.900	1	20.000	18.000

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

DECEMBER 1952

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch.) (comm. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITSCHUTTINGEN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie leningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag												

1 — Naar hun geographische ligging

België	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	445	3.417.099	5.332.655	5.287.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.038.542	125.644	10.118	127.382
Buitenland	—	—	—	—	—	—	1	40.000	35.000	35.000	—	—	—	—	—	35.000	—	—	—
Totaal ...	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	446	3.457.099	5.367.655	5.322.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.073.542	125.644	10.118	127.382

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	64	22.210	19.865	146	32.379	30.690	99	74.727	47.957	41.854	—	—	—	—	31.159	23.278	22.922	1.800	7.354
van 1 tot 5 mill.	14	35.575	33.005	12	25.990	25.012	148	301.379	404.919	398.118	—	—	—	—	54.348	357.831	44.722	2.318	30.669
van 5 tot 10 mill.	4	30.065	30.065	—	—	—	84	358.178	613.237	612.597	1	10.000	—	—	31.795	572.723	—	6.000	27.856
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	58	483.067	825.038	816.998	2	30.000	15.000	—	15.400	787.170	58.000	—	13.703
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	36	635.971	1.130.917	1.106.917	1	25.000	—	—	—	1.100.917	—	—	47.800
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	17	635.777	1.233.587	1.233.587	—	—	—	—	86.214	1.119.623	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	4	968.000	1.112.000	1.112.000	—	—	—	—	—	1.112.000	—	—	—
Totaal ...	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	446	3.457.099	5.367.655	5.322.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.073.542	125.644	10.118	127.382

VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)
(Leningen op lange en halflange
termijn door openbare uitgifte
geplaatst.)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	(millioenen franken)	(millioenen)
1951.....	10.850	—
1952.....	23.760	\$ U. S. 50 Cong. fr. 100 Zw. fr. 50
1952 Februari ...	1.800	—
Maart	1.650	—
April	750	—
Mei	1.250	\$ U. S. 50
Juni	8.030	—
Juli	—	—
Augustus ...	—	—
September ...	400	—
October	1.000	—
November ...	8.880	Zw. fr. 50
December ...	—	Cong. fr. 100
1953 Januari	400	Cong. fr. 100
Februari	1.600	—
Maart	3.500	Cong. fr. 165
April	1.000	—

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN
	Beschikkin- gen over rekeningen (2)	Netto- terugbetaald	Netto- voorschotten
	(duizenden franken)		
1951.....	5.208.422	2.462.686	3.481.141
1952.....	4.910.747	863.200	3.310.315
1952 Februari ...	360.832	175.418	254.261
Maart	359.589	40.660	438.672
April	310.643	34.963	159.522
Mei	363.357	10.615	194.988
Juni	359.991	18.002	163.441
Juli	438.259	21.042	253.358
Augustus ...	447.889	35.042	348.715
September ..	511.489	33.085	161.436
October	487.451	273.399	418.045
November ...	450.050	15.527	442.899
December ...	440.430	17.187	305.285
1953 Januari	334.847	355.156	261.591
Februari	331.071	124.247	266.957
Maart	425.034	22.524	383.363
April	314.225	13.859	226.119

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (3)

TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1951 Maandgemid.	1.024.546
1952 Maandgemid.	1.266.773
1952 Januari	1.135.671
Februari	1.107.860
Maart	1.194.950
April	1.360.312
Mei	1.335.691
Juni	1.219.612
Juli	1.340.196
Augustus ...	1.217.022
September ...	1.236.472
October	1.437.730
November ...	1.215.117
December ...	1.400.648
1953 Januari	1.263.897
Februari	1.138.665
Maart	1.399.508

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provincien en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

18
19
20

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(miljoenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Parti- culiere tegoeden op post- rekening	Geza- menlijke schuld (1) (6)
	binnenlandse			buiten- landse (1) (2)	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale		
	directe	indirecte	totale									
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1952 Januari	105.282	8.803	114.085	13.751	37.972	1.292	39.264	68.732	757	69.489	(5) 19.407	255.096
Februari	104.794	8.796	113.590	13.822	36.438	1.184	37.622	72.808	1.158	73.966	(5) 19.657	258.657
Maart	104.482	8.789	113.271	13.923	37.037	826	37.863	73.775	2.413	76.188	(5) 19.375	260.620
April	104.205	8.780	112.985	13.983	36.523	719	37.242	75.796	2.986	78.782	(5) 18.985	261.977
Moi	104.062	8.773	112.835	13.986	36.133	3.131	39.264	75.976	2.421	78.397	(5) 19.518	264.000
Juni	108.957	8.761	117.718	13.983	33.819	3.024	36.843	73.784	2.015	75.799	(5) 19.642	263.985
Juli	111.279	8.758	120.037	14.068	32.344	3.022	35.366	69.745	1.355	71.100	(5) 19.884	260.453
Augustus	111.141	8.758	119.899	14.101	32.326	3.017	35.343	72.490	1.254	73.744	(5) 20.586	263.763
September	111.017	8.749	119.766	14.191	32.478	2.762	35.240	74.312	750	75.062	(5) 20.003	264.262
October	110.863	8.739	119.602	14.249	32.046	2.752	34.798	75.892	1.499	77.391	(5) 20.040	266.086
November	115.269	8.732	124.001	14.263	33.251	2.751	36.002	73.251	1.499	74.750	(5) 20.246	269.262
December	119.197	8.725	127.922	14.276	31.249	3.341	34.590	67.566	1.251	68.817	20.373	265.978
1953 Januari	117.911	8.702	126.613	14.265	32.354	3.328	35.682	68.647	502	69.149	19.576	265.285
Februari	117.814	8.695	126.509	14.319	31.478	3.324	34.802	72.725	4	72.729	19.899	268.258
Maart	119.694	8.687	128.381	14.561	32.006	3.073	35.079	72.444	4	72.448	19.721	270.190

- (1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.
 (2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.
 (3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.
 (4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.
 (5) Tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.
 (6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(miljoenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste een jaar looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkist- certificaten (1)			Geconsolideerde vordering op de Staat (2)	Nationale overheidsfondsen (3)	
1949 September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.016	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222	—	—	34.860	1.172	37.254
September	3.741	—	—	34.860	1.188	39.789
December	6.529	—	—	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	—	—	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	—	—	34.763	1.435	45.063
September	8.953	—	—	34.763	1.475	45.191
December	6.260	—	—	34.763	1.478	42.501
1953 Maart	7.819	—	—	34.660	1.565	44.044

- (1) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België.
 (2) Art. 3, § b, van de wet van 23 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.
 (3) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

26

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar (gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

TIJDVAK	Directe belastingen (1)	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten van het tijdvak (1)	Gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand (1)
1951.....	34.544 (2)	12.453	23.462	70.459 (2)	—
1952.....	32.761	13.675	24.843	71.279	—
1952 Januari	4.635	1.131	2.093	7.859	7.859
Februari	2.663	959	2.166	5.788	13.647
Maart	2.514	1.083	2.011	5.608	19.255
April	2.487	1.205	2.108	5.800	25.065
Mei	3.034	1.168	2.037	6.239	31.294
Juni	2.805	998	2.202	6.005	37.299
Juli	4.549	1.186	1.987	7.722	45.021
Augustus	2.036	1.097	2.119	5.252	50.273
September	1.998	1.222	1.790	5.010	55.283
October	1.843	1.306	2.055	5.204	60.487
November	1.945	1.083	2.246	5.274	65.761
December	2.252	1.237	2.029	5.518	71.279
1953 Januari	4.409	980	1.928	7.317	7.317
Februari	2.121	990	1.966	5.077	12.394
Maart	2.268	1.125	1.901	5.294	17.688

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1952 en 1953 vóór 31 Maart 1953 geïnd (gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1952		BEGROTINGSJAAR 1953		MAART 1953
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1953
I. Directe belastingen	31.684 (1)	29.036	3.426 (1)	3.383	1.077 (1)
II. Douanen en accijnzen	13.666	12.649	2.993	3.075	1.126
waarvan douanen	4.383	4.300	1.089	1.050	405
accijnzen	8.508	8.263	1.689	1.986	634
bijzondere verbruikstaxes	687		179		80
III. Registratie	24.839	22.361	5.789	6.119	1.898
waarvan registratie	2.189	1.980	529	589	205
erfenissen	1.014	950	248	214	89
zegel en gelijkgest. taxes	21.395	19.100	4.939	5.253	1.573
Totaal	70.189 (1)	64.046	12.208 (1)	12.577	4.101 (1)
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen		+ 6.143		- 369	

(1) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

(2) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt. Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1952 aangevangen dienstjaar 1952 werd op 31 Maart 1953 afgesloten.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

30

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek. Retrospectief overzicht (*)

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1951 (2).....	11.608	8.892	2.716	106.891.246	84.142.338	19.990.165	993.767	10.773.801	(3)25.718.014	1.215.569
1952.....	12.171	9.328	2.843	118.070.265	88.964.340	24.732.420	1.030.544	12.990.987	(3)25.581.994	1.270.237
1951 October.....	650	497	153	8.368.473	5.854.026	1.215.079	77.886	786.579	2.052.564	102.655
November.....	327	255	72	7.386.756	8.005.700	1.189.026	18.383	764.610	1.600.032	81.348
December.....	317	253	64	4.656.471	4.452.040	1.133.890	109.275	595.744	2.294.136	116.964
1952 Januari.....	109	82	27	1.904.346	612.413	202.342	3.262	109.335	2.933.677	142.218
Februari.....	179	138	41	681.569	984.086	337.275	6.527	83.558	2.158.840	107.258
Maart.....	1.519	1.214	305	10.118.635	9.317.809	1.974.104	119.712	1.066.542	1.829.314	91.260
April.....	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253
Mei.....	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.476	4.553.155	131.988	2.587.391	1.689.117	86.425
Juni.....	1.184	948	236	20.350.101	16.275.975	7.153.887	93.544	3.500.365	1.989.480	95.980
Juli.....	503	395	108	6.432.911	4.855.721	1.524.986	61.504	753.459	2.332.635	114.370
Augustus.....	182	137	45	1.190.834	1.132.602	227.239	16.980	108.630	1.794.714	86.276
September.....	308	214	94	2.209.196	1.648.784	376.209	34.808	147.016	2.031.731	104.401
October.....	560	405	155	8.848.351	6.924.823	1.649.150	97.263	1.021.240	2.124.708	106.785
November.....	311	236	75	11.385.135	7.731.195	2.151.721	42.538	1.321.654	1.869.113	93.927
December.....	312	226	86	4.385.576	3.808.740	714.542	58.699	315.187	2.383.224	120.084

(*) De maandelijkse cijfers van 1952 zijn voorlopig.

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Na aftrek van de dubbelstellingen. — (3) Op 31 December.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1951.....	9.270.781	8.134.194	1.136.587	34.841.680 (1)	7.122.116 (2)
1952.....	12.058.471	8.127.697	4.830.774	40.747.811 (1)	
1952 Februari.....	905.880	590.888	314.992	35.765.312	
Maart.....	1.175.090	702.073	473.017	36.238.329	
April.....	954.708	782.261	172.447	36.410.776	
Mei.....	994.067	741.256	252.811	36.663.587	
Juni.....	1.149.681	710.723	438.958	37.094.545	
Juli.....	1.386.538	711.848	674.690	37.769.235	
Augustus.....	1.125.276	623.689	501.587	38.270.822	
September.....	941.026	644.785	296.241	38.567.063	
October.....	1.084.348	644.489	439.859	39.006.922	
November.....	900.422	573.595	326.827	39.333.749	
December.....	1.174.359	835.654	338.705	40.747.811 (1)	
1953 Januari.....	1.436.443	601.743	834.700	41.582.511	
Februari.....	999.066	628.759	370.307	41.952.818	
Maart.....	1.160.736	828.434	332.302	42.285.120	
April.....	973.920	906.791	67.129	42.352.249	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders				Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937				
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen			
1950.....	32.496	389.803	86.337	247.739	756.375	
1951.....	36.308	414.956	153.069	279.091	883.424	
1951 Mei.....	2.469	35.800	13.234	21.187	72.690	
Juni.....	3.250	31.894	11.851	23.951	70.946	
Juli.....	1.675	34.373	12.442	24.178	72.668	
Augustus.....	4.062	34.929	12.561	24.031	75.583	
September.....	3.503	34.776	12.903	25.350	76.532	
October.....	2.318	34.784	12.405	25.636	75.143	
November.....	2.828	33.123	12.343	24.470	72.764	
December.....	2.591	34.916	13.834	25.676	77.017	
1952 Januari.....	4.687	37.295	14.677	25.244	81.903	
Februari.....	2.753	35.520	13.122	25.788	77.183	
Maart.....	3.319	37.536	14.170	27.214	82.239	
April.....	2.658	35.159	13.482	25.904	77.263	
Mei.....	3.385	37.178	13.525	26.441	80.529	
Juni.....	4.723	32.927	12.400	25.683	75.733	
Juli.....	2.598	34.336	12.357	25.771	75.062	

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr 194,4 miljoen in 1948, fr 207,7 miljoen in 1949, fr 189,7 miljoen (voorlopige cijfers) in 1950 en fr 212,0 miljoen (voorlopige cijfers) in 1951. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening: zie Meinummer 1949, blz. 234.

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER (*)	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																							
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerkkabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwrijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Vervoer			Gas en electriciteit
				IJzer- en staal- nijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Giet- en machin- nebouw en metaal- verwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigoed	Samen	Fabrieken (1)					Drukkerij- en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen (2)	Samen (2)	

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1950 September	421	415	398	414	415	425	420	392	396	402	401	438	438	438	419	419	401	365	343	397	431	382	400	396	453
December (3)	439	463	418	443	449	443	444	416	438	431	429	457	461	459	421	435	426	384	363	417	438	412	401	403	478
1951 Maart	444	466	424	454	450	446	449	401	441	455	420	462	466	464	432	426	428	378	369	416	441	418	408	410	474
Juni	466	466	446	481	468	469	473	427	456	472	448	491	487	489	439	455	456	405	387	440	460	450	418	424	500
September	472	477	459	487	478	471	478	427	459	476	450	495	492	493	472	468	461	401	387	455	467	432	415	418	510
December (4)	486	508	469	495	501	479	488	441	488	495	476	519	505	512	480	484	470	424	405	469	460	465	423	431	518
1952 Maart (4)	490	508	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	405	475	463	443	446	445	526
Juni	490	513	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	408	458	479	428	448	444	540
September	485	514	478	492	489	499	495	436	458	496	458	504	482	493	489	484	458	422	399	462	484	439	448	446	527
December	484	520	472	498	501	493	496	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	399	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	v 484	495	477	493	492	v 497	v 495	440	460		464	v 513	486	v 499	463	484	453	416	399	463	474	445	454	452	526

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1950 September	409	371	376	380	421	402	396	387	372	400	394	452	448	450	411	379	409	339	348	416	406	335	—	—	467
December (3)	427	396	395	401	449	418	415	404	424	419	416	471	465	468	412	396	437	351	365	434	416	364	—	—	485
1951 Maart	433	398	397	411	440	423	421	397	428	428	410	473	472	473	425	390	439	357	373	427	416	379	—	—	487
Juni	455	424	422	441	457	447	446	416	434	453	439	492	499	496	433	415	467	410	391	468	433	394	—	—	516
September	459	424	428	441	464	448	448	417	434	453	442	483	507	495	460	437	469	410	391	486	430	394	—	—	516
December (4)	472	456	435	449	501	457	459	419	470	464	457	505	519	512	467	455	477	413	408	499	432	410	—	—	536
1952 Maart (4)	475	459	439	461	495	467	468	428	470	472	457	501	510	506	472	446	478	423	408	505	438	410	—	—	544
Juni	474	456	439	463	482	466	467	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	408	490	453	410	—	—	544
September	469	456	440	446	481	469	462	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	398	491	457	410	—	—	528
December	468	449	438	457	489	468	467	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	398	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	v 468	444	448	453	482	v 470	v 465	411	449		448	v 492	497	v 494	461	445	463	420	398	492	455	410	—	—	529

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	103	—	—	116
1950 September	408	372	393	399	434	399	403	411	374	375	371	437	446	441	410	398	362	352	311	384	422	375	—	—	429
December (3)	427	399	412	425	464	421	428	436	422	400	394	459	479	469	411	410	383	386	333	406	439	408	—	—	450
1951 Maart	429	398	416	431	465	419	429	447	433	410	391	459	475	467	419	413	396	380	336	393	444	394	—	—	442
Juni	450	419	438	458	483	442	453	469	424	423	417	484	502	493	422	435	413	419	352	425	463	413	—	—	464
September	456	419	446	458	491	443	455	469	425	427	417	488	511	500	450	467	420	418	352	439	453	413	—	—	465
December (4)	468	455	458	464	506	455	465	480	454	435	433	504	527	515	457	475	432	423	370	457	457	446	—	—	476
1952 Maart (4)	474	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	370	461	460	436	—	—	486
Juni	473	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	371	442	482	449	—	—	493
September	467	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	363	442	477	449	—	—	479
December	467	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	363	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	v 468	447	468	470	513	v 469	v 475	475	427		430	v 481	495	v 488	452	485	418	431	363	443	496	457	—	—	485

(*) Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

(1) Deze indexcijfers houden geen rekening met de premien en vergoedingen gevoegd bij de lonen, behalve in December 1950, December 1951 en Maart 1952.

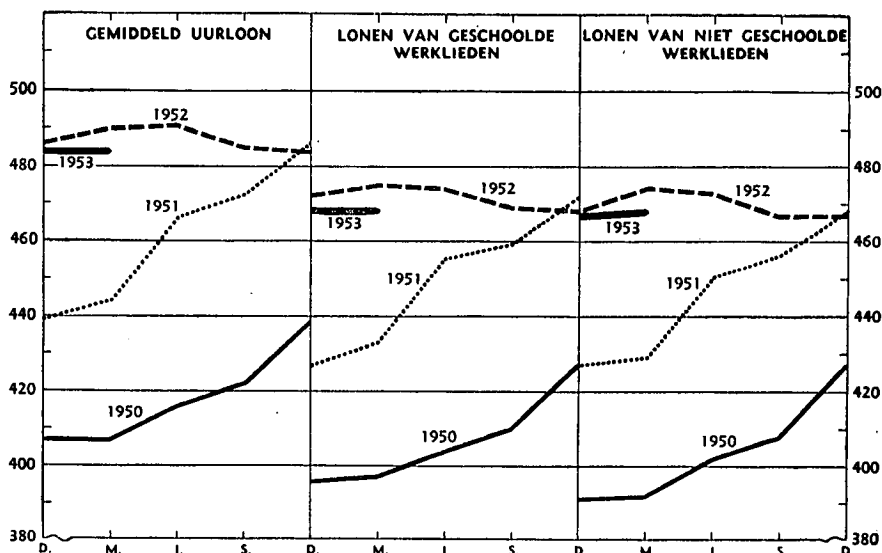
(2) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(3) In die indexcijfers werd rekening gehouden met het deel van de compensatiepremie, voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 13 Januari 1951, dat op de maand December betrekking heeft.

(4) Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 10 November 1951

32

TIJDVAK	1950	1951	1952	1953
Gemiddelde uurlonen.				
Maart.....	407	444	490	v484
Juni.....	416	466	490	
September ..	421	472	485	
December....	439	486	484	
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart.....	397	433	475	v468
Juni.....	403	455	474	
September ..	409	459	469	
December....	427	472	468	
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart.....	392	429	474	v468
Juni.....	402	450	473	
September ..	408	456	467	
December....	427	468	467	

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

a) Debetverrichtingen

35

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1951 Maandgemiddelde	38 (1)	159	228.003	171	56.908	330	284.911
1952 Maandgemiddelde	38 (1)	164	257.119	177	58.764	341	315.883
1952 April	38	164	237.003	177	60.905	341	297.908
Mei	38	164	226.844	173	55.773	337	282.617
Juni	38	166	247.469	175	59.198	341	306.667
Juli	38	167	274.513	179	60.193	346	334.706
Augustus	38	148	236.147	162	54.475	310	290.622
September	38	160	253.745	177	56.664	337	310.409
October	38	168	277.929	192	60.174	360	338.103
November	38	150	232.866	167	53.993	317	286.859
December	38	176	292.605	192	65.389	368	357.994
1953 Januari	38	168	266.483	177	56.034	345	322.517
Februari	38	155	244.877	163	50.850	318	295.727
Maart	38	169	257.818	184	52.562	353	310.380
April	38	164	239.551	184	55.437	348	294.988

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschrijven, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
1951 Maandgemiddelde	2.322	140.209	1.735	8.226	152.482	75.214	2.628	4.354	159.167	228.003
1952 Maandgemiddelde	2.336	158.968	1.930	9.374	156.562	84.635	2.922	4.142	163.750	257.119
1952 April	2.029	141.197	1.854	9.005	157.322	82.443	2.942	4.358	164.147	237.003
Mei	2.132	128.877	1.988	7.728	156.834	86.402	2.854	3.837	163.808	226.844
Juni	2.024	153.070	2.339	9.494	158.818	81.138	2.777	3.767	165.768	247.469
Juli	2.215	172.474	2.215	10.975	159.280	86.764	3.024	4.300	166.734	274.513
Augustus	2.107	141.315	1.738	7.478	141.724	83.442	2.843	3.912	148.412	236.147
September	2.220	159.037	1.770	8.192	153.225	82.723	2.833	3.793	160.048	253.745
October	2.371	175.137	1.994	10.663	160.402	88.383	2.896	3.746	167.663	277.929
November	1.777	138.234	1.760	7.648	143.672	83.702	2.599	3.282	149.798	232.866
December	2.277	180.597	2.104	13.237	168.304	94.855	2.915	3.916	175.600	292.605
1953 Januari	2.281	167.704	1.701	8.188	161.426	87.559	2.696	3.032	168.104	266.483
Februari	2.195	147.724	1.403	7.182	148.767	86.787	2.509	3.184	154.874	244.877
Maart	2.448	181.368	1.812	7.382	162.079	65.556	2.783	3.512	169.122	257.818
April	2.232	156.513	1.989	10.024	157.007	69.743	2.623	3.271	163.851	239.551

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER
(*millioenen franken*)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren (*) (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaalgeld pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1951 Maandgemiddelde	(1)641.104	27.377	20.217	26.126	69.264	26.006	69.264	190.660	91	3,75
1952 Maandgemiddelde	(1)651.839	28.134	20.989	27.886	71.737	28.000	71.737	199.360	91	3,74
1952 Februari	643.305	27.534	20.595	27.213	70.281	26.840	70.281	194.615	92	3,70
Maart	644.678	27.545	20.692	26.842	70.385	26.418	70.385	194.030	93	3,63
April	644.987	28.277	20.885	26.672	70.535	27.744	70.535	195.486	91	3,72
Mei	645.370	28.103	20.888	30.857	77.952	30.090	77.952	216.851	92	4,12
Juni	645.628	28.025	20.982	25.994	66.001	25.746	66.001	183.742	91	3,65
Juli	646.091	29.447	21.211	31.260	77.454	32.013	77.454	218.181	92	3,79
Augustus	646.565	27.282	20.976	28.972	69.145	27.623	69.145	194.885	92	3,77
September	647.550	27.693	20.990	25.365	64.551	25.124	64.551	179.591	91	3,31
October	649.139	28.224	21.315	28.160	74.090	29.297	74.090	205.637	91	3,60
November	650.261	27.816	21.220	26.481	67.755	26.523	67.755	188.514	91	3,91
December	651.839	27.413	20.820	28.767	74.293	28.344	74.293	205.697	91	3,83
1953 Januari	653.783	29.368	20.928	29.664	76.514	30.032	76.514	212.724	92	3,69
Februari	655.144	27.596	20.767	27.959	69.136	27.731	69.136	193.962	92	3,88
Maart	656.159	27.385	20.895	25.145	66.296	25.296	66.296	183.033	91	3,42
April	656.885	27.817	20.837	26.876	71.342	28.345	71.342	197.905	91	3,96

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden, de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet en tot December 1951 de tijdelijk onbeschikbare tegoeden.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron: Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

45

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-ducten uit steen-kool	Petro-leum-pro-ducten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-pro-ducten	Algemeen indexcijfer van de groep	Schei-kundige producten	Schei-kundige mest-stoffen	
Aantal producten...	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1951 Maandgemidd.	471	416	487	485	446	542	437	259	533	454	355	388	279	496
1952 Maandgemidd.	444	402	485	395	473	556	507	291	534	462	346	374	280	359
1952 Januari	477	424	502	452	490	554	515	273	631	455	377	420	282	393
Februari	470	416	495	421	494	554	530	281	623	461	377	420	283	371
Maart	457	403	490	399	489	554	530	281	598	460	372	413	283	352
April	450	389	494	389	493	554	530	298	598	461	360	396	280	344
Mei	445	385	492	405	485	554	530	298	562	462	359	394	280	344
Juni	436	376	482	399	478	557	520	298	536	463	349	379	282	339
Juli	434	398	466	393	467	557	488	298	517	463	346	375	279	350
Augustus	432	410	457	392	464	557	488	293	506	464	329	353	274	355
September	434	403	482	387	462	557	488	293	500	464	329	350	278	360
October	430	402	489	379	453	557	491	293	463	464	318	335	279	360
November	431	416	483	369	453	557	491	293	460	464	320	335	285	368
December	429	409	485	361	453	557	491	293	460	464	320	335	286	377
1953 Januari	423	383	486	355	446	557	483	292	446	454	316	330	283	369
Februari	419	375	480	355	438	557	473	286	431	455	312	322	286	372
Maart	419	377	486	361	435	551	473	276	430	459	311	321	287	372

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouw-mate-rielen	Metalen en metaalproducten			
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algemeen indexcijfer van de groep	Metaal-nijver-heid	Metaal-fabrik.	Niet ijzerhou-dende
Aantal producten...	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1951 Maandgemidd.	557	690	706	545	599	516	652	694	305	427	456	487	394	633
1952 Maandgemidd.	325	650	499	412	412	369	550	416	273	442	477	525	420	584
1952 Januari	477	721	697	484	437	445	636	728	291	441	492	538	422	656
Februari	394	714	677	458	417	427	601	606	291	442	492	540	422	655
Maart	392	710	567	426	386	379	581	522	287	442	489	540	423	627
April	382	695	567	405	355	368	557	487	275	444	486	539	421	620
Mei	296	657	549	404	385	361	544	449	269	444	479	530	421	585
Juni	318	620	474	398	404	350	535	395	269	443	472	510	421	577
Juli	306	605	426	400	417	363	531	358	269	443	474	514	420	583
Augustus	285	605	426	402	426	363	539	339	269	443	476	524	420	572
September	259	605	420	400	417	363	543	337	269	443	477	528	419	574
October	260	622	423	398	437	353	526	330	269	443	468	519	419	527
November	297	629	433	391	430	353	514	320	264	443	466	514	419	528
December	302	630	432	390	447	345	502	314	264	443	460	509	412	527
1953 Januari	277	630	428	385	445	342	480	328	264	443	455	493	412	524
Februari	265	630	423	384	444	337	481	331	264	443	450	486	411	511
Maart	248	627	422	386	461	338	477	326	264	443	446	480	408	508

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

TIJDVAK	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vereenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1951 Maandgemidd.	121	109	138	143	146	140	105
1952 Maandgemidd.	114	106	145	140	149	148	102
1952 Januari	123	107	153	145	153	150	105
Februari	121	107	152	145	150	150	104
Maart	118	107	149	143	152	151	103
April	116	106	147	142	150	150	102
Mei	114	106	145	140	149	150	102
Juni	112	106	143	139	149	151	102
Juli	112	106	144	136	149	150	101
Augustus	111	107	144	137	148	149	102
September	112	106	143	138	147	148	101
October	111	106	141	138	149	147	101
November	111	105	140	138	148	142	101
December	110	104	141	139	149	143	100
1953 Januari	109	104	141	137	149	142	99
Februari	108	104	139	136	148	141	99
Maart	108	105	140	136	148	141	99

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

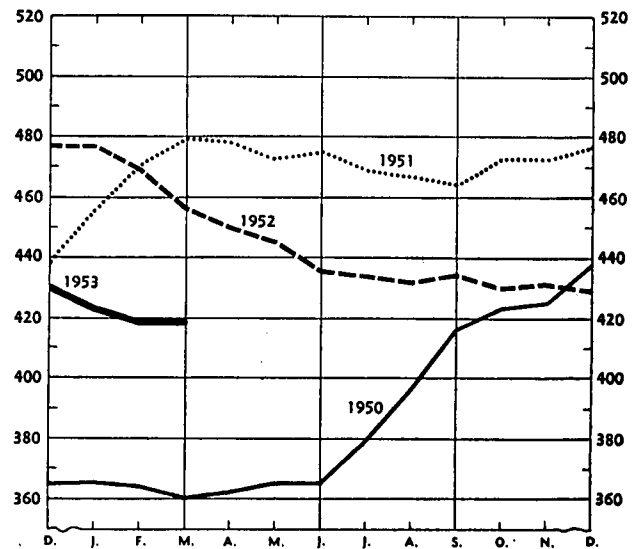
Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
Aantal producten	56	34	22
1951 Maandgemiddelde	413	378	467
1952 Maandgemiddelde	416	392	453
1952 Februari	424	397	466
Maart	421	392	463
April	416	388	459
Mei	412	387	450
Juni	413	390	448
Juli	412	388	447
Augustus	413	390	448
September	414	392	447
October	415	394	447
November	418	395	448
December	417	398	446
1953 Januari	416	397	445
Februari	413	393	443
Maart	412	391	444
April	412	390	445

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

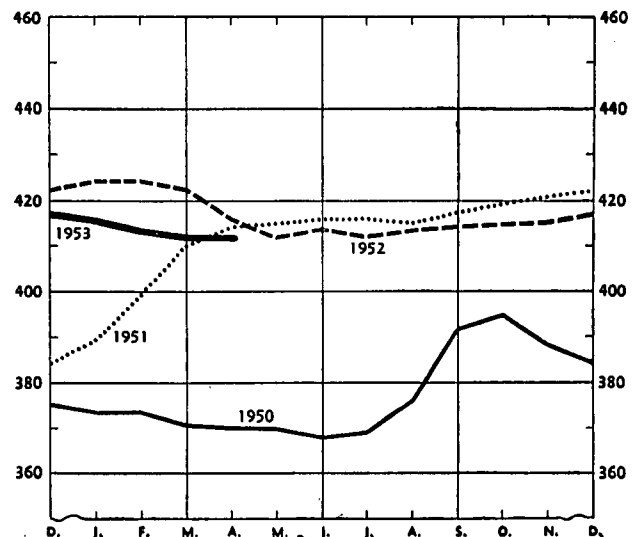
TIJDVAK	1950	1951	1952	1953
Januari	366	456	477	423
Februari	364	471	470	419
Maart	360	479	457	419
April	362	478	450	
Mei	365	473	445	
Juni	365	475	436	
Juli	379	469	434	
Augustus	396	467	432	
September	417	464	434	
October	423	473	430	
November	426	473	431	
December	438	477	429	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1950	1951	1952	1953
Januari	373	389	424	416
Februari	373	399	424	413
Maart	371	410	421	412
April	370	414	416	412
Mei	370	415	412	
Juni	368	416	413	
Juli	369	416	412	
Augustus	376	415	413	
September	392	417	414	
October	395	419	415	
November	388	421	416	
December	384	422	417	

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN								Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)					TOTAAL		
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen			
1936-1938 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(1) 2.425	24,0	1.502
1951 Maandgemiddelde	94.417	132.962	405	299	597	399	772	2.472	24,4	(2) 225
1952 Maandgemiddelde	97.552	135.096	400	309	601	413	809	2.532	24,3	(2) 1.673
1952 Januari	100.017	137.850	436	331	650	435	817	2.669	25,4	223
Februari	99.550	137.088	400	313	634	421	839	2.607	24,6	235
Maart	100.364	138.361	445	331	657	437	870	2.740	25,8	446
April	99.032	137.280	413	314	617	417	797	2.558	24,6	712
Mei	99.160	137.227	419	331	629	416	828	2.622	24,8	1.136
Juni	97.048	134.992	358	273	553	391	753	2.328	22,6	1.349
Juli	93.011	130.383	312	242	475	339	775	2.143	21,6	1.544
Augustus	91.505	127.860	355	288	538	347	755	2.283	23,2	1.590
September	93.470	130.217	410	319	611	430	807	2.577	25,6	1.642
October	98.888	134.085	447	352	655	464	853	2.770	26,9	1.709
November	100.529	138.320	383	294	571	406	784	2.438	22,6	1.706
December	100.068	137.490	419	321	616	451	835	2.642	24,4	1.673
1953 Januari	97.899	134.927	407	332	629	440	831	2.639	25,1	1.767
Februari	95.845	132.594	359	293	591	414	778	2.435	23,4	1.859
Maart	96.163	132.883	431	329	638	446	842	2.686	25,7	2.071

(1) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi. — (2) Op 31 December.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Maandgemiddelde	451	3.831	113	855	(1) 37	261	253	202
1951 Maandgemiddelde	509	4.613	150	718	(2) 49	404	417	324
1952 Maandgemiddelde	535	4.848	124	672	(2) 50	398	416	314
1952 Januari	550	4.819	179	753	49	439	450	352
Februari	515	4.834	168	780	50	408	427	334
Maart	552	4.827	131	726	50	440	460	352
April	528	4.843	114	642	48	412	431	324
Mei	545	4.849	107	665	48	402	422	314
Juni	518	4.856	103	640	48	381	391	284
Juli	509	4.823	77	641	46	348	346	241
Augustus	504	4.820	107	648	46	329	338	262
September	524	4.871	121	631	46	386	429	322
October	561	4.863	136	652	48	415	453	347
November	542	4.872	118	649	50	395	407	307
December	571	4.894	127	633	50	419	443	323
1953 Januari	563	4.841	128	649	50	390	415	296
Februari	493	4.817	107	617	50	342	366	263
Maart	536	4.789	94	579	49	390	398	302

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

56

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WERFSELS VAN GETOUW GEVALLEN (VOOR EIGEN REKENING, VOOR OPENBARE LOONDIENSTEN EN VOOR ORDERS)(t.)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1951 Maandgemiddelde	1.020	5.603	253	8.187	675	1.453	1.309	652	3.824	6.586	2.092	527
1952 Maandgemiddelde	898	5.140	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1951 December	1.091	5.333	216	8.039	391	1.180	697	564	3.920	5.630	1.300	305
1952 Januari	1.125	6.077	188	9.014	391	1.069	729	585	4.044	6.011	1.391	393
Februari	1.104	5.904	208	6.299	400	1.110	752	594	4.263	5.664	1.413	399
Maart	994	5.799	227	6.011	411	1.122	901	553	4.256	5.312	1.484	384
April	825	4.906	198	6.135	431	1.074	885	543	3.943	4.728	1.537	332
Mei	759	4.476	166	5.921	353	1.058	941	527	3.622	4.473	1.461	342
Juni	854	3.669	130	5.278	348	1.149	1.075	569	2.791	4.306	1.512	287
Juli	746	3.856	117	4.455	302	960	897	601	2.624	4.113	1.401	279
Augustus	825	3.973	106	5.134	355	1.414	1.156	633	2.952	4.244	1.717	300
September	938	4.947	164	6.753	533	1.766	1.348	789	3.225	5.557	1.986	388
October	945	6.117	137	7.679	510	2.037	1.558	935	3.763	6.507	2.262	483
November	773	5.718	150	6.657	534	1.765	1.399	792	3.579	5.523	2.005	433
December	889	6.244	188	6.717	564	1.975	1.337	857	3.766	5.503	2.087	459
1953 Januari	692	6.133	156	6.990	587	1.878	1.150	733	3.623	5.296	1.864	511
Februari	769	5.418	140	6.422	553	1.737	1.027	621	3.394	5.183	1.777	516

(1) Incl. de jutetapijten. — (2) Incl. wollen dekens en tapijten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

56

Bron : *Ministerte van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE-STEELDE MEST-STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest-stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	1/d. dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1951 Maandgemiddelde	366.286	140.289	195.831	15.972	14.902	6.209	23.255	3.904	194.587	13.838
1952 Maandgemiddelde	342.572	136.286	145.227	15.787	14.657	7.308	18.282	3.132	169.045	11.430
1952 Januari	275.475	129.884	143.616	17.879	16.290	10.703	22.109	4.161	137.027	9.997
Februari	200.452	142.396	123.721	17.342	16.432	9.788	19.224	3.121	114.369	7.926
Maart	340.871	150.327	163.997	17.739	16.233	16.560	18.848	3.075	102.307	10.909
April	369.774	136.908	176.083	17.353	16.168	6.586	17.796	2.644	114.787	9.883
Mei	403.094	129.408	159.975	17.311	17.078	1.518	15.152	2.804	181.606	13.092
Juni	403.759	121.929	156.113	17.758	17.068	1.586	16.297	2.613	216.347	13.171
Juli	425.410	109.202	166.780	16.307	15.561	2.216	12.132	2.388	233.847	12.809
Augustus	398.011	126.788	150.137	15.525	14.746	4.542	15.700	3.025	211.364	12.126
September	398.250	175.864	171.817	13.989	12.975	9.634	18.950	3.560	217.054	12.229
October	385.077	148.807	166.302	13.317	11.779	6.686	21.683	3.580	193.658	14.000
November	319.251	131.417	90.948	12.249	10.668	6.886	19.305	3.274	167.579	11.375
December	193.441	132.499	73.234	12.670	10.882	10.990	22.132	3.345	133.621	9.638
1953 Januari	170.641	129.817	72.754	12.483	10.620	14.553	22.448	3.517	111.436	9.131
Februari	239.799	120.057	83.320	11.035	9.782	13.378	21.404	3.087	91.662	8.126
Maart	v 384.148	v 140.531	v 171.805				21.761	3.303	v 89.667	v 8.994

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bronnen : *Bestuur der Douanen en Accijnzen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTIL-LEER-DE RIJEN	LUCIFERS	VISSE RIJ				
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht				Aangegeven grondstoffen (1) (hoeveelheid meel en suiker)	Voortgebrachte alcohol	Productie	Verkoop van vis (2) in de vismijnen te Oostende, Blankenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker									Hoeveelh.	Waarde
	(tonnen)				(tonnen)	(hectoliters)	(miljoenen stuken)	(tonnen)	(duiz. fr.)			
1936-1938 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	16.412	35.046	4.421	2.260	7.189			
1951 Maandgemiddelde	21.084	15.716	123.901	20.015	11.963	23.569	5.277	3.256	32.520			
1952 Maandgemiddelde	25.033	15.969	147.091	19.030	12.441	19.767	4.114	3.635	32.983			
1952 Januari	—	18.400	177.444	17.297	10.890	23.839	4.535	2.892	38.825			
Februari	—	19.920	162.273	15.188	10.516	26.271	4.519	3.857	34.494			
Maart	—	19.189	157.157	16.218	12.850	15.742	4.504	5.038	44.737			
April	—	16.390	146.632	16.163	13.128	11.702	5.001	4.624	37.325			
Mei	—	13.383	138.305	18.331	15.722	22.158	4.081	4.103	24.887			
Juni	—	10.092	119.956	24.211	13.713	16.536	3.875	3.566	27.721			
Juli	—	12.622	98.087	26.715	14.500	14.178	3.358	3.964	26.910			
Augustus	—	12.851	73.512	22.583	14.096	13.307	2.760	2.976	23.775			
September	507	11.332	48.050	22.802	11.533	14.994	3.301	2.966	34.367			
October	119.776	17.462	134.721	14.991	11.120	33.425	4.231	2.807	34.903			
November	155.809	25.635	250.306	17.579	10.854	21.135	4.164	2.971	30.796			
December	24.301	14.312	258.655	16.287	10.368	23.913	4.960	3.854	37.055			
1953 Januari	705	12.426	220.108	20.677	10.348	33.369	4.758	3.876	32.414			
Februari	382	9.378	206.864	14.399	10.216	30.749	4.371	3.522	35.188			
Maart	90	13.313	188.363	15.928	11.936	29.987	4.770					

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRICISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

58

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven	Particuliere maatschappijen					
[1]	[2]	[3]	[4] = [1]+[2]+[3]	[5]	[6]	[7] = [4]+[5]-[6]	
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1951 Maandgemiddelde	32.564	428.949	329.941	791.454	17.966	8.749	800.671
1952 Maandgemiddelde	30.895	393.900	364.243	789.038	16.720	9.910	795.848
1951 December	37.483	472.022	361.697	871.202	9.435	17.834	862.803
1952 Januari	38.473	469.744	395.936	904.153	14.991	25.294	893.850
1952 Februari	33.707	410.774	382.035	826.516	4.960	16.607	814.869
Maart	32.605	401.897	389.377	823.879	10.029	16.205	817.703
April	30.232	363.303	354.600	748.135	28.530	7.610	769.055
Mei	26.845	348.104	363.417	738.366	21.266	1.736	757.896
Juni	25.676	361.461	330.462	717.599	22.966	609	739.956
Juli	23.788	344.976	319.955	688.719	23.689	9.011	703.397
Augustus	25.996	340.499	333.116	699.611	20.229	9.832	710.008
September	31.767	392.805	367.193	791.765	5.863	7.322	790.306
October	36.221	426.234	393.743	856.198	11.998	10.040	858.156
November	30.673	418.763	365.492	812.928	15.625	6.814	821.730
December	34.751	448.244	377.588	860.583	20.493	7.835	873.241
1953 Januari	38.268	440.347	387.334	865.949	13.095	7.953	871.091
1953 Februari	34.589	391.739	354.837	781.165	6.584	7.951	779.798

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1951 : 238; begin 1952 : 222; begin 1953 : 221.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

59

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer	Totaal in België beschikbaar gas
	Regiebedrijven en verenigingen van gemeenten	Particuliere vennootschappen	Regiebedrijven	Private vennootschappen							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening	Productie bestemd voor de nijverheid						
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7] = [1] + [2] + [3] + [4] + [5] + [6]	[8]	[9]	[10] = [8] - [9]	[11] = [7] + [10]	
1951 Maandgemiddelde	62	1.174	5.552	57.667	75.413	3.759	143.627	38	2.202	- 2.164	141.463
1952 Maandgemiddelde	47	1.059	5.598	57.404	76.746	7.050	147.904	214	1.977	- 1.763	146.141
1951 December	37	1.055	6.020	60.066	80.432	5.311	152.921	44	2.219	- 2.175	150.746
1952 Januari	36	1.056	6.342	62.957	81.870	5.693	157.954	31	2.475	- 2.444	155.510
1952 Februari	36	955	6.019	58.853	74.949	5.868	146.680	31	2.435	- 2.404	144.276
Maart	42	985	6.056	60.912	83.323	6.992	158.310	35	2.240	- 2.205	156.105
April	44	1.043	5.331	56.203	82.704	7.294	152.619	34	1.846	- 1.812	150.807
Mei	56	1.162	5.451	59.289	83.480	5.924	155.362	37	1.784	- 1.747	153.615
Juni	58	1.136	5.030	56.142	76.432	6.255	145.053	37	1.752	- 1.715	143.338
Juli	62	1.196	4.768	53.191	70.995	6.169	136.381	42	1.857	- 1.815	134.566
Augustus	61	1.184	5.011	55.006	71.392	6.888	139.542	185	1.359	- 1.174	138.368
September	44	1.065	5.299	54.360	74.057	8.185	143.010	380	1.761	- 1.381	141.629
October	51	981	5.690	54.712	74.450	8.703	144.587	355	1.977	- 1.622	142.965
November	39	938	5.766	55.924	70.871	8.359	141.897	733	2.041	- 1.308	140.589
December	40	1.003	6.412	61.293	76.430	8.273	153.451	670	2.196	- 1.526	151.925
1953 Januari	39	1.012	6.514	62.869	77.321	8.417	156.172	841	2.188	- 1.347	154.825
1953 Februari	40	932	5.669	55.103	68.630	8.311	138.685	893	1.901	- 1.008	137.677

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal, 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

MAAND	GROOTWARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952
Maart	515	443	666	598	647	560	409	386	265	243	565	546	713	579
April	442	497	584	614	562	590	372	393	249	237	501	522	530	513
Mei	404	448	538	590	527	629	376	393	248	244	504	546	467	458
Juni	441	369	521	481	571	552	375	361	264	228	497	497	417	363
Juli	431	406	495	525	595	680	367	409	204	229	450	536	357	386
Augustus	318	369	511	471	600	616	405	397	210	223	480	528	360	363
September	387	502	589	611	575	681	400	410	225	233	489	532	472	542
October	580	612	568	565	601	660	416	404	242	250	534	563	562	554
November	477	487	495	513	864	799	399	411	229	220	528	545	439	444
December	521	545	583	585	961	1.027	464	485	251	256	618	658	487	496
1952	439	476	552	540	521	590	413	386	219	227	536	577	566	552
1953	364	350	569	532	507	545	396	386	228	217	542	538	586	423
1954	443	472	598	605	560	624	386	386	243	243	546	579	579	496

B — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MAAND	Algemeen indexcijfer	GROOTWARENHUIZEN MET MENIGVULDIGE AFDELINGEN																				
		Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parfum.		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal (1)	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	Spelen, speelgoed, sport, reis
1952 Januari	127	238	126	140	175	76	77	104	157	112	134	123	130	112	190	119	94	107	152	119	106	48
1952 Februari	121	256	126	138	182	74	73	84	110	92	111	150	125	117	217	127	95	107	106	106	107	52
1952 Maart	131	262	131	146	188	93	132	123	114	108	117	149	128	127	205	135	93	104	105	104	108	77
1952 April	137	237	132	143	178	87	185	171	136	130	106	159	125	122	205	130	92	112	106	107	115	119
1952 Mei	137	242	124	138	175	81	150	157	141	125	102	163	124	130	222	139	90	98	107	105	118	129
1952 Juni	115	200	102	125	146	67	117	117	130	104	88	133	104	112	171	117	97	86	89	88	100	122
1952 Juli	141	215	109	140	158	79	139	161	195	140	103	157	123	129	219	137	116	112	100	102	142	183
1952 Augustus	120	251	103	135	157	53	80	110	112	93	87	138	105	128	194	135	112	102	171	161	123	123
1952 September	142	253	118	154	180	83	142	157	143	127	113	178	137	128	279	142	102	100	211	195	120	81
1952 October	154	292	129	158	202	89	201	213	159	151	103	150	120	127	336	146	106	115	122	121	120	126
1952 November	159	280	142	151	201	76	162	141	153	131	95	125	106	106	257	121	119	258	150	165	114	559
1952 December	191	355	209	175	287	70	152	148	190	152	98	153	117	155	319	170	232	297	230	247	165	409
1953 Januari	136	291	137	146	203	77	100	111	169	118	123	121	125	116	203	124	105	109	119	118	113	52
1953 Februari	117	258	126	123	182	70	82	90	105	88	98	167	119	111	204	120	89	94	93	93	106	58
1953 Maart	135	262	137	146	191	91	153	151	122	115	110	154	126	127	215	136	94	96	100	99	111	107

MAAND	GROTE ONDERNEMINGEN GESPECIALISEERD IN KLEDING				COÖPERATIES												WINKELS MET BIJHUIZEN		GROOTHANDEL
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant, tea-room	Verschillende	Ondergoed, bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen	Algemene voedingswaren	
1951 December	70	103	90	151	135	167	109	153	147	252	221	136	137	157	128	136	101	101	
1952 Januari	88	74	194	136	116	153	100	114	129	137	134	97	94	152	88	99	101	101	
1952 Februari	51	48	47	140	120	149	123	148	158	138	114	122	102	158	79	81	97	97	
1952 Maart	96	97	74	143	131	149	118	204	169	133	104	113	115	158	87	82	97	97	
1952 April	v 125	v 127	v 127	137	126	143	113	180	150	140	123	108	118	155	124	154	104	104	
1952 Mei	v 105	v 123	v 108	140	130	149	103	143	149	162	156	116	125	177	122	135	110	110	
1952 Juni	v 73	v 76	v 60	128	121	138	84	133	134	151	227	93	122	168	101	95	104	104	
1952 Juli	v 75	v 183	v 136	133	121	146	88	146	134	168	146	116	131	156	125	122	111	111	
1952 Augustus	v 56	v 56	v 79	131	118	143	80	127	142	155	357	86	123	169	85	81	111	111	
1952 September	v 91	v 99	v 99	143	123	148	115	220	153	152	319	102	121	185	84	109	110	110	
1952 October	v 103	v 143	v 100	147	132	157	119	155	141	106	134	117	136	177	96	128	109	109	
1952 November	v 78	v 93	v 89	134	117	146	99	148	132	157	197	104	116	156	93	109	98	98	
1952 December	v 79	v 103	v 89	161	138	181	110	140	142	217	274	149	139	179	117	105	124	124	
1953 Januari	v 75	v 76	v 102	144	120	166	87	105	151	150	127	94	102	182	93	69	106	106	
1953 Februari	v 49	v 42	v 46	132	115	149	85	98	125	149	86	92	99	167	70	62	100	100	

(*) Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56.

(1) Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken: naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

II — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron: Administratie der Douanen en Actijnzen.

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(duizenden stuks)			(tonnen)
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1951 Maandgemiddelde	6.385	25.887	711.922	822
1952 Maandgemiddelde	9.792	32.440	682.898	873
1952 Januari	6.630	26.940	885.358	912
Februari	4.358	23.057	492.305	779
Maart	5.512	24.846	498.486	822
April	5.720	28.667	695.663	944
Mei	4.447	27.903	668.759	884
Juni	12.523	43.034	777.881	939
Juli	10.373	30.691	780.909	843
Augustus	10.682	27.130	714.449	857
September	13.194	35.941	717.207	893
October	13.574	31.551	630.699	839
November	14.384	38.899	615.574	800
December	16.201	50.626	717.587	961
1953 Januari	9.635	29.436	649.794	748
Februari	7.474	27.732	547.969	748
Maart	8.432	32.380	734.472	819

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen lammeren, geiten
	1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679
1951 Maandgemiddelde	18.338	3.674	11.297	32.607	6.186
1952 Maandgemiddelde	18.667	3.056	9.454	34.782	5.090
1952 Januari	21.670	3.660	8.817	36.245	9.954
Februari	16.851	3.313	8.578	27.677	5.682
Maart	17.156	3.263	10.390	30.479	2.865
April	19.988	2.749	12.345	35.704	2.886
Mei	17.561	2.455	10.528	33.051	1.781
Juni	16.959	2.272	9.612	33.322	1.915
Juli	20.053	2.699	11.432	36.973	1.455
Augustus	16.820	2.624	8.842	30.960	1.785
September	19.417	3.271	9.164	36.461	5.572
October	19.845	3.357	8.835	39.346	8.027
November	18.001	3.308	6.644	36.478	9.814
December	19.681	3.696	8.262	40.691	9.345
1953 Januari	18.292	3.634	8.524	35.860	9.186
Februari	16.424	3.020	9.300	33.002	6.013
Maart	17.990	3.293	10.877	36.678	3.981

VERVOER

I — BEDRIJVGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussen- komst van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1951 Maandgemiddelde	249,8	571,4	33,5	854,7	120,8	975,5	958,2	17,3	98,2
1952 Maandgemiddelde	276,2	582,4	34,6	893,2	75,9	969,1	955,1	14,0	98,6
1951 November	221,4	656,6	31,4	909,4	121,0	1.030,4	955,8	74,6	95,6
December	236,1	598,4	36,7	871,2	120,0	991,2	954,5	36,7	96,3
1952 Januari	257,4	611,0	40,3	908,7	75,9	984,6	1.000,0	— 15,4	101,6
Februari	228,4	578,3	33,0	839,7	75,9	915,6	957,1	— 41,5	104,5
Maart	251,8	618,6	31,3	901,7	75,9	977,6	995,9	— 18,3	101,9
April	265,9	582,8	35,6	884,3	75,9	960,2	962,7	— 2,5	100,3
Mei	262,8	566,2	30,1	859,1	75,9	935,0	969,9	— 34,9	103,7
Juni	281,4	538,4	39,4	859,2	75,9	935,1	939,0	— 3,9	100,4
Juli	342,8	530,4	33,2	906,4	75,9	982,3	957,4	24,9	97,5
Augustus	337,9	544,2	33,9	916,0	75,9	991,9	944,1	47,8	95,2
September	300,9	606,5	33,1	940,5	75,9	1.016,4	949,3	67,1	93,4
October	274,0	642,0	35,7	951,7	75,9	1.027,6	963,6	64,0	93,8
November	241,6	574,5	31,1	847,2	75,9	923,1	902,8	20,3	97,8
December	270,0	595,4	38,7	904,1	75,9	980,0	919,5	60,5	93,8
1953 Januari	279,8	534,8	44,2	858,8	52,8	911,6	991,7	— 80,1	108,8

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal
Belgisch binnenl. vervoer		Internat. vervoer	Doorvoer								
1938 Maandgemid. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428
1951 Maandgemiddelde	335.279	106.728	60.012	396.191	18.722	604	6.008	237	207	108	552
1952 Maandgemiddelde	296.804	99.406	56.824	353.628	18.984	620	5.501	203	209	94	506
1951 November	360.898	111.969	63.498	424.396	19.506	595	6.674	257	228	102	587
December	312.529	104.702	64.123	376.652	18.787	583	5.615	215	206	93	514
1952 Januari	309.731	116.422	57.484	367.215	20.928	635	6.009	228	230	110	569
Februari	292.236	110.164	55.827	348.063	18.635	567	5.456	195	221	99	515
Maart	317.362	106.525	59.849	377.311	18.893	590	6.020	218	240	102	560
April	304.098	97.469	56.738	360.836	19.024	617	5.610	201	219	94	515
Mei	296.837	90.324	56.283	353.120	19.286	623	5.451	199	209	95	503
Juni	282.662	86.606	52.375	335.037	18.126	615	5.190	193	205	79	477
Juli	289.549	81.429	54.353	323.902	17.547	677	4.827	178	193	83	453
Augustus	281.985	89.905	52.738	334.723	17.820	675	4.972	195	178	91	464
September	303.468	100.579	60.219	363.687	18.699	615	5.562	214	199	89	502
October	336.964	108.416	62.378	399.342	19.800	621	6.152	230	207	92	529
November	290.842	96.994	53.821	344.663	19.304	595	5.416	202	181	87	469
December	275.913	109.043	59.726	335.639	19.744	607	5.347	178	230	104	512
1953 Januari	257.945	103.397	53.806	311.751	20.614	622	4.843	170	200	86	456

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw. en voedselproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en arseenijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1951 Maandgemiddelde	552	6.008	253	2.181	644	793	498	764	40	272	92	471
1952 Maandgemiddelde	506	5.501	229	2.072	661	721	445	640	29	228	81	395
1951 November	587	6.674	767	2.301	664	770	528	771	29	270	96	478
December	514	5.615	229	2.120	693	699	439	637	29	248	88	433
1952 Januari	569	6.009	189	2.339	662	910	460	546	32	303	110	458
Februari	515	5.456	145	2.256	652	797	365	428	27	267	113	406
Maart	560	6.020	166	2.224	719	826	490	673	27	332	88	475
April	515	5.610	128	2.041	676	753	504	727	22	206	91	462
Mei	503	5.451	86	1.899	693	714	530	837	21	211	69	401
Juni	477	5.190	81	1.840	658	678	493	783	14	230	70	343
Juli	453	4.827	119	1.737	653	558	441	698	28	201	66	326
Augustus	464	4.972	102	1.883	618	590	424	690	74	189	62	340
September	502	5.562	127	2.099	659	705	469	759	40	213	72	419
October	529	6.152	666	2.252	654	725	445	684	23	208	81	414
November	469	5.416	718	2.035	533	649	375	493	17	167	71	360
December	512	5.347	219	2.275	752	743	338	358	21	212	83	346
1953 Januari	456	4.843	124	2.172	659	647	326	298	18	203	81	315

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Belge inbegrepen

(einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

Nationale Maatsch. van Buurt-spoorweg.

70

TIJDVAK	TOTAAL	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, spiegelglas	Producten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleding	Chemische en artsennij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	Vervoerde tonkilom. (duizenden)
1938 Maandgemiddelde (1)	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1951 Maandgemiddelde	3.772	127	1.861	19	236	329	625	13	133	35	394	3.273
1952 Maandgemiddelde	3.356	130	1.679	17	218	293	521	7	120	33	338	2.608
1952 Januari	3.608	47	2.024	17	243	275	440	3	139	40	381	2.228
Februari	3.232	37	1.886	15	234	198	351	3	126	37	344	1.657
Maart	3.624	37	1.850	13	235	332	551	3	166	37	400	2.338
April	3.361	34	1.607	16	224	350	583	2	115	34	396	2.265
Mei	3.331	28	1.507	15	224	379	692	3	106	31	345	2.540
Juni	3.165	36	1.430	23	232	345	654	2	124	31	288	2.547
Juli	2.850	43	1.322	23	164	300	574	12	109	28	275	2.028
Augustus	3.071	44	1.481	17	177	302	572	41	119	28	290	2.126
September	3.478	55	1.713	20	221	320	627	9	125	31	357	2.323
October	4.023	536	1.867	18	235	299	555	3	114	33	363	4.601
November	3.493	565	1.646	13	213	231	389	2	91	29	314	4.695
December	3.033	93	1.816	14	216	189	269	2	100	34	300	1.944
1953 Januari	2.848	40	1.750	15	200	205	230	2	103	28	275	1.286

(1) Nord-Beige inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

71

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische netto tonnen (duizenden register-tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)
				geladen	op ballast							
1936-38 Maandgemiddelde	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	695	3.762	1.268	
1951 Maandgemiddelde	952	2.209	1.261	798	155	1.169	3.611	1.535	695	3.677	1.654	877
1952 Maandgemiddelde	980	2.335	1.304	804	174	986	3.589	1.503	593	3.555	1.494	878
1952 April	1.015	2.338	1.345	843	183	1.012	3.642	1.508	672	3.530	1.469	800
Mei	963	2.339	1.222	806	177	1.084	3.375	1.400	607	3.363	1.388	748
Juni	947	2.382	1.249	713	185	930	3.473	1.429	565	3.442	1.432	867
Juli	965	2.235	1.279	792	179	908	3.621	1.513	587	3.694	1.567	933
Augustus	944	2.443	1.275	785	163	846	3.531	1.521	566	3.571	1.540	856
September	920	2.058	1.235	746	190	974	3.694	1.535	574	3.666	1.465	797
October	1.049	2.479	1.300	863	195	1.022	3.876	1.620	621	3.864	1.615	947
November	964	2.288	1.233	782	156	795	3.395	1.462	536	3.391	1.491	881
December	1.037	2.579	1.347	857	184	836	3.722	1.623	580	3.477	1.459	919
1953 Januari	965	2.445	1.150	807	147	1.040	3.445	1.394	582	3.188	1.310	792
Februari	917	2.143	1.049	785	139	892	3.118	1.363	565	3.151	1.360	761
Maart	1.091	2.422		929	152	1.207	3.782	1.626	816	3.643	1.528	735
April	1.085	2.451		964	140							

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde	169	177	208	170	178	92	174	152
1951 Maandgemiddelde	153	125	129	155	125	83	147	71
1952 Maandgemiddelde	157	126	130	157	126	78	134	54
1952 April	178	150	147	172	149	74	146	54
Mei	137	116	136	143	120	90	156	57
Juni	153	130	139	151	131	92	140	59
Juli	183	145	151	184	143	82	146	49
Augustus	141	116	128	139	120	82	137	51
September	142	124	135	142	114	66	141	54
October	152	119	124	158	126	48	148	81
November	154	113	134	151	112	65	119	48
December	158	128	75	157	126	73	99	43
1953 Januari	150	106	88	150	110	98	83	44
Februari	129	118	92	127	109	90	82	35
Maart	157	122		160	130			
April	160	107		162	107			

(1) Internationaal verkeer.

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrieke tonnen					Millioenen ton-km.				
	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
1951 Maandgemiddelde	6.077	2.814	2.119	325	11.335	1.570	1.067	757	77	3.471	170,2	63,0	46,4	9,9	289,5
1952 Maandgemiddelde	5.398	2.932	2.150	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	159,6	63,1	49,8	9,9	282,4
1952 Januari	4.625	2.051	1.627	311	8.614	1.242	782	631	74	2.729	133,9	42,1	39,4	8,8	224,2
Februari	5.345	2.543	1.826	313	10.027	1.409	964	695	77	3.145	160,2	53,8	41,9	10,3	266,2
Maart	5.698	2.987	2.062	355	11.102	1.487	1.092	716	87	3.332	166,7	64,6	49,0	11,0	291,3
April	5.697	3.080	2.182	418	11.377	1.448	1.097	744	104	3.393	162,2	64,9	51,7	13,8	292,6
Mei	5.965	3.267	2.323	352	11.907	1.629	1.187	756	86	3.658	171,5	72,0	53,4	10,9	307,8
Juni	5.445	2.941	2.434	322	11.142	1.458	1.037	854	78	3.427	162,1	64,9	59,0	9,9	295,9
Juli	5.184	3.053	2.315	282	10.834	1.308	1.035	841	68	3.250	146,5	68,1	51,8	9,0	275,4
Augustus	5.487	3.509	2.379	290	11.605	1.426	1.026	836	72	3.360	160,0	67,1	52,0	9,0	294,7
September	5.670	3.331	2.357	249	11.607	1.398	1.076	804	56	3.334	164,1	69,0	54,5	7,4	295,0
October	5.502	3.390	2.440	311	11.643	1.442	1.166	882	75	3.565	162,6	76,7	54,3	9,8	303,4
November	5.202	2.742	2.068	331	10.343	1.416	974	768	75	3.233	158,8	64,0	50,0	9,8	282,6
December	4.957	2.288	1.796	282	9.323	1.468	838	702	62	3.070	160,6	50,6	40,8	8,3	260,3
1953 Januari	4.755	2.160	1.745	299	8.959	1.380	769	646	73	2.868	153,4	48,1	38,7	9,4	249,6

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	0 - Voedings- waren	1 - Dran- ken en tabak	2 - Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	3 - Mine- rale brand- stoffen, smeer- middelen en derge- lijke pro- ducten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plant- aardige oor- sprong	5 - Schei- kundige produc- ten	6 - Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens de grond- stof	7 - Machi- nes en vervoer- mate- riaal	8 - Diverse fabri- katen	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal
Gewicht (duizenden tonnen)											
<i>Invoer.</i>											
1951 Maandgemiddelde	279	8,0	1.860	796	10,6	100	100	27,9	3,3	1,5	3.186
1952 Maandgemiddelde	273	8,3	1.884	834	9,4	89	109	28,5	3,7	1,2	3.240
1952 Februari	311	7,2	1.768	1.062	10,4	95	98	28,4	3,0	1,5	3.384
Maart	257	8,1	1.837	895	10,4	85	101	26,3	3,8	1,9	3.226
April	219	8,8	2.004	879	12,4	106	104	31,1	3,5	1,5	3.369
Mei	231	8,4	1.995	820	5,7	96	105	30,3	3,6	1,0	3.295
Juni	186	8,2	1.805	854	7,4	62	94	29,6	3,3	0,6	3.050
Juli	276	7,5	1.878	734	10,0	104	93	23,9	3,7	1,4	3.132
Augustus	243	6,9	1.952	712	11,4	71	97	19,2	3,4	0,7	3.116
September	271	8,1	2.095	790	8,8	65	114	41,8	4,6	1,0	3.399
October	366	9,7	2.050	829	10,8	116	129	33,2	5,0	1,3	3.550
November	300	8,7	1.763	766	5,4	84	129	27,4	3,9	1,0	3.088
December	388	9,5	1.599	732	8,3	88	135	21,6	3,7	1,3	2.986
1953 Januari	234	7,3	1.382	841	6,4	88	100	34,2	3,0	—	2.696
Februari	186	7,2	1.484	746	10,6	95	97	20,9	3,2	0,1	2.650
<i>Uitvoer.</i>											
1951 Maandgemiddelde	58	0,8	331	274	8,2	283	708	22,3	3,3	0,1	1.688
1952 Maandgemiddelde	38	0,6	283	462	9,9	225	648	25,0	3,2	0,1	1.695
1952 Maart	50	0,7	250	368	10,6	279	685	37,5	4,1	0,1	1.685
April	39	0,6	284	441	9,5	245	639	28,0	3,3	0,1	1.691
Mei	29	0,8	338	516	9,3	217	695	27,7	2,7	0,1	1.836
Juni	27	0,9	316	524	7,6	232	629	26,1	2,8	0,1	1.766
Juli	30	0,9	311	495	8,8	221	640	21,2	2,6	0,1	1.731
Augustus	26	0,7	279	507	7,9	178	533	16,1	2,1	0,1	1.550
September	36	0,6	318	460	9,0	188	709	19,6	2,6	0,1	1.743
October	39	0,4	299	501	12,8	206	746	26,5	3,3	0,1	1.834
November	47	0,5	263	402	7,9	163	594	28,5	3,0	0,1	1.509
December	44	0,3	282	474	9,3	173	597	19,8	3,1	0,1	1.603
1953 Januari	48	0,3	220	455	8,5	225	595	15,7	2,9	0,1	1.570
Februari	53	0,6	257	441	4,6	202	521	14,1	2,9	0,1	1.496
Maart	54	0,7	473	525	5,8	301	638	17,1	3,2	0,1	2.018

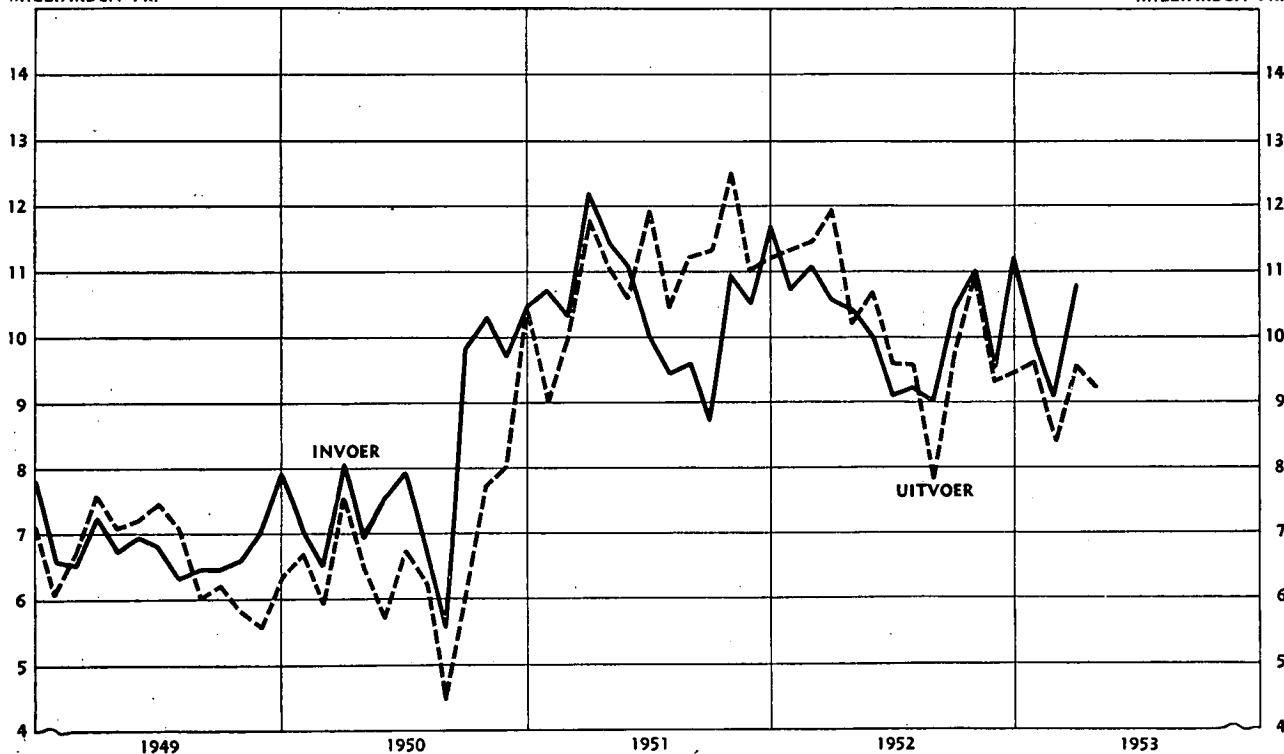
NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.) (vervolg)

Tijdvak	0 - Voedings-waren	1 - Dranken en tabak	2 - Niet eetbare grondstoffen, behalve brandstoffen	3 - Minerale brandstoffen, smeermiddelen en dergelijke producten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plantaardige oorsprong	5 - Scheikundige producten	6 - Fabrieken hoofdzakelijk gerangschikt volgens de grondstof	7 - Machines en vervoermateriaal	8 - Diverse fabrieken	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal	Gemiddelde prijs per ton- (franken)	Uitvoer (+) of invoersaldo (-) van de handelsbalans (miljoenen franken)	Verhouding van uitvoer tot invoer in pCt.
Waarde (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1951 Maandgemidd.	1.772	165	3.207	875	203	510	2.087	1.311	381	89	10.600	3.327		
1952 Maandgemidd.	1.813	165	2.579	958	122	442	2.093	1.552	435	93	10.252	3.164		
1952 Februari	2.231	136	2.939	1.205	153	506	2.131	1.335	374	60	11.070	3.271		
Maart	2.020	148	2.643	1.025	141	473	2.013	1.505	468	122	10.558	3.273		
April	1.838	165	2.522	1.044	181	498	2.105	1.597	433	100	10.483	3.112		
Mei	1.498	158	2.281	971	73	447	2.293	1.738	422	82	9.963	3.024		
Juni	1.352	165	2.010	1.007	92	372	1.838	1.690	378	55	8.959	2.937		
Juli	1.778	149	2.132	834	116	415	1.672	1.506	412	137	9.151	2.922		
Augustus	1.579	136	2.218	797	136	338	1.947	1.292	376	100	8.919	2.862		
September	1.947	167	2.346	898	101	368	2.201	1.773	517	104	10.422	3.066		
October	2.029	192	2.721	961	119	507	2.136	1.670	588	92	11.015	3.103		
November	1.549	182	2.288	833	67	398	2.094	1.504	468	87	9.470	3.067		
December	2.218	209	3.052	838	92	444	2.344	1.488	455	89	11.229	3.760		
1953 Januari	1.710	147	2.460	978	81	408	2.259	1.507	360	43	9.953	3.692		
Februari	1.525	142	2.199	814	135	405	1.975	1.372	399	52	9.018	3.403		
<i>Uitvoer.</i>														
1951 Maandgemidd.	508	32	1.140	316	187	857	6.689	954	341	22	11.047	6.543	+ 447	104,2
1952 Maandgemidd.	337	15	697	580	166	684	6.264	1.135	303	32	10.213	6.026	- 39	99,6
1952 Februari	402	20	766	599	268	1.015	6.919	1.051	295	21	11.356	6.684	+ 286	102,6
Maart	458	20	708	495	204	871	6.956	1.776	347	12	11.847	7.031	+ 1.289	112,2
April	383	16	526	614	175	820	6.248	1.109	319	14	10.224	6.046	- 259	97,5
Mei	290	20	559	676	151	708	6.835	1.168	277	26	10.710	5.833	+ 747	107,5
Juni	293	14	665	656	113	740	5.793	1.094	258	11	9.638	5.458	+ 679	107,5
Juli	294	15	657	601	133	614	5.851	1.102	265	26	9.558	5.522	+ 407	104,4
Augustus	236	12	597	600	119	507	4.592	808	241	39	7.751	5.001	- 1.168	86,9
September	302	11	634	552	136	505	6.227	961	318	40	9.686	5.557	- 736	92,9
October	322	13	703	607	178	547	6.879	1.201	369	36	10.855	5.919	- 160	98,6
November	309	13	728	476	122	466	5.547	1.172	331	90	9.254	6.132	- 126	97,7
December	351	12	824	557	144	514	5.712	936	320	24	9.394	5.861	- 1.835	83,7
1953 Januari	387	9	708	534	126	653	5.941	872	272	54	9.556	6.087	- 397	96,0
Februari	386	13	810	512	66	556	4.885	769	299	30	8.326	5.566	- 692	92,3
Maart	388	15	1.009	588	85	787	5.514	847	343	38	9.614	4.764		

MILLIARDEN FR.

MILLIARDEN FR.

WERKLOOSHEID

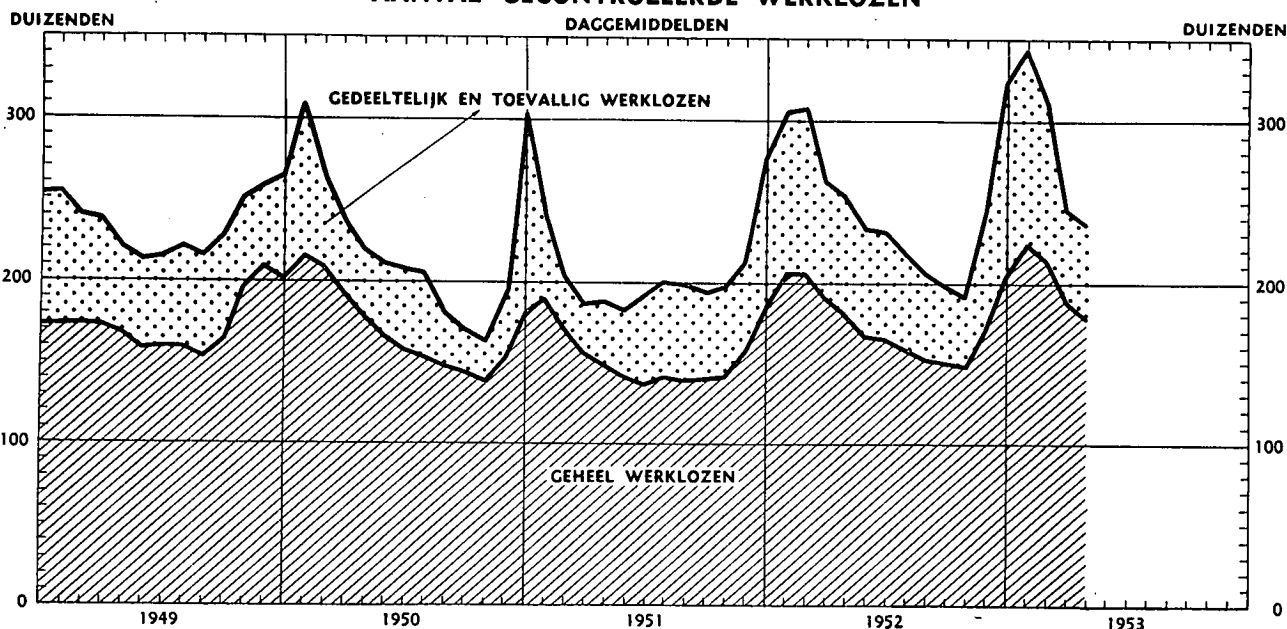
I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1952 April	215.758	200.139	415.897	180.287	73.081	253.368	3.973	1.608	5.581
Mei	204.042	186.668	390.710	166.020	68.231	234.251	3.824	1.509	5.393
Juni	207.346	201.164	408.510	163.865	68.266	232.131	4.688	1.950	6.638
Juli	196.408	171.778	368.186	158.380	58.623	217.003	3.643	1.348	4.991
Augustus	196.612	176.945	373.557	151.707	53.325	205.032	4.400	1.546	5.946
September	188.802	150.035	338.837	150.136	46.849	196.985	3.606	1.123	4.729
October	179.447	133.540	312.987	146.675	44.713	191.388	3.374	1.026	4.400
November	215.033	235.815	450.848	169.970	71.958	241.928	4.935	2.094	7.029
December	239.904	329.339	569.243	204.054	121.075	325.129	4.502	2.679	7.181
1953 Januari	258.451	263.678	522.129	224.062	119.716	343.778	5.380	2.866	8.246
Februari	249.149	253.819	502.968	212.794	98.689	311.483	5.115	2.365	7.480
Maart	238.132	170.002	408.134	189.521	56.618	246.139	5.690	1.687	7.377
April				178.463	57.479	235.942			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1952 Maart	—	—	30	261.394	62.438	42.906	48.121	62.417	19.939	14.773	6.449	977	3.374
April	—	—	22	253.368	59.103	40.328	46.744	62.723	20.720	14.922	5.553	316	2.959
Mei	—	—	23	234.251	54.013	37.319	42.460	59.288	18.713	14.163	5.120	252	2.923
Juni	—	—	29	232.131	53.306	37.532	42.513	57.409	19.984	13.387	4.908	238	2.764
Juli	—	—	23	217.003	51.324	36.714	37.597	53.892	18.419	11.139	4.934	267	2.717
Augustus	—	—	29	205.032	48.816	34.962	34.296	49.970	16.711	12.182	4.991	314	2.790
September	—	—	24	196.985	47.561	33.079	35.833	45.280	15.970	11.446	4.602	478	2.676
October	—	—	23	191.288	48.179	31.663	33.910	43.234	15.045	10.931	4.846	729	2.751
November	—	—	29	241.928	58.664	39.210	44.516	52.975	19.936	13.583	7.390	2.017	3.637
December	—	—	22	325.129	69.445	51.119	62.297	72.879	28.687	19.484	11.175	3.994	6.049
1953 Januari	—	—	24	343.778	74.113	55.166	62.834	74.279	31.529	21.649	12.819	4.284	7.105
Februari	—	—	24	311.483	65.923	50.888	54.415	65.852	29.115	22.099	11.418	4.526	7.247
Maart	—	—	30	246.139	55.956	41.463	43.605	55.266	21.844	15.571	7.358	1.027	4.049
Daggemiddelde der week													
1953 Maart	1	7	6	260.771	58.908	43.456	46.722	57.007	22.968	17.169	8.228	1.756	4.557
	8	14	6	250.835	56.388	42.091	44.456	56.260	22.037	16.380	7.727	1.190	4.216
	15	21	6	244.660	56.834	41.350	42.813	54.770	21.508	15.272	7.316	804	3.993
	22	28	6	237.661	54.029	40.359	42.062	54.236	21.233	14.428	6.770	744	3.800
	29	4	6	236.766	53.623	40.057	41.883	54.058	21.476	14.603	6.750	641	3.675
April	5	11	5	237.249	54.276	39.505	43.036	53.275	21.513	14.734	6.509	683	3.718
	12	18	6	233.667	53.623	39.282	40.898	53.556	21.201	14.354	6.549	568	3.636
	19	25	6	233.758	53.893	39.679	40.528	54.013	21.024	14.111	6.428	442	3.640
	26	2	5	239.988	54.092	40.165	41.224	55.996	23.226	14.632	6.497	551	3.605

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

Brón: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouwnijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoe- nijverheid	Voeding	Verkeer	Haven- arbeiders	Scheeps- herstellars	Hotels- epijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Beddenden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1951 December	13.085	815	802	784	7.325	3.938	26.647	9.948	18.650	2.197	1.573	1.523	23.202	17.657	5.788	11.362	14.826	—	—	5.854	4.944	479	12.815	1.051	185.265
1952 Januari	14.248	986	846	948	8.017	3.875	34.031	10.662	20.186	2.543	1.673	1.656	25.129	18.913	5.702	12.257	15.906	—	—	5.982	5.080	529	12.221	1.104	203.494
1952 Februari	14.389	954	879	909	8.293	3.746	35.056	10.757	21.166	2.597	1.712	1.703	25.751	17.186	4.880	12.547	15.933	—	—	6.044	5.105	505	13.152	1.060	204.324
1952 Maart	12.171	723	883	783	7.295	4.371	26.199	9.882	21.046	2.606	1.814	1.713	26.740	14.697	4.538	12.412	15.570	—	—	5.870	4.950	473	12.850	1.033	188.619
1952 April	10.893	715	861	695	5.543	5.585	21.400	9.208	20.404	2.748	1.966	1.590	29.249	13.577	4.373	11.990	15.358	—	—	5.129	4.902	422	12.515	1.164	180.287
1952 Mei	6.469	758	833	675	4.055	5.377	17.479	8.131	19.397	2.699	2.015	1.580	30.059	12.556	3.980	11.316	14.735	—	—	5.081	4.788	411	12.403	1.223	166.020
1952 Juni	8.618	780	811	677	3.799	5.206	16.830	7.592	19.332	2.542	1.985	1.513	29.677	13.125	4.059	10.404	14.302	—	—	4.507	4.657	358	11.858	1.233	163.865
1952 Juli	8.863	734	841	631	3.757	4.481	17.168	7.299	17.931	2.569	1.793	1.425	27.909	13.807	4.562	9.954	13.923	—	—	3.443	4.447	356	11.374	1.123	158.380
1952 Augustus	7.911	732	851	614	3.859	3.383	16.702	7.075	17.715	2.578	1.620	1.349	25.349	13.624	4.030	9.676	13.722	—	—	3.555	4.544	343	11.324	1.106	151.707
1952 September	8.877	814	879	603	4.594	3.494	16.890	6.775	17.129	2.431	1.528	1.313	23.298	11.687	3.523	9.640	13.560	—	—	5.068	4.856	445	11.664	1.098	150.136
1952 October	5.912	798	858	638	5.586	2.980	17.042	6.949	17.427	2.356	1.480	1.267	21.735	10.929	3.429	9.567	13.633	—	—	5.759	5.027	435	11.791	977	146.575
1952 November	10.886	894	961	838	6.412	3.194	23.424	8.111	20.430	2.405	1.445	1.338	22.991	12.639	3.987	10.472	14.866	—	—	6.010	5.091	448	12.163	965	169.970
1952 December	15.103	997	1.062	1.481	8.042	3.258	33.823	10.574	23.686	2.680	1.607	1.358	26.468	16.058	4.837	12.039	16.066	—	—	5.941	5.163	499	12.365	947	204.054
1953 Januari	16.306	1.112	1.134	2.082	8.568	3.032	40.609	11.912	25.869	2.787	1.699	1.458	28.558	18.162	4.915	12.629	17.344	—	—	6.069	5.353	512	12.971	981	224.062
1953 Februari	15.917	1.060	1.191	2.105	7.972	2.802	36.205	10.867	25.476	2.703	1.653	1.416	27.975	16.108	4.319	12.465	16.866	—	—	6.023	5.389	479	12.832	971	212.794
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1951 December	1.301	837	836	539	2.160	595	11.906	3.595	7.365	1.401	1.118	347	32.118	11.947	6.182	2.478	2.833	3.932	129	342	355	62	406	56	92.840
1952 Januari	1.866	2.600	1.123	2.063	1.777	338	27.647	3.832	6.136	914	902	362	26.702	9.382	3.452	2.142	3.540	4.974	54	354	307	67	433	58	101.085
1952 Februari	1.828	2.516	74	1.872	2.098	436	26.571	4.123	6.763	943	1.092	361	31.358	8.089	2.627	2.411	3.722	4.839	71	334	327	57	434	71	103.107
1952 Maart	746	572	38	351	1.944	543	5.212	2.111	5.829	1.094	1.439	364	32.010	6.073	2.241	2.153	2.789	5.919	187	313	307	48	414	73	72.775
1952 April	569	205	770	239	1.718	823	2.505	2.032	6.839	1.092	1.614	360	34.662	5.602	2.133	1.970	2.674	6.003	43	314	340	68	437	69	73.081
1952 Mei	969	204	259	263	1.548	598	2.023	1.791	5.890	1.079	1.724	418	32.500	4.659	1.883	1.884	2.570	6.798	45	293	307	52	414	60	68.231
1952 Juni	1.104	204	1.020	188	1.275	369	2.051	1.733	6.035	1.002	1.532	378	28.469	6.214	4.103	1.768	2.431	7.225	25	285	296	51	385	63	68.266
1952 Juli	892	212	764	240	999	288	2.222	1.727	5.409	850	1.095	332	21.421	6.035	4.156	1.766	2.285	6.888	44	247	341	49	317	44	58.623
1952 Augustus	814	319	107	286	1.101	219	2.855	1.598	5.184	842	934	273	20.364	5.359	2.220	1.537	2.048	6.176	57	283	328	49	328	44	53.325
1952 September	1.130	527	153	279	1.205	247	3.948	1.223	4.331	722	709	218	15.880	3.658	1.703	1.384	1.878	6.615	63	281	334	37	295	29	46.849
1952 October	773	566	124	313	992	224	3.586	1.379	4.314	893	547	217	13.824	3.716	1.904	1.700	1.973	6.537	80	303	363	53	281	51	44.713
1952 November	1.544	890	149	691	1.297	251	19.212	2.643	5.943	729	520	223	15.058	6.996	3.105	1.978	2.739	6.497	381	323	308	47	394	40	71.958
1952 December	2.325	1.953	71	1.994	2.087	279	37.975	5.830	11.256	1.384	790	259	23.755	11.422	5.433	2.938	4.322	5.419	308	329	407	62	421	56	121.075
1953 Januari	2.205	1.746	516	2.731	1.963	201	43.658	5.697	11.121	1.185	655	288	18.705	9.752	2.981	2.710	4.510	7.665	76	348	347	85	519	52	119.716
1953 Februari	1.772	2.279	115	2.648	1.662	235	29.578	4.514	10.808	1.047	669	292	18.171	7.624	2.354	2.581	3.953	6.946	67	348	358	66	553	49	98.689
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1951 December	14.386	1.652	1.638	1.323	9.485	4.533	38.553	13.543	26.015	3.598	2.691	1.870	55.320	29.604	11.970	13.840	17.659	3.932	129	6.196	5.299	541	13.221	1.107	278.105
1952 Januari	16.114	3.586	1.969	3.011	9.794	4.213	61.678	14.494	26.322	3.457	2.575	2.018	51.891	28.295	9.154	14.399	19.446	4.974	54	6.336	5.387	596	13.654	1.162	304.579
1952 Februari	16.217	3.470	953	2.781	10.391	4.182	61.627	14.880	27.929	3.540	2.804	2.064	57.109	25.275	7.507	14.958	19.655	4.839	71	6.378	5.432	562	13.586	1.131	307.341
1952 Maart	12.917	1.295	921	1.134	9.239	4.914	31.411	11.993	26.875	3.700	3.253	2.077	58.750	20.770	6.779	14.565	18.359	5.919	187	6.188	5.257	521	13.264	1.106	261.394
1952 April	11.462	920	1.631	934	7.261	6.408	23.905	11.240	27.243	3.840	3.580	1.950	63.911	19.179	6.506	13.960	18.032	6.003	43	5.443	5.242	490	12.952	1.233	253.368
1952 Mei	7.438	962	1.092	938	5.603	5.975	19.502	9.922	25.287	3.778	3.739	1.998	62.559	17.215	5.863	13.200	17.305	6.798	45	5.374	5.095	463	12.817	1.283	234.251
1952 Juni	9.782	984	1.831	865	5.074	5.575	18.881	9.325	25.367	3.544	3.517	1.801	58.146	19.339	8.162	12.172	16.733	7.225	25	4.792	4.953	409	12.243	1.206	232.131
1952 Juli	9.755	946	1.605	871	4.756	4.769	19.390	9.026	23.340	3.419	2.888	1.757	49.330	10.842	8.708	11.720	16.208	6.888	44	3.690	4.788	405	11.691	1.167	217.003
1952 Augustus	8.725	1.051	958	900	4.960	3.602	19.557	8.673	22.899	3.420	2.554	1.622	45.758	18.983	8.250	11.213	15.770	6.176	57	3.838	4.872	392	11.652	1.150	205.092
1952 September	10.007	1.341	1.032	882	5.799	3.741	20.838	7.998	21.460	3.153	2.237	1.531	39.118	15.345	5.256	11.024	15.438	6.615	63	5.349	5.151	482	11.998	1.127	196.985
1952 October	6.685	1.364	982	951	6.578	3.204	20.628	8.328	21.741	3.249	2.027	1.484	35.559	14.645	5.333	11.267	15.606	6.537	80	6.062	5.308	488	12.154	1.028	191.288
1952 November	12.430	1.784	1.110	1.529	7.709	3.445	42.636	10.754	26.373	3.134	1.965	1.561	38.049	19.635	7.092	12.450	17.605	6.497	381	6.333	5.399	495	12.557	1.005	241.928
1952 December	17.428	2.950	1.133	3.475	10.129	3.537	71.798	16.404	34.942	4.064	2.397	1.617	60.223	27.480	10.270	14.977	20.388	5.419	308	6.270	5.570	561	12.786	1.033	325.129
1953 Januari	18.511	2.858	1.650	4.813	10.531	3.233	84.287	17.609	36.990	3.972	2.354	1.746	47.263	27.914	7.896	15.339	21.854	7.665	76	6.417	5.700	597	13.490	1.033	343.778
1953 Februari	17.689	3.339	1.306	4.753	9.634	3.037	65.783	15.381	36.284	3.750	2.322	1.708	46.146	23.732	6.673	15.046	20.819	6.946	67	6.371	5.747	545	13.385	1.020	311.483

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO
ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1)
(millioenen franken)

POSTEN	30 Nov. 1952	31 Dec. 1952	31 Jan. 1953	28 Feb. 1953
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.313	4.201	2.329	2.276
Daggeld	3.097	1.858	1.813	1.811
Bankiers	2.943	2.955	3.093	2.858
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	751	635	655	605
Andere te innen waarden op korte termijn	3.894	3.405	3.494	3.053
Wissels	48.295	45.134	40.805	44.198
a) Handelswissels (2)	13.473	11.483	12.012	10.290
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	11.656	11.614	11.396	10.751
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 05 pCt.	23.166	22.037	23.397	23.167
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.070	1.180	1.103	1.197
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	8.502	9.134	8.783	8.390
Diverse debiteuren	14.489	14.749	14.590	15.465
Effecten	10.281	10.657	10.661	10.698
a) Belegde wettelijke reserve	233	233	234	234
b) Belgische overheidsfondsen	8.123	8.524	8.517	8.546
c) Buitenlandse overheidsfondsen	57	57	60	67
d) Bankaandelen	914	895	906	907
e) Andere fondsen	954	948	944	944
Diversen	4.534	4.125	4.008	3.899
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen...	100.173	98.037	97.338	94.454
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	759	754	763	767
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	287	294	294	294
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	236	239	236	244
Materieel en meubilair	98	94	96	100
Totaal vastgelegde middelen...	1.382	1.383	1.391	1.407
Algemeen totaal der activa...	101.555	99.420	98.729	95.861
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	384	394	407	401
Daggeld	—	—	5	—
Bankiers	7.091	6.999	6.577	6.745
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	2.183	2.212	1.857	1.667
Geaccepteerde wissels	8.503	9.134	8.784	8.390
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.585	818	1.050	783
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.285	2.219	2.062	1.351
Deposito's en crediteuren	64.097	64.252	64.346	63.171
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	57.453	57.510	57.259	55.468
b) Op meer dan 30 dagen	6.644	6.742	7.087	7.703
Obligaties en kasbons	920	954	1.006	1.054
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	705	681	657	645
Diversen	7.082	6.007	6.205	5.859
Totaal opvraagbaar...	95.835	93.650	92.956	90.067
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	3.424	3.426	3.425	3.425
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	177	186	186	186
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	230	236	236	236
Beschikbare reserve	1.805	1.840	1.843	1.855
Reservefondsen	78	82	83	92
Totaal niet opvraagbaar...	5.720	5.770	5.773	5.794
Algemeen totaal der passiva...	101.555	99.420	98.729	95.861

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft, welkehandelswissels, beliep op 30 November 1952, 31 December 1952, Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.
De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken. Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels, beliep op 30 November 1952, 31 December 1952, 31 Januari 1953 en 28 Februari 1953 respectievelijk 5.306, 7.902, 6.421 en 7.718 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	12-3-1953	19-3-1953	26-3-1953	1-4-1953	9-4-1953	16-4-1953	23-4-1953	29-4-1953	7-5-1953
Goudvoorraad.....	35.093	35.094	35.078	35.078	34.948	34.491	34.492	34.492	34.373
Tegoed op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	517	497	754	652	607	664	664	733	856
b) in Belgische franken.....	0,5	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Te ontvangen deviezen en goud.....	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { zonder bijzondere provisie..	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
met bijzondere provisie	3.421	3.533	3.286	3.388	3.500	3.257	3.393	3.191	3.322
overeenkomst van 28-11-1952	1.356	1.166	1.414	1.312	1.200	1.035	899	1.101	969
b) landen, leden van de E. B. U.....	1.431	759	827	783	796	650	747	1.101	1.065
c) andere landen	446	450	444	265	280	284	289	290	299
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	251	259	409	409	279	279	279	286	166
Handelspapier op België.....	5.661	5.452	5.313	6.052	6.151	5.515	5.562	5.159	5.296
Voorschotten op overheidsfondsen	291	296	292	395	375	304	225	460	291
Mobilisering van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)...	11	11	8	17	16	6	106	8	8
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :									
a) Schatkistcertificaten	8.140	7.465	7.780	8.005	7.805	8.135	7.775	8.625	8.425
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	—	—	—	—	290	—	—	644	881
c) andere Belgische overheidseffecten....	138	87	56	38	26	25	17	3	3
Deel- en pasmunt.....	365	379	388	379	360	390	389	372	365
Tegoed bij de Dienst { rekening A.....	2	2	0,5	1	2	1	2	2	1
der Postchecks { rekening B	726	724	730	731	738	720	720	720	723
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten)	1.529	1.543	1.557	1.568	1.578	1.587	1.596	1.604	1.613
Gebouwen, materieel en meubelen....	889	889	889	889	889	889	889	889	889
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	707	708	708	708	706	710	709	709	706
Diversen	387	414	447	405	491	450	467	355	404
	108.579	106.946	107.599	108.293	108.255	106.590	106.438	107.962	107.873

PASSIVA

	12-3-1953	19-3-1953	26-3-1953	1-4-1953	9-4-1953	16-4-1953	23-4-1953	29-4-1953	7-5-1953
Bankbiljetten in omloop	97.156	96.357	95.843	97.458	97.741	96.250	95.868	97.242	97.439
Rekeningen-courant :									
Schatkist { gewone rekening	6	4	5	5	1	3	3	4	3
rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking..	209	220	220	226	227	225	225	221	293
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	345	346	504	337	365	380	376	375	401
Diverse rekeningen-courant	2.338	2.117	2.794	1.748	1.313	1.979	1.697	1.528	1.344
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.....	1.353	599	950	1.211	1.297	679	1.032	1.497	1.340
Andere landen { a)	125	136	99	113	111	127	139	122	136
b)	726	724	730	731	738	720	720	720	723
Totaal der verbintenissen op zicht...	102.258	100.503	101.145	101.829	101.793	100.363	100.060	101.709	101.679
Bijzondere rekeningen voor voorschotten E.B.U. (Besl. 22-3-1952 en 26-7-1952)	3.421	3.533	3.286	3.388	3.500	3.257	3.393	3.191	3.323
Te leveren deviezen en goud	361	366	606	500	364	363	363	427	234
Pensioenkas van het Personeel	707	708	708	708	706	710	709	709	706
Diversen	153	157	175	189	213	218	234	247	252
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen...	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279
	108.579	106.946	107.599	108.293	108.255	106.590	106.438	107.962	107.873

(millioenen franken)

ACTIVA

	31-10-1952	30-11-1952	31-12-1952	31-1-1953	28-2-1953	31-3-1953
Goudvoorraad	3.124	3.248	3.264	3.541	3.700	3.827
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud	3.425	3.851	4.106	4.291	4.219	4.015
Tegoed in Belgische franken :						
Banken en diverse organismen	224	89	108	200	69	509
Certificaten der Belgische Schatkist	1.800	1.600	1.450	1.350	1.150	900
Andere tegoeden	6	44	4	12	38	95
Te ontvangen Belgische franken	—	—	—	2.325	2.225	2.075
Tegoed in andere deviezen	31	26	41	29	23	28
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	—	—	2	2	2	1
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi...	—	—	2	1	—	—
Voorschotten op overheidsfondsen en edele stoffen ...	—	—	—	8	19	17
Tegoed bij de diensten der Postocheques.....	4	2	3	11	15	5
Belgische overheidseffecten uitgegeven in Congolese franken	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	99	99	99	99	103	103
Gebouwen, materieel, meubelen	48	52	53	54	63	65
Diversen	116	122	126	131	137	184
	13.313	13.369	13.754	16.490	16.199	16.860

PASSIVA

	31-10-1952	30-11-1952	31-12-1952	31-1-1953	28-2-1953	31-3-1953
Biljetten en metalen in omloop	4.057	4.113	4.202	4.151	4.128	4.096
Rekeningen-courant en diverse crediteuren :						
Belgisch-Congo	} 4.318	} 4.185	} 4.570	4.301	3.827	3.824
Ruanda-Urundi				314	324	349
Diverse rekeningen-courant	2.372	2.459	2.499	2.692	2.931	3.810
Te betalen waarden	115	135	111	2.481	2.611	2.224
Totaal der verbintenissen op zicht	10.862	10.892	11.382	13.939	13.821	14.303
Verbintenissen in Belgische franken :						
Op zicht	798	674	559	594	428	475
Op termijn.....	275	275	240	310	280	110
Verbintenissen in buitenlandse deviezen :						
In omzetbare deviezen	1.069	1.194	1.224	1.269	1.356	1.667
In andere deviezen	7	7	13	8	22	11
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	—	—	2	3	2	1
Diversen	152	177	184	217	140	143
Kapitaal	150	150	150	150	150	150
	13.313	13.369	13.754	16.490	16.199	16.860

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France
(millioenen franken)

86

DATUM	Goud-voorraad	Dadelijk opvulbare tegoeden in 't buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	Disconto-portefeuille (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening courant Totaal
					op effecten	met 30 dagen looptijd op overheidsfondsen	gezamenlijke schuld (2)	waarvan voorlopige voorschotten (3)		
1951 Jaargemiddelde ...	188.948	141.068	487.944	191.151	6.510	19.278	797.088	584.792	1.676.806	169.552
1952 Jaargemiddelde ...	193.393	21.072	874.523	252.284	7.454	21.068	709.319	593.758	1.935.932	152.512
1952 7 Februari	191.447	21.167	819.490	240.102	7.556	22.509	732.408	592.800	1.866.528	183.353
6 Maart	191.447	15.173	877.884	243.374	7.073	19.944	708.798	601.000	1.895.636	175.022
10 April	191.447	12.528	871.867	285.045	7.793	23.551	703.001	591.300	1.929.890	170.230
8 Mei	191.447	13.919	855.958	276.763	7.428	21.091	707.406	596.500	1.915.834	157.511
5 Juni	191.447	15.774	873.709	249.760	8.315	20.420	692.950	599.300	1.916.157	144.831
10 Juli	191.447	17.377	883.723	258.355	7.356	24.125	689.207	600.400	1.959.556	124.837
7 Augustus	191.447	20.309	876.265	250.599	6.925	20.473	718.847	594.100	1.976.644	123.321
4 September	194.943	25.963	888.006	254.131	8.060	18.534	734.861	597.700	2.002.510	138.248
9 October	194.943	27.883	929.290	263.382	7.723	23.878	733.947	595.200	2.038.142	141.944
6 November	194.943	29.133	927.356	259.951	8.339	21.654	719.911	595.800	2.030.974	133.027
4 December	198.439	30.265	932.962	259.739	7.550	21.787	713.230	600.200	2.036.309	142.170
1953 8 Januari	200.187	30.791	1.020.954	264.691	7.460	23.764	685.350	599.900	2.110.391	123.532
5 Februari	200.187	16.068	973.644	253.778	8.089	22.921	716.385	613.500	2.083.557	119.798
5 Maart	200.187	16.349	981.004	255.668	8.266	24.007	730.553	625.300	2.101.472	123.373
9 April	200.187	16.472	978.156	243.411	7.603	22.739	797.729	625.900	2.124.988	137.105

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 8 November 1951.
vorige : 3 pCt. sedert 11 October 1951.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels het gediscoteerd papier op het buitenland en de wissels voor mobilisatie van halflange crediten.

(2) De gezamenlijke schuld omvat: 1° het tegoed van de Bank in haar postchèque-rekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd als tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenissen van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931); de verhandelbare schatkistbons (deelneming van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling); 2° met ingang van 6 Maart 1952: eveneens aangekochte schatkistbons; 3° met ingang van 10 April 1952: eveneens goudleningen aan het « Fonds de Stabilisation des Changes ».

(3) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 miljoen bedragen.

Bank of England
(millioenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)					Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen		Andere deposito's	Totaal		
									Gewone rekening	Bijzondere rekening van de Schatkist (2)			Banken	
1951 Jaargemiddelde .	0,36	0,84	341,4	14,8	26,8	383,0	1.342,4	1.382,7	16,0	4,2	297,6	88,5	406,3	10,2
1952 Jaargemiddelde .	0,36	1,55	314,8	15,5	22,3	352,6	1.435,2	1.475,6	13,1	12,5	277,2	73,9	376,7	11,2
1952 6 Februari	0,36	1,57	327,2	4,4	42,7	374,3	1.357,6	1.400,0	13,9	14,0	286,6	85,7	400,2	11,1
5 Maart	0,36	1,56	334,5	9,5	25,8	369,8	1.375,1	1.400,0	19,6	0,6	274,2	83,7	378,1	7,1
9 April	0,36	1,54	310,7	19,1	21,2	351,0	1.413,7	1.450,0	14,2	0,5	277,1	79,7	371,5	10,3
7 Mei	0,36	1,47	273,4	14,1	38,0	325,5	1.409,4	1.450,0	10,1	0,5	266,4	73,0	350,0	12,1
4 Juni	0,36	1,50	296,2	12,6	18,9	327,7	1.420,1	1.450,0	12,4	0,5	258,5	70,0	341,4	9,3
9 Juli	0,36	1,47	316,1	28,7	17,8	362,6	1.465,4	1.500,0	14,2	13,6	283,2	69,8	380,8	9,6
6 Augustus	0,36	1,53	285,8	17,6	30,5	333,9	1.508,4	1.550,0	15,8	18,2	258,5	66,6	359,1	12,1
10 September	0,36	1,57	324,2	5,8	16,0	346,0	1.452,0	1.500,0	15,1	30,5	266,0	65,9	377,5	13,2
8 October	0,36	1,61	317,2	8,4	13,7	339,3	1.446,5	1.500,0	13,3	24,2	275,2	64,3	377,0	14,7
5 November	0,36	1,59	307,0	7,5	30,4	344,9	1.449,5	1.500,0	12,9	26,6	272,4	67,6	379,5	13,8
10 December	0,36	1,49	332,4	8,6	13,6	354,6	1.512,7	1.500,0	14,8	16,0	273,8	71,2	375,8	10,4
1953 7 Januari	0,36	1,41	358,7	6,1	14,5	379,3	1.502,0	1.525,0	13,2	24,3	275,2	73,2	385,9	6,4
4 Februari	0,36	1,41	309,1	10,2	31,4	350,7	1.451,6	1.500,0	11,3	32,2	272,0	66,9	382,4	13,1
4 Maart	0,36	1,72	356,8	4,3	15,2	376,3	1.474,7	1.500,0	22,7	23,3	269,2	70,0	385,2	7,1
8 April	0,36	1,79	359,0	18,4	10,8	388,2	1.517,3	1.550,0	11,3	39,5	280,3	74,1	405,2	8,6

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 12 Maart 1952.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 8 November 1951.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Rekening Europese Samenwerking.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschotten in rekening-courant op onderpand, (incl. beteningen op effecten, goederen, eelen)	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens, voortvloeiende uit betalingsaccorden	Bankbiljotten in omloop		Rekening-courant saldo's						
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist	's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden	Andere saldo's	Andere saldo's van niet-ingezetenen	Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten
1951 Jaargemiddelde ..	1.178	106,6	848	4,1	164	1.507	1.500	267	50	2.786	63	1.550	41	322	163	110	544
1952 Jaargemiddelde ..	1.314	3,9	1.443	3,6	58	721	1.350	336	43	2.919	592	1.250	66	84	127	98	47
1952 4 Februari	1.195	0,1	882	6,3	114	1.500	1.500	276	45	2.887	232	1.730	54	111	127	113	126
10 Maart	1.200	0,0	1.110	2,5	97	1.350	1.500	301	44	2.885	306	1.778	48	97	113	111	38
7 April	1.288	0,2	1.067	4,5	37	800	1.300	283	44	2.912	349	1.054	75	83	100	106	37
5 Mei	1.297	—	1.126	6,3	39	800	1.300	302	44	2.922	400	1.027	105	108	100	107	36
9 Juni	1.303	—	1.222	3,4	41	800	1.300	345	43	2.882	617	1.027	47	126	122	105	33
7 Juli	1.303	—	1.413	4,3	34	800	1.300	372	43	2.917	705	1.027	117	105	161	106	30
4 Augustus	1.325	—	1.563	5,3	35	587	1.300	363	42	2.954	753	1.062	68	76	141	87	30
8 September	1.222	—	1.847	2,3	36	343	1.300	367	42	2.937	740	1.099	31	48	133	88	30
6 October	1.235	—	2.086	0,7	37	228	1.300	348	41	2.967	763	1.129	42	72	139	84	31
10 November	1.241	—	2.210	0,7	37	151	1.300	373	41	2.946	871	1.103	42	59	105	86	30
8 December	1.569	—	1.949	0,6	40	151	1.300	382	40	2.979	878	1.185	69	58	93	87	31
1953 5 Januari	2.061	21,3	1.479	0,4	39	151	1.300	387	39	3.077	881	1.155	35	34	134	86	33
9 Februari	2.187	—	1.512	5,1	36	151	1.300	346	38	2.982	1.051	1.103	33	46	136	87	29
9 Maart	2.201	—	1.503	0,4	34	151	1.300	329	36	3.019	1.012	1.174	36	38	129	87	32
7 April	2.291	1,7	1.591	0,5	144	151	1.300	365	35	3.077	1.293	1.174	23	48	107	69	31

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. vanaf 7 April 1953.
vorige : 3 pCt. vanaf 1 Augustus 1952.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljotten in omloop	Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1951 Jaargemiddelde	6.003	225,4	154,9	30,9	13,8	4.432	1.858	99,03
1952 Jaargemiddelde	5.848	337,1	206,2	30,0	13,0	4.605	1.692	98,23
1952 7 Februari	5.935	234,5	205,3	22,1	7,7	4.495	1.770	98,48
7 Maart	5.893	270,3	209,1	20,5	9,2	4.503	1.761	98,41
7 April	5.913	250,4	200,6	26,4	7,2	4.514	1.764	98,33
7 Mei	5.835	301,5	204,5	33,4	12,7	4.514	1.739	98,15
7 Juni	5.821	286,2	200,2	33,9	9,9	4.503	1.710	98,20
7 Juli	5.815	287,8	201,5	43,5	9,4	4.555	1.666	98,11
7 Augustus	5.814	327,0	205,6	30,1	10,7	4.565	1.685	98,26
6 September	5.796	379,0	202,1	29,2	8,6	4.613	1.663	98,40
7 October	5.801	427,3	201,3	32,2	9,8	4.683	1.654	98,29
7 November	5.803	436,2	198,3	26,7	9,5	4.739	1.597	98,47
6 December	5.811	496,3	197,6	34,9	6,9	4.813	1.601	98,33
1953 7 Januari	5.875	494,7	234,7	41,6	10,3	4.938	1.582	97,69
7 Februari	5.906	458,8	198,6	18,2	4,4	4.684	1.765	98,68
7 Maart	5.905	461,3	199,0	18,9	7,0	4.703	1.751	98,64
7 April	5.911	471,0	195,7	24,5	16,5	4.745	1.741	98,39

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks
(*millioenen \$*)

86

DATUM	Reserves goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Verhouding reserves/dadelijk opeisbare verplichtingen
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1951 Jaargemiddelde .	20.147	642	20.789	322	22.738	23.672	20.816	46,7
1952 Jaargemiddelde .	21.345	707	22.052	344	23.078	24.915	21.586	47,4
1952 6 Februari	21.074	708	21.782	423	22.614	24.388	20.927	48,1
5 Maart	21.386	706	22.092	396	22.514	24.408	21.353	48,3
9 April	21.416	699	22.115	357	22.494	24.385	20.796	48,9
7 Mei	21.412	690	22.102	349	22.329	24.364	21.546	48,1
4 Juni	21.426	676	22.102	309	22.378	24.628	21.257	48,2
9 Juli	21.474	689	22.163	317	22.860	24.948	21.357	47,9
6 Augustus	21.457	696	22.153	338	22.977	24.880	21.511	47,8
10 September	21.445	698	22.143	324	23.229	25.179	21.634	47,3
8 October	21.439	703	22.142	329	23.663	25.332	21.806	47,0
5 November	21.433	706	22.139	310	23.520	25.500	22.016	46,6
10 December	21.376	767	22.143	277	24.239	26.113	22.549	45,5
1953 7 Januari	21.125	811	21.936	359	24.391	26.032	22.437	45,3
4 Februari	20.980	758	21.738	408	23.989	25.593	22.144	45,5
4 Maart	20.724	752	21.476	400	23.852	25.636	21.330	45,7
8 April	20.614	747	21.361	351	23.806	25.560	20.860	46,0

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 16 Januari 1953.
vorige : 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.

Sveriges Riksbank
(*millioenen Kr.*)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van het goud	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden, beleningen en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opdraagbaar tegenover vreemde banken en bankiers	Diverse activa (2)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (3)	Totaal emissierecht (4)	Verhouding in pCt. (5)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettencirculatie	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1951	276	372	3.419	226	1.001	200	3.588	612	432	57	1.102	865	3.825	17,90	17,29
1952	443	596	2.657	281	1.326	201	4.106	637	223	23	883	619	4.600	25,30	22,58
1952 Februari	465	627	2.559	237	1.365	266	3.895	769	319	30	1.118	559	4.400	28,03	24,81
Maart	472	636	2.439	279	1.304	238	3.919	866	55	29	950	599	4.400	28,29	25,20
April	472	636	2.690	256	1.228	235	4.021	866	74	35	976	618	4.400	27,56	25,18
Mei	463	623	2.729	276	1.321	186	3.962	1.018	60	36	1.114	621	4.400	27,41	24,68
Juni	469	632	2.688	258	1.322	202	4.097	685	218	16	919	653	4.400	26,88	25,03
Juli	454	612	2.741	269	1.305	144	4.051	782	134	14	930	641	4.800	26,30	22,20
Augustus	445	599	2.562	302	1.313	150	4.121	284	417	15	716	632	4.800	25,34	21,75
September	444	599	2.477	306	1.279	185	4.158	500	78	18	596	633	4.800	25,09	21,73
October	418	563	2.552	309	1.280	189	4.292	287	206	19	511	647	4.800	22,85	20,44
November	407	549	2.549	310	1.288	202	4.291	350	128	23	501	654	4.800	22,27	19,91
December	406	548	3.240	321	1.350	209	4.577	449	558	22	1.029	609	4.800	20,85	19,88
1953 Januari	429	578	2.666	301	1.313	152	4.350	525	163	29	717	514	4.800	23,15	20,98
Februari	428	577	2.665	294	1.319	140	4.365	371	260	26	657	542	4.800	23,04	20,95
Maart	428	577	2.404	322	1.240	158	4.311	343	29	24	396	563	4.800	23,30	20,93
April	427	576	2.605	295	1.151	153	4.365	300	39	30	369	615	4.800	22,91	20,83

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
 (2) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen : « Deelneming van Zweden in het Internationaal Monetair Fonds » : 517 millioenen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, door Zweden ingeschreven, afbetaald gedeelte » : 103 millioenen Kr.
 (3) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Monetair Fonds » en « Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling ».
 (4) Het emissiecijfer werd vastgesteld bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 millioenen Kr., bij de wet van 14 December 1951 op 4.400 millioenen Kr. en bij de wet van 6 Juni 1952 op 4.800 millioenen Kr.
 (5) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 April 1953)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	18 December 1952	3,— (1)	Nederland	7 April 1953	2,50
Belgisch Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 (2)	Noorwegen	9 Januari 1946	2,60
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	26 Maart 1953	5,—
Duitsland	8 Januari 1953	4,—	Portugal	12 Januari 1944	2,60
Finland	16 December 1951	5,75	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	16 Januari 1953	2,—
Groot-Brittannië	12 Maart 1952	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Zwitserland	26 November 1936	1,60
Italië	6 April 1950	4,—			
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—			

- (1) Discontovoet der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
 (2) Discontovoet der bij een bank gedomicilleerde accepten.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

87

	31 Januari 1953		28 Februari 1953		31 Maart 1953			31 Januari 1953		28 Februari 1953		31 Maart 1953			
	ACTIVA							PASSIVA							
		%		%		%		%		%		%			
I. Gouden baren en munten...	657.029	45,9	656 518	51,3	712.617	53,6	I. Kapitaal :								
II. Kasmiddelen :							Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder..	500.000	125.000	8,7	500.000	125.000	9,8		
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken	62.167	4,3	57.355	4,5	50.749	3,8	Aandelen waarvan 25 pCt. gestort						125.000	9,4	
III. Rentegevende call-gelden....	7.480	0,5	10.699	0,8	7.571	0,6	II. Reserves :								
IV. Herdiscontopapier :							1. Wettelijke Reserve	6.948			6.948			6.948	
1. Handelswissels en bankaccep..	18.365	1,3	20.607	1,6	16.611	1,3	2. Algemeen Reservefonds	13.343			13.343			13.343	
2. Schatkistpapier	248.650	17,4	192.679	15,1	199.937	15,0	III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :		20.291	1,4	20.291	1,6	20.291	1,5	
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden	33.441	2,3	31.866	2,5	33.876	2,5	1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
VI. Termijngelden en voorschotten :							a) Van 3 tot 6 maanden....	—	—	—	—	—	—	—	
1. Op ten hoogste 3 maanden....	63.311	4,4	26.166	2,0	33.317	2,5	b) Op ten hoogste 3 maanden	47.841	3,3	—	—	—	—	—	
2. Van 3 tot 6 maanden	15.156	1,1	13.370	0,1	—	—	c) Dadelijk opvraagbaar	447.779	31,3	458.269	35,8	470.435	35,4	470.435	
3. Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	12.240	0,9	2. Andere deposanten :								
4. Van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	Dadelijk opvraagbaar	5.391	0,4	5.191	0,4	5.880	0,4	5.880	
5. Op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's : (diverse geldsoorten)		501.011		463.460		476.315		
VII. Effecten en diverse beleggingen	78.467		39.536		45.557		1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
1. Schatkistpapier :							a) Van 9 tot 12 maanden....	—	—	—	—	—	—	—	
a) Op ten hoogste 3 maanden	125.990	8,8	64.555	5,0	64.539	4,9	b) Van 6 tot 9 maanden....	—	—	—	—	—	—	—	
b) Van 3 tot 6 maanden....	—	—	—	—	—	—	c) Van 3 tot 6 maanden....	28.090	2,0	32.474	2,5	23.330	1,8	23.330	
c) Van 6 tot 9 maanden....	—	—	—	—	—	—	d) Op ten hoogste 3 maanden.	476.543	33,3	370.481	29,0	418.145	31,5	418.145	
d) Van 9 tot 12 maanden....	3.557	0,2	3.544	0,3	3.548	0,3	e) Dadelijk opvraagbaar	107.479	7,5	73.375	5,7	76.927	5,8	76.927	
e) Op meer dan één jaar....	—	—	—	—	—	—	2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposanten :								
2. Ander papier en diverse beleggingen :							a) Op ten hoogste 3 maanden	—	—	—	—	—	—	—	
a) Op ten hoogste 3 maanden	75.938	5,3	34.041	6,6	81.791	6,2	b) Dadelijk opvraagbaar	242	0,0	242	0,0	242	0,0		
b) Van 3 tot 6 maanden....	15.050	1,1	12.839	1,0	15.708	1,2	3. Andere deposanten :								
c) Van 6 tot 9 maanden....	21.952	1,5	21.851	1,7	13.760	1,0	a) Op meer dan één jaar....	9.292	0,7	9.287	0,7	9.297	0,7		
d) Van 9 tot 12 maanden....	989	0,1	2.868	0,2	2.875	0,2	b) Van 9 tot 12 maanden....	5.708	0,4	5.720	0,5	5.725	0,4		
e) Met meer dan één jaar looptijd	13.312	0,9	11.041	0,9	11.068	0,8	c) Van 6 tot 9 maanden....	—	—	—	—	—	—		
VIII. Diverse activa	1.386	0,1	1.425	0,1	1.316	0,1	d) Van 3 tot 6 maanden....	—	—	—	—	—	—		
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930 voor beleggingen in Duitsland (zie hieronder)	68.291	4,8	68.291	5,3	68.291	5,1	e) Op ten hoogste 3 maanden	12.562	0,9	28.045	2,2	26.912	2,0		
Totaal activa....	1.432.064	100,0	1.279.716	100,0	1.329.814	100,0	f) Dadelijk opvraagbaar....	17.701	1,2	22.752	1,8	18.607	1,4		
							V. Diversen	657.617			542.376		579.185		
								14.826	1,0	15.270	1,2	15.704	1,2		
							VI. Verlies- en Winstrekening : Overdracht	2.970	0,2	2.970	0,2	2.970	0,2	2.970	0,2
							VII. Fonds voor eventuele lasten..	110.349	7,7	110.349	8,6	110.349	8,3	110.349	8,3
							Totaal passiva....	1.432.064	100,0	1.279.716	100,0	1.329.814	100,0		

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden :					Deposito's op lange termijn :				
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank en van het bestuur der Spoorwegen; bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen)	221.019		221.019		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitentrust (zie noot 2) .	152.606		152.606	152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen)	76.181		76.181		2. Deposito van de Duitse Regering	76.303	228.909	76.303	76.303
Totaal....	297.200		297.200		Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten (zie Post IX hierboven).....	68.291		68.291	68.291
					Totaal....	297.200		297.200	297.200

Noot 1: Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere deposanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen, waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2: Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250 Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.330 Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de

IV — EUROPESE BETALINGSUNIE

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

88.

	Bij het begin der verrichtingen 1 Juli 1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Van Julitot Sept. 1950	Juni 1951	September 1951	December 1951	Maart 1952	Juni (3) 1952	September 1952	December 1952	Maart 1953
ACTIVA.										
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuldigd door de regering der Verenigde Staten van Amerika (dollars).....	350.000	307.353	286.059	235.230	111.916	123.311	123.311	123.311	123.311	123.311
b) Goud in staven.....	—	—	—	17.105	100.291	215.214	149.547	183.485	152.984	152.984
c) Saldo in rekening-courant (dollars).....	—	30.958	65.908	9.646	4.575	—	78.379	47.831	96.746	56.776
d) Schatkistpapier van de Verenigde Staten van Amerika tegen de kostende prijs.....	—	—	—	—	—	—	—	56.603	—	59.770
	350.000	338.311	351.967	261.981	216.782	338.525	351.237	411.230	373.041	392.841
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	44.050	44.050	—	—	—	—	—	—	—	—
Zweden.....	21.200	15.625	21.200	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk.....	150.000	70.254	—	—	—	—	—	—	—	—
	215.250	129.929	21.200	—	—	—	—	—	—	—
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het besluit van de Raad c (52) 193 van 30 Juni 1952.....										
	—	—	—	—	—	—	1.878	—	2.559	—
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt krediet krachtens artikel 13 (a) van de overeenkomst van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	—	16.916	3.357	—
V. Aan verdragsluitende partijen verstrekte leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Denemarken.....	—	15.570	61.094	61.699	38.523	10.369	27.012	14.402	29.736	37.134
Duitsland.....	—	142.436	182.552	104.775	—	—	—	—	—	—
Frankrijk.....	—	—	—	—	167.978	(2)362.856	270.637	298.593	312.000	312.000
IJsland.....	—	—	—	—	—	—	1.769	1.850	1.566	2.550
Nederland.....	—	11.492	175.599	157.073	23.070	—	—	—	—	—
Noorwegen.....	—	—	20.009	8.446	9.669	8.090	—	5.439	16.506	30.750
Verenigd-Koninkrijk.....	—	—	141.941	539.236	622.048	630.000	630.000	630.000	589.601	563.771
Zweden.....	—	—	44.304	—	—	—	—	—	—	—
Turkije.....	—	—	28.184	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	—	169.498	511.742	503.934	808.476	1.033.383	965.418	956.374	979.409	976.205
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening (1).										
Noorwegen.....	—	—	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Turkije.....	—	—	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	—	—	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VII. Diversen.....										
	565.250	637.738	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520	1.393.366	1.404.046
PASSIVA.										
I. Werkkapitaal.....										
	286.250	286.250	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Oostenrijk.....	80.000	72.049	—	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland.....	115.000	73.509	—	—	—	—	—	—	—	—
IJsland.....	4.000	2.127	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederland.....	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen.....	50.000	39.390	—	—	—	—	—	—	—	—
	279.000	187.075	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsluitende partijen verkregen leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	147.391	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313
Duitsland.....	—	—	—	—	43.298	117.566	205.540	271.636	238.955	270.594
Oostenrijk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	15.125	10.029
Frankrijk.....	—	144.810	149.633	87.825	—	—	—	—	—	—
Griekenland.....	—	—	—	188	—	—	—	—	—	—
IJsland.....	—	—	—	—	20	42	—	—	—	—
Italië.....	—	2.351	12.087	91.506	123.000	123.000	123.000	123.000	94.211	46.556
Noorwegen.....	—	—	—	—	—	—	550	—	—	—
Nederland.....	—	—	—	—	—	124.035	153.081	182.698	183.659	213.000
Portugal.....	—	15.839	36.541	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	38.827	38.937
Zweden.....	—	—	—	2.788	111.679	149.091	141.693	133.953	133.178	126.156
Zwitserland.....	—	—	11.122	63.399	95.962	112.996	110.295	121.840	117.790	136.665
Turkije.....	—	1.413	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk.....	—	—	291.968	—	—	—	—	—	—	—
	—	164.413	648.742	489.019	617.272	870.043	977.472	1.076.440	1.023.058	1.043.250
IV. Van verdragsluitende partijen verkregen lening krachtens artikel 13 (b) van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	40.072	139.994	222.599	45.299	46.856	47.091	35.834
Italië.....	—	—	—	—	16.332	23.202	1.906	27	—	—
Nederland.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.436
Portugal.....	—	—	—	655	14.861	19.265	8.997	3.634	—	—
	—	—	—	40.727	171.187	265.066	53.502	50.517	47.091	37.270
V. Bijzonder krediet toegestaan door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie krachtens artikel 13 (b) van het accoord van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	50.000	50.000	50.000	50.000
VI. Diversen.....										
	565.250	637.738	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520	1.393.366	1.404.046

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten niet voor. — (1) De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — (2) Dit bedrag omvat 100 miljoen rekeneenheden, overeenkomstig het besluit van de Raad van de E.O.E.S. van 14 Maart 1952. — (3) Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 31 Maart 1953 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED	BRUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)		
								TOTAAL Cumulatief verrekentekort (-) of overschot (+) g = (b + e + d + e)	WAARVAN (3)	
									Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
a	b	c	d	e	f	g	h	i		
Duitsland	+ 1.465,1	- 1.035,0	+ 430,1	+ 11,9	-	- 0,8	500	+ 441,2	+ 270,6	+ 170,6
Oostenrijk	+ 130,1	- 245,1	- 115,0	-	+ 125,0	+ 0,0	70	+ 10,0	+ 10,0	-
België-Luxemburg	+ 1.289,6	- 561,2	+ 728,4	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 (4)	+ 402,3	+ 237,1	+ 165,1
Denemarken	+ 412,3	- 447,4	- 35,1	- 5,0	-	+ 10,4	195	- 41,9	- 37,1	- 4,8
Frankrijk	+ 703,1	- 1.386,1	- 683,0	+ 12,9	-	- 4,3	520	- 674,4	- 312,0	- 362,4
Griekenland	+ 42,8	- 285,4	- 242,6	+ 1,1	+ 241,5	+ 0,0	45 (4)	nihil	-	-
IJsland	+ 3,9	- 17,6	- 13,7	-	+ 10,9	+ 0,0	15	- 2,8	- 2,6	- 0,3
Italië	+ 573,7	- 567,3	+ 6,4	+ 42,5	-	+ 3,2	205	+ 52,1	+ 46,6	+ 5,6
Noorwegen	+ 340,7	- 433,7	- 93,0	+ 0,4	+ 60,0	- 0,8	200	- 33,4	- 30,8	- 2,7
Nederland	+ 1.075,3	- 747,2	+ 328,1	-	+ 30,0	- 0,2	355	+ 357,9	+ 214,4	+ 143,4
Portugal	+ 189,2	- 124,4	+ 64,9	-	-	+ 3,0	70	+ 63,9	+ 38,9	+ 24,9
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.945,3	- 2.520,8	- 575,5	- 93,1	- 150,0	+ 12,1	1.060	- 830,7	- 563,8	- 267,0
Zweden	+ 670,2	- 478,1	+ 192,1	+ 15,4	- 9,8	+ 2,6	260	+ 200,3	+ 126,2	+ 74,2
Zwitserland	+ 557,7	- 337,4	+ 220,2	-	-	+ 3,1	250	+ 223,3	+ 136,7	+ 86,7
Turkije	+ 194,4	- 406,7	- 212,3	- 1,9	+ 84,5	- 2,2	50	- 131,9	- 30,0	- 101,9
Totaal...	+ 9.593,3	- 1.970,2	+ 100,0	+ 551,9	- 189,2	+ 21,3	- 348,2	+ 1.751,0	+ 1.080,5	+ 670,5
								- 1.715,2	- 976,2	- 739,0

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de Besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

	Miljoenen rekeneenheden
Frankrijk	154,4
Turkije	81,9

Overschotten vereffend overeenkomstig de Besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	71,7
Nederland	2,9

(4) Het quotum van Griekenland is in het geval dit land een debetstand heeft, op nul gebracht; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur-land is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDVOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie (8) = (3) + (7)	pCk. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad (9) = (3)/(8)	Dadelijk opneembare rekeningen in Belgische franken van het buitenland (10)
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld (*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegode op Postrekening (*)	Dadelijk en op ten hoogste één maand opneembare deposito's bij de banken en parasatale instell. (*)	Voorraad giraalgeld (7) = (4) + (5) + (6)			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1951 Februari	4.984	86.964	90.682	535	18.324	44.623	63.482	154.164	58,8	12.616
1951 December	5.433	94.967	99.089	674	20.079	47.938	68.691	167.780	59,1	17.197
1952 Januari	5.453	94.197	98.269	546	19.484	46.744	66.774	169.043	59,5	17.548
Februari	5.462	94.713	98.913	562	19.883	45.968	66.413	165.326	59,8	17.785
Maart	5.478	94.778	98.980	502	19.897	49.718	70.117	169.097	58,5	15.662
April	5.523	95.772	100.009	451	19.468	49.123	69.042	169.051	59,2	15.257
Mei	5.547	96.236	100.530	692	20.010	49.055	69.757	170.287	59,0	14.595
Juni	5.605	96.311	100.580	524	20.246	49.326	70.096	170.676	58,9	14.552
Juli	5.703	97.175	101.449	484	20.306	48.402	69.192	170.641	59,5	(2)7.347
Augustus	5.687	96.588	100.782	496	21.171	48.537	70.204	170.986	58,9	7.477
September	5.597	95.990	100.233	468	20.820	49.372	70.660	170.943	58,7	7.384
October	5.578	96.704	101.071	451	20.496	51.254	72.201	173.272	58,3	7.522
November	5.546	96.262	100.450	510	20.501	50.376	71.387	171.837	58,5	6.899
December	5.506	97.784	102.001	681	19.781	50.659	71.121	173.122	58,9	7.971
1953 Januari	5.524	97.466	101.645	476	20.026	49.804	70.306	171.951	59,1	6.918
Februari	5.504	97.939	102.095	691	20.351	48.835	69.877	171.972	59,4	7.456

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemhernummer 1949, vol. II, n° 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

(2) De overdracht der functies van circulatiebank door de Bank van Belgisch-Congo aan de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi bracht enkele verschuivingen te weeg wat de kolom: « Tegoeden van het buitenland in dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken » betreft.

Inderdaad, kwamen onder deze laatste voorheen de verplichtingen voor van de zetels in het moederland van de Bank van Belgisch-Congo tegenover de Congolese bijbanken ten bedrage van 6,7 milliard per 30 Juni 1952.

Een deel dier rekeningen werd opgeslorpt bij de overname der activa en passiva door de nieuwe circulatiebank; de zetels in Afrika hebben het saldo in Congolese franken omgezet. De sterke daling der tegoeden van het buitenland in Juli houdt hoofdzakelijk verband met die belangrijke, meer schijnbare dan werkelijke, bewegingen.

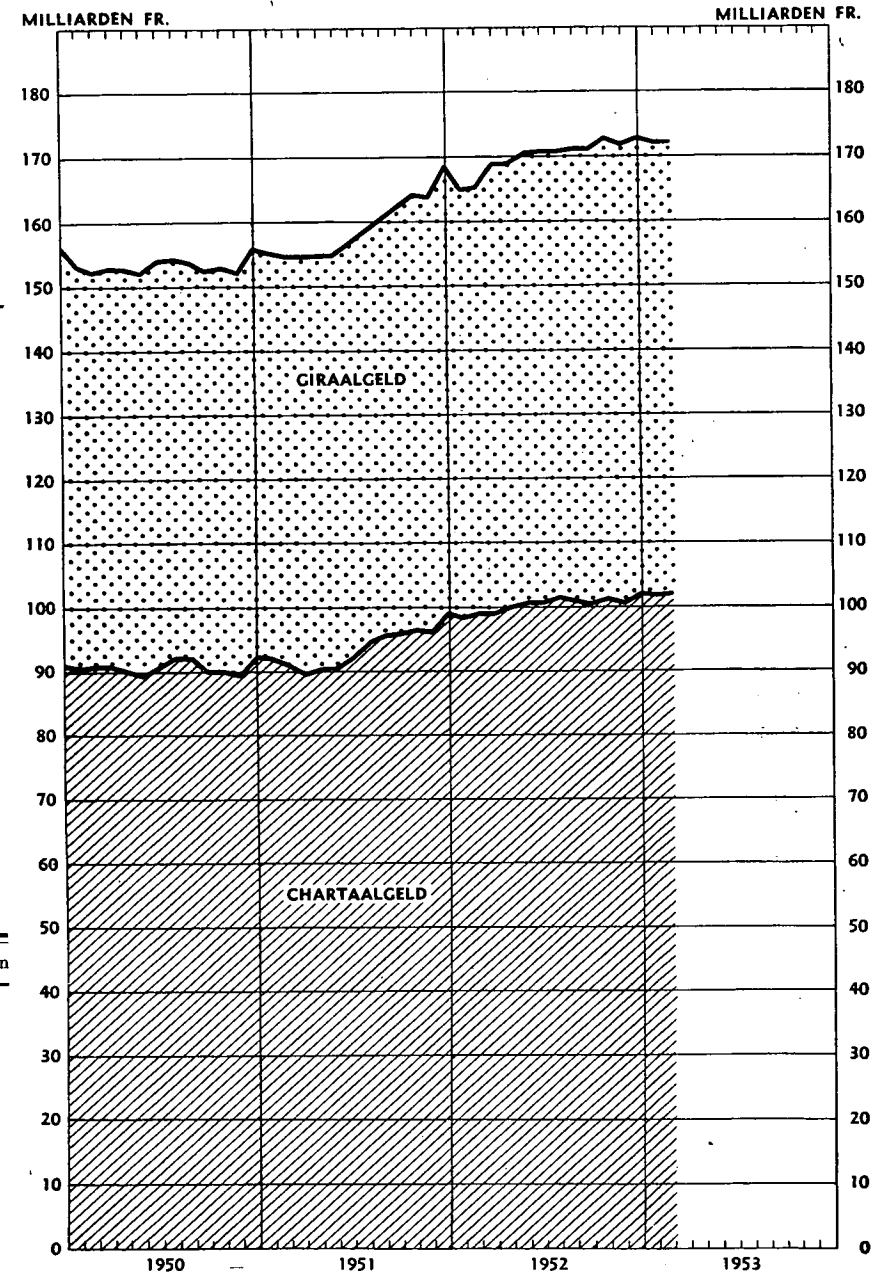
VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen (1)	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1951 December	3,77	1,94
1952 Januari	3,70	1,94
Februari	3,79	1,89
Maart	3,63	1,81
April	3,72	1,74
Mei	4,12	1,75
Juni	3,65	1,73
Juli	3,79	1,81
Augustus	3,77	1,58
September	3,31	1,62
October	3,60	1,69
November	3,91	1,59
December	3,83	1,87
1953 Januari	3,69	1,66
Februari	3,88	1,60

(1) Zie tabel n° 36.

N. B. — De coëfficiënten van omlaopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDVOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleningen.....	2	I — Steenkolen- en metaalproductie.....	55
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	4	II — Textielnijverheid.....	56
III — Daggeld	8	III — Diverse producties	56
		IV — Electriciteit	58
		V — Gas	59
EDELE METALEN		VERBRUIK	
Notering der edele metalen	9	I — Verbruiksindexcijfers	65
		II — Tabakverbruik	66
VALUTAMARKT		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
I — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10	VERVOER	
II — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde ban- kiers	10	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen	70
KAPITAALMARKT		a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
I — Noteringen van enkele overheidsfondsen.....	14	b) wagens aan de nijverheid geleverd	
II — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen.....	15	c) verkeer :	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel.....	15	1° algemeen spoorverkeer	
IV — Rendement der vast rentende effecten	16	2° zware goederen :	
V — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo Retrospectief overzicht	17	A) gezamenlijk verkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in December 1952 :		B) binnenlands verkeer	
Indeling der emissies		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70
Groepering naar de grootte van het kapitaal		III — Havenverkeer	71
Emissies van de Belgische vennootschappen in December 1952		a) Antwerpen	
Groepering naar de grootte van het kapi- taal		b) Gent	
VI — Leningen uitgegeven door de Overheid.....	18	IV — Algemene beweging der binnenscheepvaart....	72
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet.....	19	BUITENLANDSE HANDEL	
VIII — Hypotheekinschrijvingen.....	20	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
RIJKSFINANCIËN		WERKLOOSHEID	
I — Stand van de Staatsschuld	25	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid.....	81
II — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België.....	25	II — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie.....	81
III — Opbrengst van de belastingen	26	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
INKOMEN EN SPAREN		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
I — Rendement der Belgische en Congolese vennoot- schappen op aandelen	30	I — België en Belgisch-Congo :	
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	Algemene staten der banken	85
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Nationale Bank van België :	
b) Detailgegevens over het verrekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Weekstaten	85
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda- Urundi :	
LOOP DER ZAKEN		Maandstaten	85
I — Verrekenkamers	35	II — Buitenlandse emissiebanken :	
a) Debetverrichtingen		Staten	86
b) Detailgegevens over het verloop der verre- keningen te Brussel		Banque de France	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	
PRIJZEN		Nederlandsche Bank	
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België...	45	Banque Nationale Suisse	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45	Federal Reserve Banks	
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België...	46	Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatie- banken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel.	87
		IV — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88.1
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken	89
		VI — Snelheid van de girale geldsomloop in België ...	89

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenssen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

28139